

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

*AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego*

Do użytku
służbowego

Egz. nr ...1

MATERIAŁY I DOKUMENTY

*do historii Akademii Sztabu Generalnego WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego*

*Zespół I - źródła archiwalne. Część I - dyrektywy,
reforma i koncepcja zmian studiów*

/Wyboru dokonał płk doc. dr Antoni Karpiński/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOW
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

X 37709

X 37709

Rembertów

lutym

1977r

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Do użytku
służbowego

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. nr ...1

MATERIAŁY I DOKUMENTY

do historii Akademii Sztabu Generalnego WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Zespół I - źródła archiwalne. Część I - dyrektywy,
reforma i koncepcja zmian studiów

/Wyboru dokonał płk doc. dr Antoni Karpiński/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

X 37709

X 37709

Rembertów

lutym

1977r

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O W P

im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Do użytku
służbowego

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr. 1...

MATERIAŁY I DOKUMENTY

do historii Akademii Sztabu Generalnego WP
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Zespół I - źródła archiwalne. Część I - dyrektywy, reforma
i koncepcje zmian studiów.

/Wyboru dokonał płk doc. dr Antoni Karpiński/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZBOLENIOW
KADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
37709

SPIS DOKUMENTÓW

Lp.	Nazwa i treść dokumentu	Str.	Uwagi
1	2	3	4
1.	Informacja o reformie studiów w ASG - 28.5.1964 r.	1-6	III
2.	Uwagi szefa wojsk OPlot gen. Czesława Czubryt-Borskowskiego do proponowanej integracji studiów w ASG - 11.12.1964 r.	7-11	IV
3.	Notatka służbowa w sprawie reformy studiów w ASG - opracowana przez z-cę szefa Szt. Gen. d/s operacyjnych - gen. bryg. B.Chochę - 25.5.1965 r.	12-33	VII
4.	Notatka służbowa do szefa Szt.Gen.w sprawie reformy studiów w ASG opracowana przez z-cę szefa Szt.Gen.gen.B.Chochę - 30.4.1965r.	34-50	V
5.	Notatka służbowa do szefa Szt.Gen.w sprawie reformy studiów w ASG opracowana przez z-cę szefa Szt.Gen.B. Chochę - 15.5.1965 r.	51-65	VI
6.	Aktualny stan i perspektywy rozwoju ASG grudzień 1968 r.	66-122	VIII
7.	Szkic rozwoju ASG opracowany przez gen.Z. Berlinga i skierowany do szefa Szt.Gen. 8.8.1950 r.	123-125	I ✓
8.	Wnioski Komisji w sprawie uregulowania całokształtu działalności i perspektyw rozwojowych ASG - luty 1964 r.	126-136	II
9.	Uwagi pionu operacyjnego Szt.Gen. w sprawie działalności i rozwoju ASG - 5.1.1969 r.	137-139	IX

WV	1437/41/28 III
	422-427

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr...

422 (1)

INFORMACJA O REFORMIE STUDIÓW W ASG

1/b.

W celu usprawnienia systemu studiów w Akademii Sztabu Generalnego - stosownie do aktualnych, perspektywicznych wymagań i potrzeb związanych z szybkim rozwojem nauki wojennej i problemów obronności kraju - w okresie od stycznia 1964 r. do końca maja br. - na podstawie rozkazu Ministra Obrony Narodowej nr 04/oper. z dnia 18.1.1964 r. oraz kilku zarządzeń Szefa Sztabu Generalnego, Sztab Generalny wraz z zainteresowanymi IC MON, Departamentem Kadr MON i ASG dokonał wszechstronnej analizy systemu nauczania i przygotował odpowiednie materiały precyzujące zadania reformy studiów w ASG.

Materiały te zostały akceptowane przez Zespół MON w dniu 28 maja br. Zawierają one następujące zasadnicze ustalenia - jako podstawę do wdrażania reformy w życie:

A. OGÓLNY KIERUNEK REFORMY

1. Studia w ASG mają być dwóch rodzajów:

- dwuletnie dyplomowe studia podstawowe /odpowiadające cywilnym studiom magisterskim/, obejmujące szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii /przygotowujące oficerów do pracy w sztabach oddziałów i związków taktycznych oraz na stanowiskach pomocniczych w ogniwach dowodzenia operacyjnego/;

- roczne poddyplomowe studia operacyjno-strategiczne, obejmujące szczebel: armia - Front, armia lotnicza, wojska OPK, marynarka wojenna, okręg - kraj w systemie OTK /przygotowujące oficerów na stanowiska dowódców dywizji i równorzędne oraz pracowników wyższych dowództw i sztabów/.

2. ASG ma posiadać dwa podstawowe wydziały:

a/ wojsk lądowych, szkolący grupy specjalistów:

- ogólnowojskowych,
- raketowo-artyleryjskich,
- obrony przeciwlotniczej,
- kwatermistrzowskich;

W	1437/41/28 III
	422-427

423 (2)

b/ wojsk lotniczych i obrony powietrznej, szkolacy specjalistów:

- lotnictwa operacyjnego oraz
- wojsk obrony powietrznej kraju.

3. Podstawowym warunkiem skrócenia studiów do 2 lat ma być usunięcie z programów przedmiotów, które powinny być w zasadzie opanowane w szkole średniej i oficerskiej /np.: matematyka, fizyka, historia wojen i wojskowości, niektóre elementy nauk społecznych itp./, co wymaga odpowiedniego sprofilowania dotychczasowych programów studiów oraz zaostrożenia kryteriów naboru kandydatów do akademii i odpowiednie ich przygotowanie, poprzez samodzielną pracę, selekcyjny system egzaminów wstępnych itp.

4. Programy studiów podstawowych /dyplomowych/ mają zabezpieczać:

a/ prowadzenie studiów w oddzielnych grupach dla w/w specjalistów, w oparciu o programy uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby;

b/ integrację studiów w zakresie:

- jednakowego czasu trwania studiów dla słuchaczy wszystkich specjalności;

- jednolitej treści i zakresu nauczania przedmiotów społeczno-politycznych, pomocniczych /np.: geografia wojenna, ekonomika wojenna itp./ i innych /języki obce, wychowanie fizyczne itp./;

- jednakowe proporcje czasu nauczania przedmiotów zasadniczych /profilujących/ dla danej specjalności do czasu nauczania pozostałych przedmiotów /na przedmioty zasadnicze - około 30% czasu, na pozostałe przedmioty - około 55% i rezerwa na egzaminy i praktykę - około 15% ogólnego czasu studiów/;

- jednolitej ilości czasu na opracowanie prac dyplomowych, egzaminy państwowe i odbycie praktyk.

WV	1437/41/28 III
	422-427

34

B. KRYTERIA NABORU NA STUDIA W ASG

Zgodnie z decyzją kierownictwa MON rok akademicki 1965/66 należy przeznaczyć na dokładne przygotowania organizacyjne. W związku z tym w wymienionym roku nie przewiduje się organizowania naboru kandydatów na studia w ASG.

Rezygnacja z naboru kandydatów w 1965/66 roku akademickim. umożliwi:

- zachowanie w akademii ciągłości w corocznych promocjach absolwentów /nie nastąpi nałożenie się na siebie promocji kursów 2 i 3-letnich/;

- należyte przygotowanie się do egzaminów wstępnych kandydatów na studia ^{według} nowego programu;

- odpowiednie przygotowanie kadry naukowo-dydaktycznej i pomocy naukowych do realizacji zreformowanych studiów.

1. Na podstawowe studia dyplomowe

1/ Oficerowie zakwalifikowani wstępnie na studia w roku akademickim 1965/66 pozostają kandydatami na rok 1966/67.

Kandydaci ci zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Szefa Departamentu Kadr MON powinni:

- być typowani spośród oficerów zajmujących stanowiska dowódców batalionów /równorzędne/ oraz stanowiska dowódców kompanii /równorzędne/ o etatowym stopniu majora, a z korpusu osobowego oficerów kwatermistrzostwa - spośród oficerów zajmujących stanowiska szefów zaopatrzenia pułku /równorzędne/ oraz posiadać co najmniej 3-letni staż służby na stanowisku dowódcy kompanii;

- w zależności od kierunku studiów - posiadać nie przekroczony 30-35 oraz w specjalnościach kwatermistrzowskich - 40 rok życia;

- posiadać świadectwo dojrzałości lub równorzędne świadectwo ukończenia szkoły średniej stopnia licealnego;

WV	1437/41/28 III
	422-427

- posiadać wymagane zdolności fizyczne i psychiczne oraz odpowiednie wartości moralno-polityczne;

- uzyskać zakwalifikowanie do zdawania egzaminów wstępnych w ASG na podstawie składanych drogą służbową raportów do Szefa Sztabu Generalnego, opiniowanych przez kolejnych przełożonych i odpowiednie komisje kwalifikacyjne okręgów wojskowych i IC MON.

2/ Konkursowe egzaminy wstępne:

a/ przeprowadza ASG w dwóch etapach:

- I - z zakresu wiedzy ogólnej i politycznej,
- II - z przedmiotów wojskowych, przy czym do drugiego etapu egzaminów będą mogli przystąpić tylko kandydaci, którzy uzyskali pozytywne oceny z zakresu wiedzy ogólnej i politycznej;

b/ będą obejmowały głównie te przedmioty, które nie są objęte programem studiów w ASG, a ponadto dla specjalistów artylerii, OPL, lotnictwa i obrony powietrznej - elementy wyższej matematyki;

c/ terminy ich przeprowadzenia ustala komendant ASG w uzgodnieniu z Szefem Sztabu Generalnego.

W celu odpowiedniego przygotowania się kandydatów do egzaminów - dowódcy jednostek /szefowie instytucji/ winni udzielić im urlopu szkoleniowego o łącznym wymiarze 30 dni.

2. Na operacyjno-strategiczny kurs poddyplomowy

1/ Należy typować oficerów ogólnowojskowych oraz poszczególnych rodzajów wojsk i służb, posiadających perspektywy rozwojowe w służbie wojskowej, przy czym:

a/ zajmują stanowiska, na których wymagane jest posiadanie studiów operacyjnych, bądź też przewidziani są do wysunięcia na takie stanowiska;

WV	1437/41/28 III
	422-427

5
426

b/ ukończyli Akademię Sztabu Generalnego zwłaszcza w pierwszych latach jej istnienia.

2/ Dobór kandydatów należy przeprowadzać z urzędu na szczeblu okręgów wojskowych /równorzędnych/ oraz instytucji centralnych MON według rozdzielnika Departamentu Kadr MON.

Szczegóły w tym przedmiocie będą ujęte w wytycznych Szefa Departamentu Kadr MON w sprawie rekrutacji i przygotowania do egzaminów wstępnych kandydatów na studia dyplomowe i podyplomowe.

C. OGÓLNY HARMONOGRAM REFORMY STUDIÓW

W związku z tym, że zreformowane podstawowe studia dyplomowe oraz roczny operacyjno-strategiczny kurs podyplomowy - zostaną uruchomione jednocześnie w roku akademickim 1966/67 - postanowiono:

a/ do końca lipca br. - opracować znowelizowaną wersję programów egzaminów wstępnych dla kandydatów do studiów w ASG i rozesłać ją /w sierpniu/ do wszystkich zainteresowanych jednostek wojskowych i IC MON; równocześnie z tym rozesłać wytyczne w sprawie rekrutacji i przygotowania do egzaminów wstępnych kandydatów na studia dyplomowe i podyplomowe;

b/ do końca września br. - opracować nowe plany i programy tematyczne dwuletnich studiów dyplomowych oraz projekt zmian etatowych akademii;

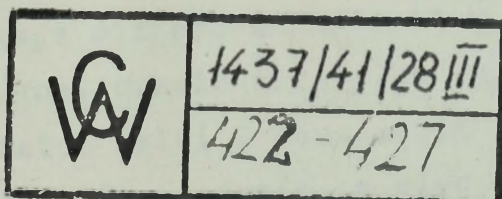
c/ do 15 listopada br. - przedstawić projekty planu studiów i programu tematycznego dla operacyjno-strategicznego kursu podyplomowego;

d/ do końca 1965 r. - opracować projekt zmian organizacyjno-etatowych ASG /w oparciu o zatwierdzone programy studiów dyplomowych i podyplomowych oraz propozycje ASG/;

e/ po zatwierdzeniu projektu zmian organizacyjno-etatowych w ASG spowodować dokonanie obsady etatów odpowiednią kadrą naukowo-dydaktyczną.

Dobre wyniki i osiągnięcie w przyszłości zakładanych efektów reformy studiów w ASG będą zależeć nie tylko do szeroko przedyskutowanych kryteriów organizacyjno-ustawodawczych, lecz także w poważnej mierze od wykonawców reformy. Duże i odpowiedzialne obowiązki w tej dziedzinie spoczywają głównie na komendantach akademii, dowódcach rodzajów sił zbrojnych i szefach rodzajów wojsk i służb oraz na dowódcach okręgów wojskowych, od których zależy właściwy i staranny dobór kandydatów na studia podstawowe i podyplomowe. Wiele pomocy oczekują przy tym katedry specjalistyczne ASG ze strony odpowiednich IC MON oraz rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb.

Wydaje się, że jedynie zespołowy wysiłek wszystkich zainteresowanych może przynieść oczekiwane rezultaty.

7

WV	1437/40/28/II
	k. 162-166

162

PRZECIWOLOTNICZEJ

Egz. nr 1.

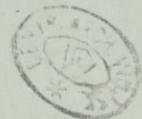
11.12. 64
 04539 -15

12 4
 1964 r.

1/16 - opublikować 1964 r.

T-28

485

SZEF I ZARZADU SZTABU GENERALNEGO
 do rąk płk dypl. SZCZEPANIAK Bolesława

W a r s z a w a

1. Uwagi dotyczące proponowanej integracji studiów w ASG

Analizując podstawowe założenia proponowanej integracji studiów w ASG można stwierdzić, że staną się one wyraźnym regresem w zakresie kształtowania wykwalifikowanych kadr dla potrzeb pionu wojsk OPL wojsk operacyjnych. Trudno bowiem patrzeć na zagadnienia OPL z pozycji przeszłości. Obrona przeciwlotnicza dzisiaj - to odrębny i bardzo specjalistyczny rodzaj wojsk, prowadzący walkę w zupełnie innym wymiarze. Powstanie różnych rodzajów środków OPL, które spełniają różnorodne zadania w ramach współczesnego systemu OPL narzuca konieczność nie tylko wypracowywania i systematycznego ulepszania metod walki i dowodzenia tymi środkami, ale również stalego rozwijania form użycia, a więc taktyki tych wojsk. Patrząc z tej płaszczyzny, chodzi o to, aby w ASG rozwijać u słuchaczy specjalizację techniczną i taktyczno-operacyjną, w rozsądnych w stosunku do siebie proporcjach. Temu założeniu odpowiadały dotychczas obowiązujące programy nauczania. Nowy, zintegrowany program studiów pozwala na osiągnięcie tych celów tylko w bardzo ograniczonym stopniu. Obok tych zasadniczych niedostatków można również wymienić inne, nie mniej ważne jak np :

- / Umieszczenie słuchaczy różnych specjalności w jednej grupie szkoleniowej ma tę zaletę, że oficerowie ogólnowojskowi mają codzienny, bezpośredni kontakt ze specjalistami, co oczywiście podnosi ich możliwości zdobywania nowej wiedzy. Nasuwa się jednak pytanie, kto w takiej grupie uczy oficerów specjalistów? Jak więc widać rozwiązanie to daje jedynie korzyści jednostronne.

	1437/40/28/II
	k. 162-166

8

- b/ Nasuwa się również pytanie na jakie stanowiska będą kierowani absolwenci ASG po ukończeniu studiów? Jeśli przyjąć, że wrócą do rodzajów wojsk, z których się rekrutują, to będzie to wielka sprzeczność z odbytymi studiami, gdyż podstawowy zasób wiedzy otrzymali z zakresu taktyki ogólnej, zaś z wiedzy specjalistycznej minimalny. Trudno bowiem uważać, że przeznaczono w programie nauczania /3 letnin/ 120 godzin na zagadnienia OPL przyczyniły się wydatnie do podniesienia ich kwalifikacji specjalistycznych. Z grubsza rzecz biorąc odpowiada to czasowo miesięcznemu szkoleniu.
- c/ Kryteria doboru kandydatów do ASG przewidują, by kierować na studia oficerów z odpowiednią praktyką dowódczą na odpowiednich szczeblach. Ponieważ jednak słuchacze różnych rodzajów wojsk szkołą się jedynie w jednej grupie, gdzie prym wiedzie taktyka ogólna, znaczenie praktyki traci swój istotny sens. Poza tym stawia słuchaczy ogólnowojskowych w wyraźnie uprzywilejowanej sytuacji.
- d/ Integracja procesu nauczania prowadzi w swoim założeniu do pozbycia się z poszczególnych katedr /za wyjątkiem pionu lotniczego/ pewnych grup specjalistów /np. w katedrze OPL specjalistów strzelania artylerii i techniki/ co w konsekwencji uniemożliwi prowadzenie rzetelnych badań naukowych i doprowadzi do przekształcenia poszczególnych katedr raczej w komórki dydaktyczne, a nie jak dotychczas dydaktyczno-naukowe.
- e/ Wydaje się, wyższy poziom taktyczno-operacyjny słuchaczy można osiągnąć nie drogą integracji studiów lecz poprzez większe niż dotychczas nasycenie programów ćwiczeniami na mapach i szkieletowych, pozostawiając szkolenie specjalistyczne w dotychczasowych, wypróbowanych przez praktykę i życie pionach.

Wągi dotyczące możliwości połączenia katedry OPL z katedrą OPK

- a/ Katedra OPL jest jedną z profilujących katedr ASG i istnieje jako samodzielna komórka dydaktyczno-naukowa od 1960 r. Zaślaniec katedry jest nie tylko przygotowanie oficerów z wyższym wykształceniem wojskowym i przeszkalanie kadr wojsk OPL na WAK i WKDO, lecz również naukowe rozwijanie i pogłębianie koncepcji organizacji i dowodzenia OPL wojsk operacyjnych.

	1437/40/28/II
	k. 162-166

Samodzielność katedry jest podstawowym warunkiem twórczego i niezależnego rozwoju myśli wojskowej w zakresie OPL wojsk. Dzięki owocnej współpracy z Szefostwem Wojsk OPL i pod kierownictwem Szefa Wojsk OPL katedra wniosła swój bogaty dorobek do wypracowania przez Szefostwo Wojsk OPL koncepcji OPL wojsk operacyjnych, która do chwili obecnej jest koncepcją obowiązującą. Dorobek ten jest widoczny w opracowywanych dla potrzeb szkolenia materiałach, pracach dyplomowych i doktorskich, pracach naukowo-badawczych zleconych przez Szefostwo Wojsk OPL oraz licznych publikacjach wojskowych.

Przejęcie katedry wydziałowi lotniczemu ASG oznaczałoby skreślenie i dodatkowe uzależnienie myśli teoretycznej z zakresu OPL wojsk od trzech Instytucji Centralnych: Inspektoratu Lotnictwa, Dowództwa Lotnictwa Operacyjnego i Dowództwa OPK. Instytucje te są bądź tylko marginalnie zainteresowane problematyką OPL wojsk, bądź też mają z nią niewiele punktów styecznych.

Taka sytuacja, biorąc pod uwagę wymianę poglądów i próby przeformowania koncepcji dowodzenia OPL wojsk, sprzecznych z zasadami przyjętymi w ZSRR, uniemożliwiłoby w ogóle racjonalną pracę naukowo-badawczą katedry, a jej personel naukowy, pozbawiony jednolitego kierownictwa nadającej Instytucji Centralnej - Szefostwa Wojsk OPL, byłby zmuszony często do sprzecznej z podstawowymi zasadami twórczości naukowej.

Włączenie katedry jako komórki naukowej aż od czterech instytucji, których poglądy na organizację i dowodzenie OPL wojsk są często rozbieżne, jest wyraźnym przeciwwskazaniem szczególnie teraz, gdy katedra ma przejść na szkolenie specjalistów wyłącznie dla potrzeb pionu OPL wojsk, skracając jednocześnie okres szkolenia z 3,5 do 3 lat.

Włączenie katedry OPL wojsk - jej myśli i twórczości naukowej - od instytucji kierujących lotnictwem byłoby sprzeczne z obecnymi, a szczególnie perspektywicznymi założeniami doktrynalnymi, wobec stałej i najważniejszej roli lotnictwa myśliwskiego jako środka OPL wojsk. Że rola ta jest właśnie jest pojmowana przez pracowników nauki ASG świadczą między innymi materiały opracowane na lutową sesję naukową ASG.

Wzrost szkolenia dotychczas oficerów dla potrzeb zarówno pionu OPL wojsk jak i OPK. Poziom wyszkolonych specjalistów był wysoki, czego dowodem są stopnie uzyskiwane przez absolwentów podczas egzaminów i obrony prac dyplomowych, poważne stanowiska zajmowane przez wielu absolwentów w wojskach i Instytucjach Centralnych oraz pochlebne opinie o ich pracy.

	1437/40/28/II
	k. 162-166

Wielką przewadzą programów szkolenia było przygotowanie absolwentów szerokiej przydatności od szczebla dywizjonu artylerii przeciwlotniczej do szczebla szefa wydziału /oddziału/ szefostw wojsk OPL lub równorzędnych /szczebla operacyjnego/.

Taka koncepcja szkolenia była najekonomiczniejsza i umożliwiała elastyczne dysponowanie kadrami.

Powołana przy wydziale lotniczym ASG oddzielna katedra OPK ma na celu głównie szkolenie wąskiej grupy specjalistów wielokierunkowych. Jest to rozwiązanie nieekonomiczne, gdyż zapotrzebowanie na takich specjalistów może być duże, trudności wielokierunkowego szkolenia są poważne, a koszty szkolenia nieproporcjonalnie wysokie. Koszty te podraża jeszcze brak odpowiedniej bazy materiałowo-technicznej w ASG. Bardziej ekonomicznym rozwiązaniem byłoby organizowanie dla nielicznej grupy specjalistów /przeszkolonych już uprzednio pod względem technicznym/ wyższego kursu akademickiego.

Skłóca utworzona katedra OPK boryka się z trudnościami kadrowymi.

Włączenie katedry OPL do wydziału lotniczego ma między innymi na celu uzupełnienie braków katedry OPK kosztami katedry OPL.

W każdym razie zaspokojenie potrzeb kadrowych tej katedry powinno się odbywać wyłącznie kosztem zainteresowanych jej egzystencją Instytucji Centralnych MON.

Włączenie katedry OPL do wydziału lotniczego nie przynosi żadnych korzyści, gdyż po redukcji etatów stan katedry OPL został naliczony zgodnie z obowiązującymi normami.

Wydział lotniczy ASG posiada obecnie aż 8 katedr /ponad 100 ofic./, z których większość ma charakter ogólnoakademicki, bądź też składają się zaledwie z kilku oficerów.

Wykonywanie pracą naukową tak dużej ilości katedr specjalnych przez szefa oddziału, który nie jest w dodatku szefem żadnej z katedr, musi być silną rzeczą problematyczną. W związku z tym włączenie jeszcze jednej katedry /katedry OPL wojsk/ do wydziału lotniczego jest tym bardziej niecelowe i niewskazane.

Szefostwo Wojsk OPL stoi na stanowisku, że katedra OPL powinna być samodzielną komórką dydaktyczno-naukową, niezależną w jakimś stopniu od wpływów organów centralnych innych rodzajów wojsk.

Wpływ na treść i zakres programów szkoleniowych, doskonalenie kierunku badań naukowych itp. powinno mieć wyłącznie Szefostwo Wojsk OPL, jako jedyna uprawniona do tego Instytucja Centralna.

(M)

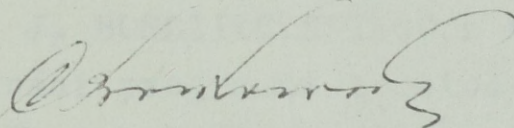
- 5 -

166

Czteroletni okres samodzielności katedry potwierdził w pełni słusność tego założenia i dał poważne korzyści zarówno Szefostwu Wojsk OPL jak i katedrze.

Pomijając nawet fakt, że pozbawienie katedry samodzielności byłoby zaprzeczeniem jej roli i osiągnięć, brak jest jakiegokolwiek głębiej uzasadnionych argumentów, które by przemawiały na celowość takiego posunięcia. Wiele natomiast argumentów przemawia wyraźnie przeciw niemu.

SZEF WOJSK OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

gen. dyw. Czesław CZUBRYT-BORKOWSKI

	1437/40/28/II
	k. 162-166

Wydrukowano w 2 egz.

egz. nr 1 - adresat

egz. nr 2 - a/a

Woj. k. JL dn. 10.XII.64 r.

pr. ks. G13W

Na Nr uch.

12
213

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY

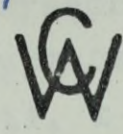
4. 1965 r.

Warszawa

25.05
01880 -/11

1/16

Reg. nr...

	1437/39
	k. 213-234

NOTATKA SŁUŻBOWA

w sprawie reformy studiów w Akademii Sztabu Gen.

W celu usprawnienia systemu studiów w Akademii Sztabu Generalnego - stosownie do aktualnych i perspektywicznych wymagań i potrzeb, związanych z rozwojem nauki wojennej i problemów obronności, zgodnie z rozkazem Ministra Obrony Narodowej nr 04/oper. z 18.1.1964 r. została powołana komisja MON, pod przewodnictwem gen. broni J. BORDZIŁOWSKIEGO, z zadaniem dokonania oceny aktualnej przydatności programów i metod nauczania, struktury organizacyjnej, kosztów szkolenia oraz innych problemów ASG.

W skład wspomnianej komisji weszli szefowie wszystkich zainteresowanych instytucji centralnych MON, rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb z grupami oficerów. Praca komisji - zgodnie z ustalonym harmonogramem - trwała od 15.2. do 15.4.1964 r.

Na podstawie wniosków komisji zawartych w protokole kontrolnym, zatwierdzonym przez Ministra Obrony Narodowej, i decyzji Zespołu Ministerstwa Obrony Narodowej w sprawie usprawnienia studiów w ASG - zostały wydane dwa zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego /nr 042/oper z dnia 25.6.1964 r. i nr 053/oper z dnia 8.9.1964 r./, ustalające zadania i harmonogram prac w zakresie reformy studiów w rej. uczelni.

Zarządzenia te, między innymi, nakazywały:

a/ przedstawienie przez Komendanta ASG projektu reformy studiów i struktury organizacyjnej uczelni, z uwzględnieniem następujących, podstawowych założeń:

- studia w ASG mają być dwóch rodzajów:
 - dwuletnie dyplomowe studia podstawowe /odpowiadające cywilnym studiom magisterskim/, obejmujące szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii oraz - roczne studia operacyjno-strategiczne /poddyplomowe/, przygotowujące oficerów na stanowiska dowódców dywizji /równorzędne/ i wyższe;
- ASG ma posiadać 2 podstawowe wydziały: wojsk lądowych oraz

1437/39

k. 213-234

214 (13)

lotnictwa i obrony powietrznej /z odpowiednią, niezbędną specjalizacją wewnątrz tych działów/;

- podstawowym warunkiem skrócenia studiów do 2 lat winno być usunięcie z programów przedmiotów drugorzędnych /ogólnorozwojowych/; wymaga to z jednej strony zaostrożenie kryteriów przyjmowania kandydatów do akademii, z drugiej zaś właściwego sprofilowania programów studiów;

b/ dokonania przez Sztab Generalny do końca 1964 r. analizy projektu reformy przedstawionego przez ASG;

c/ przedstawienie Szefowi Sztabu Generalnego:

- przez Komendanta ASG - nowego planu studiów i programów tematycznych;

- przez Sztab Generalny - pełnej koncepcji szkoleniowo-organizacyjnej ASG, przy założeniu wspólnej i oddzielnej dyslokacji z WAP, z równoczesnym uwzględnieniem funkcjonalnego i organizacyjnego powiązania ich ze sobą oraz nowej struktury organizacyjnej i etatów akademii, wynikających z planowanej reformy studiów;

d/ zapewnienie przejścia akademii na strukturę organizacyjną wg nowego etatu w roku akademickim 1965/66.

W toku realizacji zadań zawartych w wymienionych zarządzeniach, zainteresowane instytucje: ASG - jako projektodawca reformy oraz Szefostwo Artylerii WP, Szefostwo Wojsk CPL, Główne Kwatermistrzostwo WP, Inspektorat Lotnictwa różnie interpretowały sposób rozwiązania reformy studiów, przy konieczności spełnienia kryteriów ustalonych w w/w zarządzeniach.

Komendant ASG w wykonaniu wspomnianych zarządzeń przedstawił propozycje dotyczące:

1. Ramowego projektu dwuletnich zintegrowanych studiów dyplomowych w ASG, w tym projekt struktury organizacyjnej akademii.
2. Projektu programu przygotowania kandydatów do studiów dyplomowych w ASG z ustaleniem kryteriów przyjęcia kandydatów na studia.
3. Wstępnych założeń organizacji operacyjnego kursu podyplomowego.
4. Sugestii potrzeb /adresowane do Ministra Obrony Narodowej w piśmie wch. nr 03694 z 15.10.br./ umożliwienia oficerom:

WV	1437/39
	k. 213-234

211

lekarzom, uzbrojenciom, służby MPS i innym /posiadającym wyższe studia w swojej specjalności/ - przesłuchania pełnego kursu ogólnowojskowego.

i utrzymania ogólnego

Odnosnie ramowego projektu programu dwuletnich zintegrowanych studiów dyplomowych:

1/ Z przedstawionego projektu programu i porównania go z programem studiów w latach 1963/64 wynika, że czasokres nauczenia w ASG można skrócić o około 1300 godzin dydaktycznych /tj. o przeszło 1/3/.

Taką możliwość można uzyskać - zdaniem ASG - przede wszystkim w drodze redukcji godzin w działach przedmiotów społeczno-politycznych i innych - pomocniczych, związanych z wykładową metodą nauczenia, przy równoczesnym utrzymaniu, w zasadzie dotychczasowego stanu godzin na realizację działów studiów taktyczno-operacyjnych.

Jednak, specjalizację ~~kierunkową~~ ASG przewiduje tylko w ramach ćwiczeń dowódczo-sztabowych na mapach i ćwiczeń szkieletowych oraz przez opracowanie prac indywidualnych i pracy dyplomowej w zakresie określonej specjalności.

Proponowana przez ASG struktura studiów w poszczególnych latach /kursach/ obejmuje:

- w I roku studiów - wiadomości teoretyczne i ćwiczenia dotyczące: pułku i dywizji zmechanizowanej /pancernej/, dywizji powietrzno-desantowej i dywizji desantowej;
- w II roku studiów - podstawowe formy operacji armijnej.

Naszym zdaniem:

- a/ słusznie zredukowano znaczną ilość godzin z przedmiotów pomocniczych; należy jednak przeanalizować czy właściwe są proporcje przedmiotów specjalnych i technicznych - w stosunku do studium taktyczno-operacyjnego i ogólnowojskowego, w aspekcie zabezpieczenia problemu specjalizacji absolwentów ASG;
- b/ budzi zastrzeżenie nie wydzielenie w programie wolnego czasu na opracowanie pracy dyplomowej, przy jednoczesnym pozostawieniu dużej rezerwy czasu /razem z egzaminami, w ciągu 2 lat - ok. 240-300 godzin, co stanowi średnio ok. 9-13% czasu ogółu godzin dydaktycznych/.

	1437/39
	k. 213-234

15
216

o/ w całości przedstawionych przez ASG materiałów nie widać rozwiązania problemu zapewnienia słuchaczom odpowiedniej specjalizacji. Doskonalenie jej tylko w ramach ćwiczeń grupowych lub sprawdzających, czy prac indywidualnych i seminariów - wydaje się być absolutnie niewystarczające. Proponowane rozwiązanie tego problemu poza programem akademii, w ramach dodatkowych kursów specjalistycznych różnych rodzajów wojsk, organizowanych przez zainteresowane dowództwa i służby, po pierwsze - podroży koszty doszkalania specjalistów /i z powrotem przedłuży jego edukację/, po wtóre - nie wyczerpuje jeszcze wszystkich możliwości organizacyjnych ASG.

Celowo jest również przeanalizować ewentualność wykorzystania wspomnianej rezerwy czasu w programie obecnie proponowanym oraz zasadę uaktualniania programu w miarę potrzeb, dyktowanych głównie przez rozwój techniki i myśli wojskowej.

W aspekcie wykorzystania maksimum możliwości specjalizowania słuchaczy, wydaje się celowym przyjąć zasadę, że wszyscy specjaliści swą wiedzę operacyjno-specjalistyczną - w niezbędnym dla nich zakresie - powinni zdobyć w toku studiów w ASG.

2/ Struktura organizacyjna ASG według nowego projektu - nosi charakter dwuwidziałowy: pionu wojsk lądowych oraz pionu lotnictwa i obrony powietrznej.

Warto przy tym zauważyć, że aktualne studia w ASG /na i kursie/ prowadzone są już z uwzględnieniem tej reformy.

Najistotniejszymi zmianami organizacyjnymi są:

- rozwiązanie oddziału wojsk rakietowych i artylerii;
- rozwiązanie katedry radioelektroniki oddziału wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju oraz studium techniki czołgowej;
- utrata charakteru oddziałów przez katedry: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, obrony terytorium kraju, obrony przeciwlotniczej i taktyki tyłów oraz nadanie im charakteru katedr ogólnoakademickich w zintegrowanym Oddziale Wojsk Lądowych, obejmującym w/w katedry i były Oddział Wojsk Rakietowych i Artylerii;
- pozostawienie w Oddziale Obrony Powietrznej i Lotnictwa katedr: OPK, taktyki lotnictwa wsparcia oraz zaopatrzenia wojsk lotniczych;

	1437/39
	k. 213-234

16
AJ

- zrezygnowanie z kursów zaocznych, wyższych kursów doskonalenia i innych kursów krótkoterminowych.

Przedstawiony przez ASG projekt nowej struktury organizacyjnej uczelni nie uwzględnia wariantu struktury opartej na fuzji ASG i WAP. Wstępne rozważanie odnośnie tych możliwości zakomunikowała Szefowi Sztabu Generalnego komisja "d/s kwaterunkowo-dyslokacyjnych" w swym sprawozdaniu, we wrześniu ub. Komisja ta widzi możliwości ustalenia koncepcji szkoleniowo-organizacyjnej ASG, przy założeniu wspólnej dyslokacji, a co za tym idzie - możliwości połączenia niektórych katedr i komórek administracyjno-gospodarczych obu uczelni. Problem ten wymaga jednak wszechstronnej analizy i dalszego opracowania.

W związku z rozważaną ewentualnością zmiany koncepcji szkolenia kadr technicznych w pionie dowódczym /otrzymywanie w przyszłości absolwentów "oficerskich wyższych szkół zawodowych i Wojskowej Akademii Technicznej - z tytułem inżyniera/, należałoby już w ramach reformy studiów w ASG, rozważyć możliwość przeniesienia z WAT do ASG słuchaczy kierunków dowódczo-technicznych:

- inżynierskiego,
- łączności i
- organizacji OPBMar

z zachowaniem systemu specjalizacji, analogicznie jak dla kierunków: rakietowo-artyleryjskiego, obrony przeciwlotniczej, kwatermistrzowskiego i innych istniejących w ASG.

Odnośnie projektu programu przygotowania kandydatów do studiów dyplomowych /zasadniczych/ - ASG proponuje następujący sposób naboru kandydatów na studia zasadnicze:

Pierwszy etap:

- a/ dobrowolne zgłaszanie się kandydatów - składanie drogą służbową raportów do Szefa Sztabu Generalnego;
- b/ kwalifikowanie kandydatów /pod względem formalnego spełnienia kryteriów/ przez komisje okręgowe i odpowiednio IC MON;
- c/ dostarczanie przez ASG /w styczniu-lutym, na 2 lata przed studiami/ kandydatom zakwalifikowanym na studia programów, ustalających tryb egzaminów i zakres przygotowania się do studiów;
- d/ indywidualne przygotowanie się kandydatów /luty-wrzesień/ do egzaminów z wiedzy ogólnej i politycznej;

	1437/39
	k. 213-234

(18)

- e/ egzamin kandydatów /z wiedzy ogólnej i politycznej / - odpowiednio: przed komisją OW lub IC MON /pańdziernik/;
- f/ zakwalifikowanie przez w/w komisje i wytypowanie przez Departament Kadr MON - kandydatów do II etapu przygotowania do studiów /15 listopad/.

Drugi etap:

- a/ zgrupowanie kandydatów w ASG, w celu jednolitego ich przygotowania do studiów i przeprowadzenia możliwie wszechstronnej selekcji /w czasie od 1 grudnia do 31 marca - na rok przed studiami/ oraz ostatecznego zakwalifikowania kandydatów.

Program dla zgrupowania kandydatów pionu "wojsk lądowych" obejmuje teorię i ćwiczenia na szczeblu batalion-pułk /gros zajęć na szczeblu batalionu/.

Dla kandydatów pionu "wojsk lotniczych" i obrony powietrznej kraju" program przewiduje opanowanie taktyki rodzajów wojsk lądowych oraz taktyki i teorii z 14 przedmiotów specjalistycznych - na szczeblu batalionu piechoty, eskadry lotnictwa, dywizjonu artylerii itp.

Zgrupowanie /kurs/ ma trwać 4 miesiące, to jest 612 godzin lekcyjnych, w tym:

- zajęcia pod kierownictwem wykładowców - 408 godzin,
- praca samodzielna /nauka własna/ - 204 godziny;

W odbycie 4-miesięcznych staży /od 1 kwietnia do 31 lipca/ przez ostatecznie zakwalifikowanych kandydatów w jednostkach liniowych - o innych specjalnościach niż ta, którą reprezentuje kandydat.

Uważamy, że sposób naboru i przygotowania kandydatów, proponowany przez ASG, głównie w aspekcie efektywnego wykorzystania czasu /2 lata/ budzi zastrzeżenia, w szczególności zaś:

/zagadnienie organizowania stażów w jednostkach o innych specjalnościach niż ta, którą reprezentuje kandydat zakwalifikowany na studia /po zakończeniu zgrupowania/. Czas przeznaczony na zgrupowanie, staż oraz pozostałe miesiące /w II etapie/ nie wypełnione żadnym programem przygotowania - to w sumie jeszcze jeden rok nieobecności oficera w jednostce. Koliduje to z ideą reformy studiów z 3 i 4-letnich na 2-letnie. Ponadto korzyści, jakie mogą dać staże, wydają się bardzo wątpliwe.

WV	1437/39
	k. 213-234

18
218

W związku z tym, 3-4 miesięczne zgrupowanie bardziej celowo byłoby organizować od 2 maja /czerwoś/ do 30 sierpnia/ tj. bezpośrednio przed rozpoczęciem roku akademickiego/, a nie od grudnia do marca - jak proponuje ASG;

b/ powierzenie I etapu selekcji kandydatów komisjom okręgowym bez udziału przedstawicieli ASG i nie organizowanie egzaminów wstępnych z wiedzy wojskowej przed rozpoczęciem lub na zakończenie kursu przygotowawczego /zgrupowania/ kandydatów, naszym zdaniem, osłabia system naboru i przygotowania ich do studiów.

Odnosnie uruchomienia operacyjnego kursu podyplomowego:

Akademia Sztabu Generalnego proponuje:

- uruchomienie w 1966/67 roku akademickim, operacyjnego kursu podyplomowego /równocześnie z nowo zreformowanym kursem zasadniczym/;
- kurs ten udostępnić niektórym działaczom państwowym oraz wysokim pracownikom administracji państwowej i gospodarki narodowej

Widzimy następujące możliwości rozwiązania tego problemu:

a/ Wydaje się, że ze względu na brak odpowiedniej bazy kadrowej i materiałowo-szkoleniowej, kurs podyplomowy można dopiero rozpocząć w roku akademickim 1966/67. Rok akademicki 1965/66 trzeba by poświęcić na wytypowanie i odpowiednie przygotowanie kadry dydaktycznej kursu podyplomowego, przygotowanie bazy materiałowo-szkoleniowej w oparciu o pomoc IC MON oraz opracowanie przez Departament Kadr MON planu werbunku kandydatów.

Do opracowania i rozwiązania wymienionych i innych problemów organizacyjnych należałoby wyznaczyć odpowiedni zespół oficerów pod kierownictwem komendanta ASG;

b/ Należy przyjąć zasadę proponowania najbardziej predystynowanymi oficerom odbycie tego kursu i kierowanie na kurs wybranych przez dowódców OW, rodzajów sił zbrojnych i szefów IC MON kandydatów za ich zgodą. Wydaje się bowiem, że nabór kandydatów na kurs podyplomowy prawdopodobnie nie będzie mógł być ochotniczy, z powodu braku chętnych. Na podstawie bowiem opinii zebranych przez Zarząd I /wiosną 1964 r./ z 23 IC MON, dowództw OW oraz rodzajów sił zbrojnych w sprawie Wyższego Akademickiego Kursu /dla absolwentów ASG/ wiadomo, że szefowie /dowódcy/ tylko 4 instytucji widzieli możliwość zwerbowania łącznie 11 kandydatów do odbycia tego kursu w roku 1964/65; pozostali

	1437/39
	k. 213-234

19
220

nie widzieli takich możliwości, lub jedynie w drodze administracyjnego wyznaczenia kandydatów w latach następnych.

Propozycja ASG udostępnienia tego kursu niektórym działaczom państwowym oraz wysokim pracownikom administracji państwowej i gospodarki narodowej - nie wydaje się możliwą do zrealizowania, ponieważ ludzie ci nie będą posiadali wymaganego na tym kursie przygotowania wojskowego. Nie należy jednak wykluczać możliwości zorganizowania takiego kursu operacyjnego w oparciu o oddzielny program.

Odnosnie sugestii umożliwienia oficerom /posiadającym wyższe studia różnych specjalności/ - przesłuchania pełnego kursu ogólnowojskowego

Komendant ASG widzi potrzebę gruntownego zapoznania wymienionych z zasadami organizacji i prowadzenia działań bojowych oraz specyfiką realizacji zadań przez różne rodzaje wojsk w walce - w celu rozszerzenia ich horyzontów myślowych. Oficerowie ci - zdaniem Akademii - powinni być przyjmowani na studia bez egzaminu wstępnego, na podstawie raportów, lub typowani przez przełożonych. Po przesłuchaniu kursu ogólnowojskowego powinni oni otrzymać odpowiednie zaświadczenia.

Naszym zdaniem przedsięwzięcie to, z punktu widzenia potrzeb, nie wydaje się być wskazane. Problem ten z powodzeniem się rozwiązać w ramach 1-letniego operacyjnego kursu poddyplomowego. W zasadzie tylko oficerom - "specjalistom" z wyższych stanowisk, niezbędna jest wiedza ogólnowojskowa szczebla operacyjnego.

Zainteresowane IC MON negują pożyteczność zgłoszonych przez ASG propozycji i ze swej strony postulują takie rozwiązania, które przede wszystkim zapewnią słuchaczom ASG możliwość specjalizowania się w toku studiów akademickich. /Uwagi i postulaty w/w IC MON zawarte są w załączonych pismach nr nr 4616/64 r., 04508/64 r., 04539/64 r., 04537/64 r./.

Z uwagi na powyższy stan rzeczy Szef Sztabu Generalnego w końcu stycznia br. zorganizował naradę z udziałem przedstawicieli zainteresowanych IC MON oraz szefów podstawowych katedr i komendy ASG.

WV	1437/39
	k. 213-234

20
221

W toku narady najbardziej kontrwersyjnym okazał się problem zakresu integracji studiów w ASG oraz sposób zabezpieczenia specjalizacji w ramach 2-letniego okresu studiów.

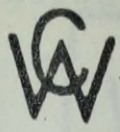
a/ Zdaniem komendanta ASG zreformowane studia powinny obejmować szkolenie słuchaczy wszystkich specjalności /oddzielnie w pionie wojsk lądowych i w pionie lotniczym/ według jednolitego programu, z zabezpieczeniem specjalizowania się /artylerzystów-rakietowców, oficerów OPL, kwatermistrzów itd./ w ramach różnego rodzaju ćwiczeń oraz poprzez prowadzenie /2 miesiące w ciągu 2' lat/ oddzielnych zajęć według programów specjalistycznych.

Realizacja jednolitego programu studiów odbywałaby się w mieszanych grupach słuchaczy różnych specjalności.

Należy zaznaczyć, że ta koncepcja integracji studiów, aktualnie jest już wcielana w życie i tak: na pierwszym roku studiów - w pionie ogólnowojskowym, w ośmiu grupach studiuje łącznie: 30 oficerów o specjalności ogólnowojskowej, 15 artylerzystów, 10 - spec. OPL oraz 7- spec. kwatermistrzowskiej. Średnio w grupie (po: 4 ogólnowojskowych, 2 artylerzystów, 1-2 spec. OPL i po 1 spec. kwatermistrzowskiej.

b/ Zainteressowane szefostwa zgadzają się tylko na częściową integrację programu studiów, tj. na ujednoczenie programów z przedmiotów ogólnorozwojowych/historia sztuki wojennej, geografia wojenna itp./ oraz społeczno-politycznych, wykluczając celowość takiego ujednoczenia w stosunku do przedmiotów maturalnych dla danego specjalisty.

Prócz tego, ze względu na skrócenie czasokresu studiów z 3 i 4 lat do 2, w celu zabezpieczenia minimum możliwości doskonalenia poszczególnych specjalistów w ich specjalności, widzą konieczność zachowania /w ramach reformy/ grup artylerzysto-rakietowej, przeciwlotniczej i kwatermistrzowskiej, szkolonych w oparciu o odrębne programy studiów przedmiotów maturalnych dla poszczególnych w/w specjalności. /Uzasadnienie takiego ujęcia reformy studiów w ASG zainteressowane IC MON przedstawiły w załączonych do notatki pismach wch. nr nr: 01213/65 r., 01206/65 r., 01203/65 r./.

	1437/39
	k. 213-234

(21)
[Handwritten signature]

W zasadzie sposób rozwiązania tej części zadań reformy studiów w ASG, proponowany przez szefostwo, odpowiada ogólnej koncepcji Sztabu Generalnego oraz odpowiednim katedrom ASG.

W rezultacie narady Szef Sztabu Generalnego polecił opracować nowe zarządzenie lub pismo do komendanta ASG, precyzujące założenia poprzednich zarządzeń /treść postanowień Szefa Sztabu Generalnego w tej sprawie zawiera projekt pisma do komendanta ASG - w załączeniu/.

Zarządzenie to /pismo/ nie zostało wydane w związku z odejściem generała BORDZIŁOWSKIEGO na inne stanowisko.

Ostatnio ASG przedstawiła również projekt tematycznego planu studiów /2 letnich/. W wyniku analizy tego planu, przeprowadzonej przez zainteresowane IC MON oraz Zarząd I i III Sztabu Generalnego, należy stwierdzić, że jest on konsekwentnym rezultatem przyjętego przez komendanta ASG założenia, że wobec skrócenia czasu studiów i obiektywnej potrzeby zachowania minimum czasu taktykę ogólnowojskową /jako podstawę studiów akademickich/ i taktykę rodzajów wojsk - głównie w ramach ćwiczeń, na specjalizację poza tymi ćwiczeniami można dodatkowo w toku studiów przeznaczyć tylko 2 miesiące. W rezultacie, plan ten nie zapewnia wykształcenia oficerów dyplomowanych - specjalistów danego rodzaju służby, a jedynie oficerów dyplomowanych o specjalności ogólnowojskowej, co nie wydaje się pożądanym w aspekcie potrzeb posiadania wysokokwalifikowanych dowódców i pracowników sztabów rodzajów wojsk i służb.

Uogólnione wnioski i propozycje zainteresowanych IC MON w sprawie zmiany planu studiów - w takim sensie, aby zapewniały one optymalne proporcje czasu przeznaczonego na opanowanie tematyki przedmiotów zasadniczych /dla danej specjalności/, do czasu nauczania pozostałych przedmiotów, - zawiera oddzielna notatka, którą przedkładam w załączeniu/.

Wnioski odnośnie stanu prac nad reformą studiów w ASG

1. W związku z kontrowersyjną interpretacją koncepcji reformy studiów w ASG opóźniają się etapy organizacji tej reformy, które przewidywano w zarządzeniu Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper. W rezultacie - plan studiów i programy tematyczne ASG przedstawiła nie do 1 marca br., lecz pod koniec marca i to bez uwzględnienia zaleceń z ostatniej narady, u Szefa Sztabu

	1437/39
	k. 213-234

Generalnego.

Pociąga to za sobą potrzebę:

- sprecyzowania koncepcji charakteru studiów podstawowych w ASG, z uwzględnieniem konieczności zabezpieczenia specjalizacji słuchaczy akademii;
- przepracowania w/w planów, z uwzględnieniem zaleceń proponowanych w notatce na ten temat;
- określenia nowych terminów poszczególnych etapów reformy studiów.

2. Równolegle, należałoby ustalić termin i możliwości kadrowe i zabezpieczenia bazy/organizacji operacyjnego kursu podyplomowego, ponieważ opracowanie nowych etatów organizacyjnych ASG będzie ściśle uzależnione od ogólnych potrzeb dydaktyczno-naukowych tej uczelni.

3. W związku z decyzją Ministra Obrony Narodowej - nie organizowania w 1965 roku kursu przygotowawczego dla kandydatów do studia w ASG, należałoby ustalić, czy będzie ona dotyczyć również w przypadku studiów zreformowanych /2-letnich/, jeżeli tak, będą wymagać decyzji propozycje dotyczące programu i systemu przygotowania kandydatów.

Jest to szczególnie istotne dla kandydatów o specjalnościach innych ^{niż} jak ogólnowojskowa.

4. Ocena aktualnego stanu prac nad reformą studiów w ASG wskazuje na to, że można ją będzie wprowadzić w życie dopiero w roku akademickim 1966/67.

ZASTĘPCA SZEFA SZTABU GENERALNEGO
DO SPRAW OPERACYJNYCH

Gen.bryg. Bolesław CHOCHA

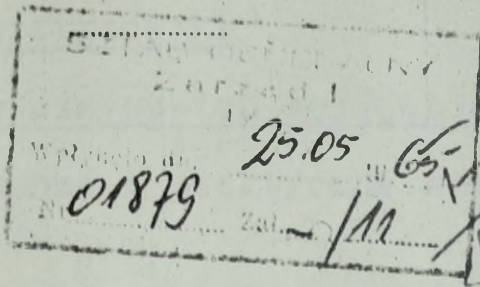

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY

04.65 19..... r.

Warszawa

Na Nr uch.

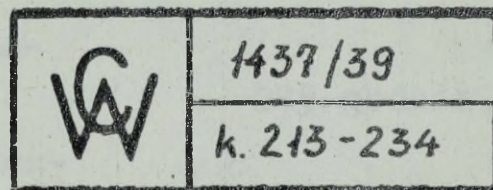

Egz.nr...

SZEF SZTABU GENERALNEGO

Obywatel gen.dyw. Wojciech JARUZEŃSKI
Wiceminister Obrony Narodowej

NOTATKA SŁUŻBOWA

W sprawie wniosków związanych z projektem planu studiów wojsk lądowych ASG - w aspekcie założonej reformy 2-letniego czasokresu ich trwania.

W wykonaniu zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper z dnia 8.9.1964 r. Akademia Sztabu Generalnego przedstawiła plan 2-letnich studiów i plany tematyczne kursu wojsk lądowych.

Projekt przedstawionej przez ASG koncepcji studiów zakłada szkolenie słuchaczy wszystkich specjalności według jednolitego profilu szkolenia, z zachowaniem szkolenia specjalistycznego, poprzez wydzielenie dla odpowiednich kierunków określonej ilości godzin, a mianowicie:

1. Kierunek wojsk raketowych i artylerii:

a/ dla słuchaczy wszystkich specjalności

- zajęcia grupowe i praktyczne z zakresu wojsk raketowych i artylerii 197 godzin,

b/ dla oficerów specjalności WRiA

- udział słuchaczy w ćwiczeniach szkoleniowych i na mapach - na stanowiskach artyleryjskich 285 godzin,
- ćwiczenia /zajęcia/ taktyczne z taktyki WRiA /według programu specjalistycznego/ 312 godzin,

Razem dla słuchaczy WRiA
/co stanowi 27,5% ogólnego czasu studiów/

794 godzin.

	1437/39
	k. 213-234

2. Kierunek kwatermistrzowski

a/ dla słuchaczy wszystkich specjalności

- zajęcia grupowe i praktyczne z zakresu taktyki tyłów 168 godzin,

b/ dla oficerów o specjalności kwatermistrzowskiej

- udział słuchaczy w ćwiczeniach szkieletowych i na mapach - na stanowiskach kwatermistrzowskich 285 godzin,
- ćwiczenia /zajęcia/ taktyczne z taktyki tyłów /wg programu specjalistycznego/ 312 godzin

Razem dla słuchaczy kwatermistrzostwa 765 godzin
/co stanowi 26,5% ogólnego czasu studiów/

3. Kierunek OPL

a/ dla słuchaczy wszystkich specjalności

- zajęcia grupowe i praktyczne z zakresu taktyki OPL 144 godzin

b/ dla oficerów o specjalności OPL

- udział słuchaczy w ćwiczeniach szkieletowych i na mapach - na stanowiskach oficerów art.plot. 285 godzin
- ćwiczenia /zajęcia/ taktyczne z zakresu taktyki OPL /wg programu specjalistycznego/ 312 godzin

Razem dla słuchaczy OPL 741 godzin
/co stanowi 25,7% ogólnego czasu studiów/

Do przedstawionego planu studiów, przeanalizowanego przez Szefostwo Artylerii, Szefostwo Wojsk OPL, i Główne Kwatermistrzostwo WP oraz Zarząd I Sztabu Generalnego, nasuwają się następujące uwagi:

- Plan studiów opracowany jest dla kursu wojsk lądowych, składającego się z zintegrowanych grup słuchaczy czterech specjalności: ogólnowojskowej, wojsk rakietowych i artylerii, OPL oraz kwatermistrzowskiej. Grupy te /z wyjątkiem 312 godzin

1437/39

k. 213-234

25

- 3 -

programu specjalistycznego/ szkołą się przez 2 lata wg jednolitego programu "ogólnowojskowego". Stąd wniosek, że w planie studiów nie uwzględniono postanowień Szefa Sztabu Generalnego, zakomunikowanych na specjalnej konferencji w styczniu br. i określających, że specjalizację studiów w ASG m.in. należy zapewnić w ramach podziału na grupy w/w specjalności, których studia prowadzić w oparciu o odrębne programy nauczania - z przedmiotów zasadniczych /specjalistycznych/ dla danej grupy.

Przyjęta przez ASG koncepcja organizacyjnego rozwiązania studiów kursu wojsk lądowych nie zapewnia wykształcenia oficera dyplomowanego - specjalisty danego rodzaju służby, ponieważ:

1/ Tylko zajęcia grupowe i praktyczne /144-197 godzin/ oraz specjalistyczne szkolenie wg oddzielnego programu /312 godz./ - prowadzone pod kierownictwem wykładowców mogą uczyć słuchaczy danej specjalności, zaś przez pozostały czas 285 godz.

- ćwiczeń szkieletowych i na mapach - na stanowiskach w danej specjalności - słuchacze będą tylko się doskonalić.

Według przedstawionego projektu słuchacz może się uczyć swojej specjalności średnio - ok. 482 godz. /w ciągu 2 lat/ co stanowi ok. 17% ogólnego czasu studiów - podczas gdy w programach 3 i 4 letnich planowano dla odpowiednich specjalności szacunkowo po 2.000 godz. co stanowiło ok. 40% ogólnego czasu studiów. Dla porównania, w specjalności ogólnowojskowej, w dwuletnim programie studiów - na taktykę i sztukę operacyjną - słuchacze mają wydzielone 826 godz. /co stanowi 31% ogólnego czasu studiów, a w programie trzyletnim mieli 1282 godz. tj. również, 31% czasu ogólnego.

Należy wnioskować, że wobec założonego skrócenia ogólnego czasu studiów, skrócenia czasu na studia przedmiotów zasadniczych dla danej specjalności powinno się dokonać głównie kosztem czasu przedmiotów nie "profilujących" w odpowiedniej specjalności. Ponieważ uczyniono to już generalnie - dla wszystkich specjalności - przez likwidację lub radykalne ograniczenie czasu na /umownie nazwane/ przedmioty ogólnorozwojowe i ogólnokształcące /np. geografia wojenna, historia sztuki

	1437/39
	k. 213-234

26

wojennej, czy też matematyka, fizyka itp /pozostaje jedyna
możliwość wygospodarowania czasu na przedmioty specjalistyczne
przez skrócenie czasu /i zakresu/ studiowania odpowiednio:

- dla słuchaczy WRiA - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki OPL wojsk oraz taktyki tyłów;
- dla słuchaczy OPL - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki WRiA oraz taktyki tyłów;
- dla słuchaczy specjalności kwatermistrzowskich - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki WRiA oraz taktyki OPL

Wysknie w rezultacie proporcji czasu nauczania przedmiotów
specjalnych /dla danej specjalności/ do czasu nauczania pozostałych
przedmiotów - jak 1:3, tj. szacunkowo około 900-1000 godzin na przed-
mioty zasadnicze - w ciągu 2 lat. /ogólny czas studiów wynosi 2880godz

Wzrostka w proponowanym planie studiów i zaplanowane metody przekaza-
nia smartej w niej wiedzy budzą następujące zastrzeżenia zaintere-
sowanych "odbiorców" przyszłych absolwentów ASG:

Wzrostwo Artylerii WP uważa, że:

- pozbawienie słuchaczy WRiA specjalizacji /w toku studiów
w ASG/ w zakresie planowania ogniowego, zabezpieczenia tech-
nicznego strzelania, kierowania ogniem wojsk raketowych i arty-
lerii na szczeblach: pułk, dywizja, armia oraz wiadomości
i teorii ogni zmasowanych, jak również organizowanie szkolenia
specjalistycznego po zakończeniu roku akademickiego sprawia, że
słuchacze nie będą dostatecznie przygotowani do zajęć szkie-
letowych i na mapach i nie odniosą z nich pełnych korzyści
oraz, że
- 77 godzin /w ciągu 2 lat/ szkolenia specjalnego w ośrodku
nie zapewni słuchaczom poznania budowy i obsługi sprzętu ra-
ketowego. Aby nie przedłużać 2-letnich studiów w ASG, proponuje
się problem ten rozwiązać w drodze zorganizowania ok. 300
godzinowego /tj 2-miesięcznego/ kursu - przed rozpoczęciem roku
akademickiego /po zakwalifikowaniu słuchaczy na studia/;

	1437/39
	k. 213-234

27

Szefostwo Wojsk OPL stwierdza, że:

- w tematyce armii obcych nie poświęca się ani jednej godziny siłom powietrznym, które szczególnie dla słuchaczy wojsk OPL są bazą studiów taktyki OPL;
- w ogólnie nie przewiduje się tematów dotyczących oddziałów przeciwdziałania radioelektronicznego i rozpoznania radiolokacyjnego oraz zabezpieczenia bojowego tych rodzajów wojsk;
- za mało /4 godz./ czasu poświęca się problematyce OPK oraz /17 godz./ na zapoznanie się z lotnictwem myśliwskim, nie słusznie przeznaczając /również dla oficerów OPL/ 60 godzin z tematyki wsparcia lotniczego wojsk /DLMSz/.
- trudno uważać za słuszne - uczenie oficera OPL manewru np. paplot bez zapoznania go z jego działalnością ogniową, której w ogóle tematyka studiów nie przewiduje;

Główne Kwatermistrzostwo WP podkreśla, że:

- tematyka programu specjalistycznego /312 godzin, w ciągu 2 lat/ obejmuje tylko szczebel pułku, nie jest skorelowana z pozostałymi przedmiotami /szczególnie w drugim roku studiów/, wobec czego stanowi oddzielne studium, rozpoczynające się od podstaw;
- tematyka zawarta w programie taktyki tyłów /168 godzin na szczebel pułku, dywizji i armii/ ze względu na informacyjny charakter i wąski zakres wiedzy kwatermistrzowskiej /przeznaczonej dla oficerów dowódców i szefów rodzajów wojsk/ jest niewystarczająca dla oficerów - kwatermistrzów;
- program nie obejmuje, niezbędnej dla kwatermistrzów, tematyki z dziedziny techniki kwatermistrzowskiej oraz z zakresu zasadniczej działalności gospodarczej w poszczególnych służbach kwatermistrzowskich, zwłaszcza zagadnień organizacyjnych i planistycznych. W celu zapoznania słuchaczy ze sprzętem służb kwatermistrzowskich, proponuje się organizować coroczny 2-tygodniowy kurs specjalny w OSSK - przed rozpoczęciem studiów.

Z przytoczonych zastrzeżeń i uwag wynika wniosek, że plany te-
czne szczególnie w odniesieniu do przedmiotów specjalistycznych
kwatermistrzowskich, przed przedstawieniem ich Szefowi Sztabu Generalnego,
sąby być uzgodnione przez autorów z zainteresowanymi szefostwa-
m rodzajów wojsk i służb, które najlepiej znają aktualne potrzeby

	1437/39
	k. 213-234

zakresu wiedzy, niezbędnej do możliwie pełnych kwalifikacji na określonym stanowisku służbowym.

Ponadto, Szefostwo Artylerii WP, widząc małą przydatność specjalizacji - wg. oddzielnego programu, po każdym roku akademickim, postuluje aby staż /praktyka/ słuchaczy wojsk raketowych i artylerii był planowany na tych samych zasadach jak dla słuchaczy ogólnowojskowych; natomiast Główny Kwatermistrzostwo WP, oprócz planowanej specjalizacji, proponuje przewidzieć, dla słuchaczy swoich specjalności, staż /praktykę/ przed przyjęciem obowiązków na nowych stanowiskach - 6 tygodni po zakończeniu studiów.

Wzagi ogólne do planu studiów i planów tematycznych.

W Zarządzenie Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper m.in. określało to dwuletnie dyplomowe studia podstawowe mają obejmować szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii.

Ustalone przez ASG w planie studiów podstawowe cele dla absolwenta akademii:

- opanowanie zasad, organizacji i prowadzenia współczesnej walki ogólnowojskowej przez pułk i dywizję oraz zasad użycia rodzajów wojsk i służb;
- zapoznanie się z podstawowymi zasadami sztuki operacyjnej na szczeblu armii ogólnowojskowej pokrywają się z założeniami wspomnianego zarządzenia, lecz nie będą w pełni zabezpieczone przez realizację przedstawionego programu studiów, ponieważ:

- a/ przeznaczono tyle samo czasu na studiowanie przedmiotów taktyczno-operacyjnych na szczeblu pułku i dywizji, co na szczeblu armii, mimo różnych celów dydaktycznych /na szczeblu pułk, dywizja - nauczyć, na szczeblu armii zapoznać/. Stąd wniosek, że w uszczupleniu czasu nauczania problematyki operacyjnej tkwi rezerwa na rozwiązanie problemów poruszonych w części II notatki/oraz na opracowanie prac dyplomowych, co nie jest możliwe w ramach 30 godzin na ten cel wydzielonych;
- b/ gros ćwiczeń, które zaplanowano prowadzić metodą "ćwiczenia głównego", a szczególnie metodą "tzw. ćwiczeń zespołowych na mapach" /połączonych z wyjazdami pociągiem w teren na

	1437/39
	k. 213-234

220
29

Wilkanaście dni/ odpowiada raczej potrzebom doskonalenia niż nauczania na I roku studiów, czy też zapoznawania z problematyką operacyjną na II roku studiów. Ponadto, część czasu w ćwiczeniach zespołowych w terenie, ze względów obiektywnych, nie będzie efektywnie wykorzystana.

Ogólne porównanie ćwiczeń taktyczno-operacyjnych w latach 1963/64 z proponowanym planem dwuletnim przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Ilość ćwiczeń		
	rok akad. 1963/64	projekt studiów 2-letnich	różnica w stosunku do roku 63/64
- ćwiczenia praktyczne /epizodyczne/	5	2	-3
- ćwiczenia grupowe	17	23	+6
- ćwiczenia na mapach /z wyjazdem pociągami w teren ^{x/}	2	15 ^x	+13 ^x tzw.ćw.zespołowe
- ćwiczenia szkieletowe	3	4	+1
- ćwiczenia sprawdzające	2	2	-
- ćwiczenia egzaminacyjne	2	2	-
- ćwiczenia metodyczne	3	3	-
- podróż polowo-operacyjna	1	1	-
Razem ćwiczeń:	35	52	+17

Należy wnioskować, że zastąpienie ćwiczeń zespołowych w terenie ćwiczeniami na mapach lub grupowymi, czy praktycznymi /epizodycznymi/ w sali, dałoby z pewnością dodatkową rezerwę czasu służyło lepiej założonym celom dydaktycznym.

	1437/39
	k. 213-234

1
30

2. Przy porównaniu tematyki obowiązującej w roku akademickim 1963/64 z proponowaną w 2-letnim programie studiów należy podkreślić, że słusznie zaplanowano ćwiczenia na takie tematy jak:

- natarcie DPanc w głębi obrony npla w oderwaniu od sił głównych armii;
- działania bojowe DPanc w głębi obrony npla;
- organizacja i prowadzenie działań bojowych przez GO i DZ w terenie lesisto-górzystym;
- działanie DZ na okrążenie i likwidację dużego zgrupowania npla;
- organizacja i prowadzenie kolejnej operacji w końcowej fazie pierwszej operacji zaczepnej;
- organizacja przejścia DZ z obrony do natarcia we współdziałaniu z odwodami podchodzącymi z głębi oraz szereg innych o kompleksowym charakterze, którymi zastąpiono dawniej przerabiane tematy, zupełnie proste, nie odpowiadające skomplikowanemu charakterowi ewentualnego przyszłego pola walki.

Nie słusznie jednak ograniczono tematykę ćwiczeń szczebla pułkowego jedynie do 3 na ogólną ilość 52 za cały okres studiów tym bardziej, że podstawowe studia dyplomowe dotyczą szczebla taktycznego, a słuchaczami ASG - z reguły będą oficerowie ze stanowisk dowódców batalionu - kompanii i równorzędnych.

Również niedopatrzaniem jest nie uwzględnienie w "studium obrony terytorium kraju" - przedmiotu służby sztabów w ramach której słuchacze powinni nauczyć się opracowania podstawowych dokumentów, związanych z obroną obszaru województwa a mianowicie:

- decyzji Przewodniczącego WKO do obrony obszaru województwa i
- graficznego planu obrony obszaru województwa.

Zapewniałby to jednolity pogląd absolwentów ASG na organizacyjne przygotowanie i planowanie zabezpieczenia obrony terytorium kraju na tym szczeblu, na którym wielu z nich może w przyszłości pracować:

	1437/39
	k. 213-234

2
31

3. Wobec problemu ogólnego braku czasu na maksymalne zabezpieczenie specjalizacji odpowiednich grup słuchaczy budzi wątpliwości dość pokaźna rezerwa czasu, która wraz z czasem przeznaczonym na egzaminy - w ciągu 2 lat wynosi 240 godz. + 17 godz. rezerwy katedralnej - ogółem 257 godz., gdyż przyjmując potrzeby:

- na egzaminy roczne 2 x 36 godz. = 72 godz. /12 dni/
- na egzaminy z przedmiotów ogólnorozwojowych 6 x 12 godz. = 72 godz. /12 dni/
- na obronę prac dyplomowych 60 godz. /10 dni/
- na rozpoczęcie roku akad. 6 godz. /1 dzień/
- na zakończenie studiów 6 godz. /1 dzień/

Razem 216 godz.

pozostałoby jeszcze około 40 godz. rezerwy czasu, który można by spożytkować na cele dydaktyczne, lub na opracowanie prac dyplomowych /przewidziane 30 godz. + 40 rezerwy = 70 godz. = około 12 dni/.

Wnioski i propozycje
=====

1. Przedstawiamy przez ASG plan studiów kursu wojsk lądowych i plany tematyczne - dla 2-letnich zasadniczych studiów dyplomowych nie zapewniają osiągnięcia kwalifikacji oficera dyplomowanego z zachowaniem specjalizacji: ogólnowojskowej, raketowo-artyleryjskiej, obrony przeciwlotniczej i kwatermistrzowskiej, niezbędnych do podjęcia pracy na stanowiskach dowódczych i sztabowych w oddziałach, związkach taktycznych, lub też na stanowiskach pomocniczych w ogniwach dowodzenia operacyjnego.
2. W celu umożliwienia osiągnięcia wspomnianych kwalifikacji, jest niezbędne opracowanie odrębnych programów studiów przedmiotów zasadniczych dla specjalistów:
 - raketowców - artylerzystów,
 - obrony przeciwlotniczej,
 - służb kwatermistrzowskich

	1437/39
	k. 213-234

233
32

oraz uwzględnienie korekty w planie studiów słuchaczy ogólnowojskowych- w aspekcie uwag zawartych w rozdziale III niniejszej notatki.

Przy opracowywaniu nowych programów niezbędne jest:

- przyjęcie kryterium wyjściowego, że studia w ASG odbywają się w oddzielnych grupach specjalistycznych;
- konsultowanie się z odpowiednimi szefostwami rodzajów wojsk i służb, aby uwzględnić ich praktyczne potrzeby;
- zachowanie proporcji czasu na opanowanie tematyki przedmiotów zasadniczych /dla danej specjalności/ do czasu nauczania pozostałych przedmiotów - jak 1:3;
- zachowanie jednolitości studiów - odnośnie ogólnego czasu trwania, treści i czasu nauczania przedmiotów społeczno-politycznych i ogólnorozwojowych /pomocniczych/ oraz odnośnie czasu przeznaczonego na opracowanie prac dyplomowych.

1. Wydaje się, że należy przyjąć, jako dostatecznie uzasadniane /rozd. II, p. 2a, c/ propozycje racjonalniejszego zabezpieczenia specjalizacji:

a/ dla słuchaczy artylerzystów - raketowców poprzez organizowanie:

- 2-miesięcznych kursów dla oficerów zakwalifikowanych na słuchaczy, przed rozpoczęciem roku akademickiego w celu zapoznania ich z budową, obsługą i eksploatacją sprzętu raketowego;
- stażów /praktyki/ na zasadach przyjętych dla słuchaczy - specjalistów ogólnowojskowych;

b/ dla słuchaczy - specjalności kwatermistrzowskich poprzez organizowanie:

- 2-tygodniowego kursu specjalnego w OSSK. przed rozpoczęciem studiów w celu zapoznania zakwalifikowanych na

234

33

sluchaczy ze sprzetem sluzb kwatermistrzowskich;
- 6-tygodniowych stazow /praktyki/ - po zakonczeniu studiow,
przed przyjeciem przez absolwentow ASG obowiazkow sluzbo-
wych na nowych stanowiskach.

Wydaje sie celowym polecic komendzie ASG, aby zaproponowane
notatce kryteria i zasady opracowania planow studiow uwzglę-
dniono przy opracowywaniu odpowiednich planow dla kursow
Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej.

ZASTEPCA SZEFA SZTABU GENERALNEGO
D/S OPERACYJNYCH

Gen. bryg. Boleslaw CHOCHA

	1437/39
	k. 213-234

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY

Na Nr uch.
.....

Nr

" 4. 19 65 r.

m. Warszawa

M/61

SZEF SZTABU GENERALNEGO
WICEMINISTER OBRONY NARODOWEJ
Obywatel gen.dyw. Wojciech JANUZEBSKI

.....
Egz.nr.?

*przebieg H. z not
podkreśle razem*

4.18 (34)

*200 65
01856 -117*

(257)

NOTATKA SŁUŻBOWA

*T-28
Sely*

w sprawie reformy studiów w Akademii Sztabu Generalnego

Niniejsza notatka obejmuje:

- I. Genezę sprawy reformy studiów w ASG; . . .
- II. Podstawowe problemy do rozwiązania w ramach reformy i zadania do wykonania;
- III. Stanowiska i propozycje:
 - A. Akademii Sztabu Generalnego,
 - B. Zainteresowanych instytucji:
 - Szefostwa Artylerii WP,
 - Szefostwa Wojsk OPL,
 - Głównego Kwatermistrzostwa,
 - C. Pionu operacyjnego - Sztabu Generalnego - dotyczące sposobów rozwiązania problemów reformy studiów;
- IV. Wnioski.

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

I

GENEZA SPRAWY REFORMY STUDIÓW W ASG

W celu usprawnienia systemu studiów w Akademii Sztabu Generalnego - stosownie do aktualnych i perspektywicznych wymagań i potrzeb, związanych z rozwojem nauki wojennej i problemów obronności, zgodnie z rozkazem Ministra Obrony Narodowej nr 04/oper. z 18.1.1964 r. została powołana komisja MON, pod przewodnictwem gen. broni J. BORDZILOWSKIEGO, z zadaniem dokonania oceny aktualnej przydatności programów i metod nauczania, struktury organizacyjnej, kosztów szkolenia oraz innych problemów organizacyjno-dydaktycznych.

W skład wspomnianej komisji weszli szefowie wszystkich zainteresowanych instytucji centralnych MON, rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb z grupami oficerów. Praca komisji trwała od 15.2 do 15.4.1964 r.

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

419

35

Na podstawie wniosków komisji /zawartych w protokóle pokontrolnym, wierdzonym przez Ministra Obrony Narodowej/ i decyzji Zespołu Ministerstwa Obrony Narodowej w sprawie usprawnienia studiów w ASG - zostały dane dwa zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego /nr 042/oper z dnia 6.1964 r. i nr 053/oper. z dnia 8.9.1964 r./, ustalające zadania harmonogram prac w zakresie reformy studiów w tej uczelni.

W trakcie realizacji tych zadań zaobserwowało się zjawisko różnej interpretacji niektórych ustaleń Zespołu MON i przytoczonych zarządzeń Szefa Sztabu Generalnego. Znalazło to wyraz we wstępnych poczynaniach organizacyjnych komendy ASG oraz w przedstawionych pisemnie postulatach Instytutu - Artylerii i Wojsk OPL oraz Głównego Kwatermistrzostwa Inspektoratu Lotnictwa.

Z uwagi na powyższy stan rzeczy Szef Sztabu Generalnego w końcu stycznia br. zorganizował specjalną naradę z udziałem przedstawicieli tej wymienionych instytucji, komendy ASG, szefów wydziałów i profilujących podr.

Narada skupiła się przede wszystkim wokół kontrowersyjnego problemu zakresu integracji studiów oraz sposobów zabezpieczenia specjalizacji uczący w ramach 2-letniego okresu studiów.

W rezultacie narady Szef Sztabu Generalnego polecił Zarządowi I Sztabu Generalnego opracowanie dodatkowego zarządzenia do Komendanta ASG celu sprecyzowania jednoznacznej interpretacji poprzednich zarządzeń Szefa Sztabu Generalnego.

Zarządzenie to nie zostało wysłane w związku z odejściem generała RZDZIŁOWSKIEGO na inne stanowisko i koniecznością zameldowania całości służby Obywatelowi Generałowi.

W konsekwencji przytoczonych faktów, opóźniają się etapy przeprowadzenia reformy studiów w ASG, ustalone we wspomnianych zarządzeniach Szefa Sztabu Generalnego, a ustalenia Szefa Sztabu Generalnego sprecyzowane na wspomnianej naradzie nie są jeszcze wcielane w życie przez Komendanta ASG. Powyższy stan rzeczy wyklucza możliwość opracowania przez Sztab Generalny w planowanym terminie kolejnych zadań związanych z reformą.

Potrzebne są decyzje kierownictwa MON, bez których nie można rozwiązać tego problemu.

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

420 (36)

II

PODSTAWOWE PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA W RAMACH REFORMY I ZADANIA
DO WYKONANIA

Problemy i zadania reformy studiów w ASG zostały określone w rozkazie Ministra Obrony Narodowej i zarządzeniach Szefa Sztabu Generalnego - przytoczonych na wstępie.

W zarządzeniach tych ustalono co następuje:

1. Studia w ASG mają być dwóch rodzajów:

dwuletnie dyplomowe studia podstawowe /odpowiadające cywilnym studiom registerskim/, obejmujące programowo szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii;

roczne studia operacyjne-strategiczne /poddyplomowe/ przygotowujące oficerów na stanowiska dowódców dywizji /równorzędne/ i wyższe obejmujące szczebel: armia-Front, armia lotnicza, wojska OPL, marynarka wojenna, okręg - kraj w systemie OTK.

2. ASG ma posiadać 2 podstawowe wydziały: wojsk lądowych oraz lotnictwa i obrony powietrznej /z odpowiednią, niezbędną specjalizacją wewnątrz tych działów/.

3. Podstawowym warunkiem skrócenia studiów do 2 lat winno być usunięcie z programów przedmiotów drugorzędnych; wymaga to z jednej strony zaostrzenie kryteriów przyjmowania kandydatów do akademii, z drugiej zaś właściwego sprofilowania programów studiów.

4. Etapy prac związanych z reformą studiów miały obejmować:

a/ przedstawienie Szefowi Sztabu Generalnego - przez Komendanta ASG - ramowego projektu reformy studiów, w terminie do 1.8.1964 r.;

b/ dokonanie przez Sztab Generalny - do końca 1964 r. - analizy w/w projektu reformy;

c/ przedstawienie Szefowi Sztabu Generalnego:

- do 1 marca 1965 r. - przez Komendanta ASG - nowego planu studiów i programów tematycznych;

- do 31 marca 1965 r. - przez Sztab Generalny /Zarząd I i VI/ - pełnej koncepcji szkoleniowo-organizacyjnej ASG, przy założeniu wspólnej i oddzielnej jej dyslokacji z WAP, z równoczesnym uwzględnieniem funkcjonalnego i organizacyjnego powiązania ich ze sobą;

- do końca maja 1965 r. - przez Zarząd VI Sztabu Generalnego - nowej struktury organizacyjnej oraz etatów akademii, wynikających z planowej reformy studiów;

42-1 (37)

- do końca sierpnia 1965 r. zapewnienie przez Komendanta ASG - przejścia akademii na strukturę organizacyjną wg nowego etatu.

5. Na naradzie /w styczniu br./ Szef Sztabu Generalnego sprecyzował kryteria, dotyczące sposobu organizacji reformy, ustalając, że:

a/ zasadnicze /dyplomowe/ studia w ASG mają być prowadzone w oddzielnych grupach słuchaczy specjalności:

- ogólnowojskowej,
- raketowo-artyleryjskiej,
- obrony przeciwlotniczej,
- kwatermistrzowskiej

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

na kursach /I i II/ wojsk lądowych oraz w odpowiednich oddzielnych grupach słuchaczy na kursach /I i II/ lotnictwa i obrony powietrznej, w oparciu o odrębne programy studiów - z przedmiotów zasadniczych dla słuchaczy danej specjalności;

b/ równocześnie w całej akademii, należy zachować jednolitość studiów odnośnie:

- ogólnego czasu ich trwania,
- czasu nauczania przedmiotów społeczno-politycznych i ogólnorozwojowych /np.: historia sztuki wojennej, geografia wojenna, języki obce itp./,
- czasu przeznaczanego na opracowanie prac dyplomowych i przeprowadzenie egzaminów państwowych.

III

STANOWISKA I PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPOSOBÓW ROZWIAZANIA PROBLEMÓW REFORMY STUDIÓW

A. Komendant ASG proponuje:

1. Odnośnie reformy organizacji studiów oraz zmiany struktury organizacyjnej akademii:
 - a/ wprowadzenie zintegrowanych dwuletnich studiów dyplomowych poprzez:
 - szkolenie słuchaczy wszystkich specjalności /w pionie wojsk lądowych: ogólnowojskowych, artylerzystów-raketowców, OPL i kwatermistrzów oraz w pionie lotniczym i obrony powietrznej: specjalistów lotnictwa i oficerów OPL/ - w mieszanych grupach,
 - realizację jednolitego programu dla wszystkich specjalistów w danym pionie^{x/}

k/ Należy przy tym zaznaczyć, że przytoczona koncepcja integracji studiów, została wprowadzona przez komendanta ASG w życie już w 1964/65 r. mimo, że nie przewidywały tego żadne zarządzenia. W ten sposób, aktualnie, na pierwszym roku studiów - w pionie ogólnowojskowym, w ośmiu grupach studiuje łącznie: 30 oficerów o specjalności ogólnowojskowej, 15 artylerzystów, 10-spec.OPL oraz 7-spec.kwatermistrzowskiej/c.d. na str. 5/

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

38

2/ skrócenie studiów z 3 i 4 lat do 2 uzyskać przede wszystkim w drodze redukcji godzin w działach przedmiotów społeczno-politycznych i pomocniczych, związanych z wykładową metodą nauczania, przy równoczesnym utrzymaniu, w zasadzie dotychczasowego stanu godzin na realizację studiów taktyczno-operacyjnych. Ponadto omawiane skrócenie studiów uzyskać w drodze zorganizowanego przygotowania kandydatów do studiów.

W tym celu stosować następujący sposób naboru kandydatów:

Pierwszy etap:

- a/ dobrowolne zgłaszanie się kandydatów - składanie drogą służbową raportów do Szefa Sztabu Generalnego;
- b/ kwalifikowanie kandydatów /pód względem formalnego spełnienia kryteriów/ przez komisje okręgowe i odpowiednie IC MON;
- c/ dostarczenie przez ASG /w styczniu-lutym, na 2 lata przed studiami/ kandydatom zakwalifikowanym na studia programów, ustalających tryb egzaminów i zakres przygotowania się do studiów;
- d/ indywidualne przygotowanie się kandydatów /lutym-wrzesień/ do egzaminów z wiedzy ogólnej i politycznej;
- e/ egzamin kandydatów /z wiedzy ogólnej i politycznej/ - odpowiednio: przed komisją OW lub IC MON /październik/;
- f/ zakwalifikowanie przez w/w komisje i wytypowanie przez Departament Kadr MON - kandydatów do II etapu przygotowania do studiów /15 listopad/.

Druzi etap:

- a/ zgrupowanie kandydatów w ASG, w celu jednolitego ich przygotowania do studiów i przeprowadzenia możliwie wszechstronnej selekcji /w czasie od 1 grudnia do 31 marca - na rok przed studiami/ oraz ostatecznego zakwalifikowania kandydatów.

Program dla zgrupowania kandydatów pionu "wojsk lądowych" obejmowałby teorię i ćwiczenia na szczeblu batalion-pułk /gros zajęć na szczeblu batalionu/.

Dla kandydatów pionu "wojsk lotniczych" i obrony powietrznej kraju" program przewiduje opanowanie taktyki rodzajów wojsk lądowych oraz taktyki i teorii z 14 przedmiotów specjalistycznych - na szczeblu batalionu piechoty, eskadry lotnictwa, dywizjonu artylerii itp.

d.c. Średnio w każdej grupie znajduje się po: 4 słuchaczy ogólnowojskowych, 2 artylerzystów, 1-2 spec. OPL i po 1 spec. kwatermistrzowskiej.

Zgrupowanie /kurs/ ma trwać 4 miesiące, to jest 612 godzin lekcyjnych, w tym:

- zajęcia pod kierownictwem wykładowców - 408 godzin,
- praca samodzielna /nauka własna/ - 204 godziny;

b/ odbycie 4-miesięcznych staży /od 1 kwietnia do 31 lipca/ przez ostatecznie zakwalifikowanych kandydatów w jednostkach liniowych - o innych specjalnościach niż ta, którą reprezentuje kandydat.

W związku z 2-letnim systemem naboru kandydatów, zreformowane 2-letnie studia dyplomowe rozpocząć dopiero w roku akademickim 1966/67;

3/ uruchomienie operacyjnego kursu poddyplomowego przewidzieć nie wcześniej niż w roku akademickim 1966/67, ponieważ obecnie brak jest odpowiedniej bazy kadrowej i materiałowo-szkoleniowej.

Kurs ten udostępnić niektórym działaczom państwowym oraz pracownikom administracji państwowej i gospodarki narodowej /z wyższych szczebli tych pionów/;

4/ nie wydzielanie wolnego czasu na opracowanie pracy dyplomowej;

5/ wprowadzenie w strukturze organizacyjnej ASG następujących zasadniczych zmian - odpowiadających dwuwyziałowemu charakterowi akademii:

- rozwiązanie oddziału wojsk raketowych i artylerii;
- rozwiązanie katedry radioelektroniki oddziału wojsk lotniczych i obrony powietrznej kraju oraz studium techniki czołgowej;
- nadanie charakteru katedr ogólnoakademickich w zintegrowanym Oddziale Wojsk Lądowych katedrom: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, obrony terytorium kraju, obrony przeciwlotniczej i taktyki tyłów;
- pozostawienie w Oddziale Obrony Powietrznej i Lotnictwa katedr: OPK, taktyki lotnictwa wsparcia oraz zaopatrzenia wojsk lotniczych;
- zrezygnowanie z kursów zaocznych, wyższych kursów doskonalenia i innych kursów krótkoterminowych.

Ponadto Komendant ASG postuluje umożliwienie oficerom, posiadającym wyższe studia różnych specjalności, przesłuchanie pełnego kursu ogólnowojskowego - w celu gruntownego zapoznania ich z zasadami organizacji i prowadzenia działań bojowych oraz specyfiką realizacji zadań przez rodzaje wojsk w walce. Oficerowie ci - zdaniem komendanta akademii - powinni być przyjmowani na studia bez egzaminu wstępnego, na podstawie raportów, lub typowani przez przełożonych. Po przesłuchaniu kursu powinni otrzymać odpowiednie zaświadczenie.

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

40

2. Odnosnie planów studiów i programów tematycznych /opracowanych przez ASG tylko dla słuchaczy pionu wojsk lądowych/:

- a/ ujednoczenie treści nauczania słuchaczy wszystkich specjalności wojsk lądowych, tj: ogólnowojskowej, raketowo-artyleryjskiej, CPL oraz kwatermistrzowskiej, ponieważ celem studiów - zdaniem komendanta ASG - "jest przygotowanie oficerów wojsk lądowych do sprawowania i organizowania dowodzenia oddziałami i związkami taktycznymi oraz do pracy sztabowej na stanowiskach pomocniczych w ogniwach dowodzenia operacyjnego...", a ponadto absolwent ASG powinien przede wszystkim "opanować zasady, organizację i prowadzenie współczesnej walki ogólnowojskowej przez pułk i dywizję /zmechanizowaną i pancerną/ oraz zasady użycia rodzajów wojsk i służb";
- b/ zachowanie szkolenia specjalistycznego jedynie w ramach ćwiczeń na stanowiskach swojej specjalności oraz w ćwiczeniach /zajęciach/ taktycznych, organizowanych dla słuchaczy o specjalnościach: raketowo-artyleryjskiej, wojsk OPL i kwatermistrzowskiej według oddzielnego programu specjalistycznego /2 miesiące w ciągu 2 lat studiów - zamiast praktyki/. Szczegóły dotyczące specjalizacji zawiera "notatka uzupełniająca" - w załączeniu;
- c/ podzielenie zakresu studiów w taki sposób, aby obejmowały one:
 - w I roku - wiadomości teoretyczne i ćwiczenia na szczeblu pułku i dywizji zmechanizowanej /pancernej/, dywizji powietrzno-desantowej i dywizji desantowej;
 - w drugim roku studiów - podstawowe formy operacji armijnej, przegrupowanie armii na dużą odległość, organizację tyłów armii w podstawowych operacjach, użycie WR i A oraz Wojsk OPL w tych operacjach, prowadzenie działań bojowych przez grupę operacyjną itp.^{x/}

B. Szefostwo Artylerii WP, Szefostwo Wojsk OPL i Główne Kwatermistrzostwo WP zajmują odmienne - niż Komendant ASG - stanowiska co do sposobów rozwiązywania problemów reformy studiów, a mianowicie:

1. Odnosnie organizacji studiów oraz zmiany struktury organizacyjnej Akademii:

- a/ wymienione instytucje uważają, że idea prowadzenia zintegrowanych studiów w mieszanych grupach słuchaczy czterech specjalności jest całkowicie sprzeczna z nakazem /wspomnianych zarządzeń/ zachowania specjalizacji studiów dla raketowców-artyleryzystów, oficerów CPL

x/ Wszystkie tematy przerabiane w ramach ćwiczeń grupowych i zespołowych - na mapach oraz niektóre ponadto jako ćwiczenia główne.

WV	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

(41)

42

i kwatermistrzów, dobrze natomiast służy poszerzeniu wiedzy oficerów ogólnowojskowych.

W związku z tym, proponuje się organizowanie studiów dla w/w specjalistów, w oddzielnych grupach w oparciu o odrębne programy nauczania; w przeciwnym wypadku uważa się, że poszczególni specjaliści nie podniosą lecz uszczuplą swoje kwalifikacje;

- b/ zainteresowane instytucje widzą również obiektywną konieczność organizowania kilkumiesięcznych kursów przygotowawczych dla kandydatów do studiów w ASG /przynajmniej do czasu naboru do ASG absolwentów szkół oficerskich typu wyższej szkoły I stopnia/, szczególnie na kierunki specjalistyczne, gdzie w programach studiów wyeliminowano przedmioty ogólnokształcące i techniczno-specjalistyczne /takie jak: wyższa matematyka, fizyka, mechanika, teoretyczna, służba ogniowa i budowa ROT, przeciwdziałanie radioelektroniczne itp./;
- c/ z uwagi na integracyjne założenia zreformowania struktury organizacyjnej ASG i nowy system studiów /likwidacja oddziału wojsk raketowych i artylerii; prowadzenie studiów w grupach mieszanych/ - szefostwa: Artylerii WP i Wojsk OPL wyrażają obawę, że doprowadzi to do przekształcenia katedr raczej w komórki dydaktyczne i zlikwiduje ich charakter naukowo-dydaktyczny, co osłabi warunki prowadzenia prac naukowo-badawczych nad zadaniami stawianymi przez te szefostwa.

2. Odnosnie planów studiów i programów tematycznych opracowanych przez ASG:

Zainteresowane instytucje stwierdzają, że:

- a/ plan studiów ~~xxxx~~ dla słuchaczy czterech specjalności: ogólnowojskowej, wojsk raketowych i artylerii, OPL oraz kwatermistrzowskiej, szkolonych w mieszanych grupach jest jednolity w swej treści i nosi charakter ogólnowojskowy, /z wyjątkiem 312 godzin programu specjalistycznego przerabianego przez słuchaczy w ramach oddzielnych ćwiczeń, zamiast praktyki pod koniec każdego roku/;
- b/ w konsekwencji powyższego, za mało godzin dydaktycznych /ok. 480 = 17% czasu ogólnego/ przewiduje się na przedmioty zasadnicze dla słuchaczy poszczególnych specjalności, co wyraźnie naruszyło dotychczasowe proporcje czasu nauczania /przedmiotów zasadniczych do pozostałych przedmiotów = 1:3/;
- c/ przyjęcie proponowanej /częściowo wprowadzonej już w życie/ takiej koncepcji reformy studiów nie zapewnia wykształcenia oficera dyplomowego - specjalisty danego rodzaju wojsk i służb, a jedynie oficerów

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

42 (42)

Ponadto tematyka w proponowanym planie studiów i zaplanowane metody przekazywania zawartej w niej wiedzy budzą następujące zastrzeżenia zainteresowanych "odbiorców" przyszłych absolwentów ASG:

Szefostwo Artylerii WP uważa, że:

- pozbawienie słuchaczy WRiA specjalizacji /w toku studiów w ASG/ w zakresie planowania ogniowego, zabezpieczenia technicznego strzelania, kierowania ogniem wojsk raketowych i artylerii na szczeblach: pułk, dywizja, armia oraz wiadomości z teorii ogni zmasowanych, jak również organizowanie szkolenia specjalistycznego po zakończeniu roku akademickiego sprawią, że słuchacze nie będą dostatecznie przygotowani do zajęć szkieletowych i na mapach i nie odniosą z nich pełnych korzyści oraz, że
- 77 godzin /w ciągu 2 lat/ szkolenia specjalnego w ośrodku nie zapewni słuchaczom poznania budowy i obsługi sprzętu raketowego. Aby nie przedłużać 2-letnich studiów w ASG, proponuje się problem ten rozwiązać w drodze zorganizowania ok. 300 godzinowego /tj. 2-miesięcznego/ kursu - przed rozpoczęciem roku akademickiego /po zakwalifikowaniu słuchaczy na studia/;

Szefostwo Wojsk OPL stwierdza, że:

- w tematyce armii obcych nie poświęca się ani jednej godziny siłom powietrznym; które szczególnie dla słuchaczy wojsk OPL są bazą studiów taktyki OPL;
- w ogóle nie przewiduje się tematów dotyczących oddziałów przeciwdziałania radioelektronicznego i rozpoznania radiolokacyjnego oraz zabezpieczenia bojowego tych rodzajów wojsk;
- za mało /4 godz./ czasu poświęca się problematyce OPK oraz /17 godz./ na zapoznanie się z lotnictwem myśliwskim, nie słusznie przeznaczając /również dla oficerów OPL/ 60 godzin z tematyki wsparcia lotniczego wojsk /DLMSz/;
- trudno uważać za słuszne - uczenie oficera OPL manewru np. paplot bez zapoznania go z jego działalnością ogniową, której w ogóle tematyka studiów nie przewiduje;

Główne Kwatermistrzostwo WP podkreśla, że:

- tematyka programu specjalistycznego /312 godzin, w ciągu 2 lat/ obejmuje tylko szczebel pułku, nie jest skorelowana z pozostałymi przedmiotami /szczególnie w drugim roku studiów/, wobec czego stanowi oddzielne studium, rozpoczynające się od podstaw;

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

424 (43)

- tematyka zawarta w programie taktyki tyłów /168 godzin na szczebel pułku, dywizji i armii/ ze względu na informacyjny charakter i wąski zakres wiedzy kwatermistrzowskiej /przeznaczonej dla oficerów dowódców i szefów rodzajów wojsk/ jest niewystarczająca dla oficerów - kwatermistrzów;
- program nie obejmuje, niezbędnej dla kwatermistrzów, tematyki z dziedziny techniki kwatermistrzowskiej oraz z zakresu zasadniczej działalności gospodarczej w poszczególnych służbach kwatermistrzowskich, zwłaszcza zagadnień organizacyjnych i planistycznych. W celu zapoznania słuchaczy ze sprzętem służb kwatermistrzowskich, proponuje się organizować coroczny 2-tygodniowy kurs specjalny w OSSK - przed rozpoczęciem studiów.

Ponadto, Szefostwo Artylerii WP, widząc małą przydatność specjalizacji - wg oddzielnego programu, po każdym roku akademickim, postuluje aby staż /praktyka/ słuchaczy wojsk raketowych i artylerii był planowany na tych samych zasadach jak dla słuchaczy ogólnowojskowych; natomiast Główne Kwatermistrzostwo WP, oprócz planowanej specjalizacji, proponuje przewidzieć, dla słuchaczy swoich specjalności, staż /praktykę/ przed przyjęciem obowiązków na nowych stanowiskach - 6 tygodni po zakończeniu studiów.

C. Stanowisko i propozycje Zarządu I Sztabu Generalnego

1. Odnosnie reformy organizacji studiów oraz zmiany struktury organizacyjnej akademii:

a/ uważamy, że proponowana przez Komendanta ASG integracja zreformowanych studiów dyplomowych może przynieść wojskom więcej szkody niż korzyści; popieramy więc w całej rozciągłości opinię zainteresowanych instytucji na ten temat.

W związku z tym wydaje się, sprawą niecierpiącą zwłoki jest skierowanie do Komendanta ASG pisma /projekt w załączeniu/ z załoženiami Szefa Sztabu Generalnego precyzującymi właściwą organizację studiów oraz opracowanie nowych programów studiów, zapewniających odpowiednią specjalizację oficerów rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb, poprzez prowadzenie szkolenia zasadniczego w oddzielnych grupach i według oddzielnych programów nauczania.

Koncepcję tą na naradzie Szefa Sztabu Generalnego poparli wszyscy przedstawiciele zainteresowanych instytucji oraz szefowie katedr wraz z zastępcami komendanta ASG.

Nie odpowiada ona jednak samemu Komendantowi gen. KUROPESCE.

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

428 (44)

b/ Naszym zdaniem, dostatecznie przekonywujące są rotwy zainteresowanych instytucji, uzasadniające potrzebę organizowania kilkutygodniowych do kilkumiesięcznych kursów przygotowawczych dla kandydatów do studiów w ASG, szczególnie na kierunki specjalistyczne.

Przy tym jednak uważamy, że sposób naboru i przygotowania kandydatów, proponowany przez ASG, głównie w aspekcie efektywnego wykorzystania czasu /2 lata/ budzi zastrzeżenia, w szczególności zaś:

- zagadnienie organizowania stażów w jednostkach o innych specjalnościach niż ta, którą reprezentuje kandydat zakwalifikowany na studia /po zakończeniu zgrupowania/. Czas przeznaczony na zgrupowanie, staż oraz pozostałe miesiące /w II etapie/ nie wypełnione żadnym programem przygotowania - to w sumie jeszcze jeden rok nieobecności oficera w jednostce. Koliduje to z ideą reformy studiów z 3 i 4-letnich na 2-letnie. Ponadto korzyści, jakie mogą dać staże, wydają się bardzo wątpliwe.

W związku z tym, 3-4 miesięczne zgrupowanie bardziej celowo byłoby organizować od 2 maja /czerwca/ do 30 sierpnia/ tj. bezpośrednio przed rozpoczęciem roku akademickiego/, a nie od grudnia do marca - jak proponuje ASG;

- powierzenie I etapu selekcji kandydatów komisjom okręgowym bez udziału przedstawicieli ASG i nie organizowanie egzaminów wstępnych z wiedzy wojskowej przed rozpoczęciem lub na zakończenie kursu przygotowawczego /zgrupowania/ kandydatów, naszym zdaniem, osłabia system naboru i przygotowania ich do studiów. Osłabienie tego systemu polega bowiem na tym, że OW mogą nie posiadać odpowiednich fachowców do przeegzaminowania kandydatów z wiedzy ogólnej, a zaangażowani ewentualnie nauczyciele szkół średnich mogą egzekwować od kandydata nie te wiadomości, które głównie decydują o ocenie stopnia przygotowania oficera na słuchacza akademii wojskowej; o tym powinni orzekać właśnie przedstawiciele ASG, którzy znają szczegółowe kryteria, jakim powinien odpowiadać słuchacz określonej specjalności.

c/ Podzielamy opinię ASG, że ze względu na brak odpowiedniej bazy kadrowej i materiałowo-szkoleniowej, kurs poddyplomowy można rozpocząć dopiero w roku akademickim 1966/67 i uważamy, że rok akademicki 1965/66 można byłoby poświęcić na wytypowanie i odpowiednie przygotowanie kadry dydaktycznej kursu poddyplomowego, przygotowanie bazy materiałowo-szkoleniowej w oparciu o pomoc IC MON oraz opracowanie przez Departament Kadr MON planu werbunku kandydatów.

WV	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

429 (45)

Do opracowania i rozwiązania wymienionych i innych problemów organizacyjnych należałoby wyznaczyć odpowiedni zespół oficerów pod kierownictwem komendanta ASG.

Uważamy, że przy realizacji tego problemu należy przyjąć zasadę proponowania najbardziej predystynowanym oficerom odbycia tego kursu i kierowanie na kurs wybranych przez dowódców OW, rodzajów sił zbrojnych i szefów IC MON kandydatów na ich zgodą, ponieważ nabór kandydatów na kurs poddyplomowy prawdopodobnie nie będzie mógł być ochotniczy, z powodu braku chętnych. Na podstawie bowiem opinii zebranych przez Zarząd I /wiosną 1964 r./ z 23 IC MON, dowództw OW oraz rodzajów sił zbrojnych w sprawie Wyższego Akademickiego Kursu /dla absolwentów ASG/ wiadomo, że szefowie /dowódcy/ tylko 4 instytucji widzieli możliwość zwerbowania łącznie 11 kandydatów do odbycia tego kursu w roku 1964/65; pozostali nie widzieli takich możliwości, lub jedynie w drodze administracyjnego wyznaczania kandydatów w latach następujących.

Natomiast propozycja ASG - udostępnienia tego kursu niektórym działaczom państwowym oraz wysokim pracownikom administracji państwowej i gospodarki narodowej - wydaje się możliwą do zrealizowania, jedynie w oparciu o oddzielny program, ponieważ ludzie ci nie będą posiadali wymaganego na tym kursie przygotowania wojskowego.

Naszym zdaniem, propozycja - komendanta ASG - umożliwienia oficerom, posiadającym wyższe studia różnych specjalności, przesłuchania pełnego kursu ogólnowojskowego w charakterze wolnych słuchaczy, nie powinna być brana pod uwagę. Problem ten z powodzeniem da się rozwiązać w ramach operacyjnego kursu poddyplomowego, tym bardziej, że wiedza ogólnowojskowa szczebla operacyjnego niezbędna jest tylko oficerom - "specjalistom" z wyższych stanowisk i to, w ograniczonej ilości;

Widzimy potrzebę ustalenia struktury organizacyjnej ASG w następujących wariantach:

- w oparciu o obecny projekt ASG /z dopracowaniem go w szczegółach/ i aktualne potrzeby ;
- z uwzględnieniem powiązania organizacyjno-dydaktycznego ASG z WAP;
- z uwzględnieniem przeniesienia z WAT do ASG słuchaczy kierunków technicznych.

Analizę tego problemu powinna przeprowadzić specjalnie do tego celu powołana komisja, składająca się z przedstawicieli: Sztabu Generalnego, ASG, WAP i WAT oraz Departamentu Kadr MON i Departamentu Kwat.-Bud.

WV	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

430 (46)

Ponadto przy tej okazji, komisja ta mogłaby przedstawić wnioski dotyczące roli i perspektyw działania Instytutu Organizacji i Techniki Dowodzenia ASG, w skali wojska oraz jego sprecyzowania i ustalenia powiązań organizacyjno-koncepcyjnych z uwzględnieniem realnych potrzeb i możliwości.

Omówienie tej sprawy w szczególności zawiera oddzielny materiał przygotowany na obrady Zespołu Ministra Obrony Narodowej.

Potrzeba taka wynika z faktu, że przedstawiony przez ASG projekt nowej struktury organizacyjnej uczelni nie uwzględnia wariantu struktury opartej na fuzji ASG i WAP. Wstępne rozpoznanie odnośnie tych możliwości zameldowała Szefowi Sztabu Generalnego komisja, "d/s kwaterunkowo-dyslokacyjnych" w swym sprawozdaniu, we wrześniu ubiegłego roku. Komisja ta widzi możliwości ustalenia koncepcji szkoleniowo-organizacyjnej ASG, przy założeniu wspólnej dyslokacji, a co za tym idzie - możliwości połączenia niektórych katedr i komórek administracyjno-gospodarczych obu uczelni. Z uwagi na to, że kompetencje i zadanie tej komisji były wycinkowe - problem ten nie został do końca opracowany. Ponadto w związku z rozważaną ewentualnością zmiany koncepcji szkolenia kadr technicznych w pionie dowódczym /otrzymywanie w przyszłości absolwentów "oficerskich wyższych szkół zawodowych" i Wojskowej Akademii Technicznej z tytułem inżyniera/ - zgodnie z sugestią gen. broni Jerzego BORDZIŁOWSKIEGO - należałoby już w ramach reformy studiów w ASG, rozważyć możliwość przeniesienia z WAT do ASG słuchaczy kierunków dowódczo-technicznych:

- inżynierskiego,
 - łączności i
 - organizacji OFBMar,
- z zachowaniem dla nich specjalizacji, analogicznie jak dla kierunków: raketowo-artyleryjskiego, obrony przeciwlotniczej, kwatermistrzowskiego i innych istniejących w ASG.

2. Odnośnie planów studiów i programów tematycznych:

- / popieramy wszystkie zastrzeżenia i propozycje - zainteresowanych instytucji - w tej dziedzinie, ponadto uważamy, że
- / istnieje problem wygospodarowania takiej ilości czasu na studiowanie przedmiotów zasadniczych dla słuchaczy wymienionych już specjalności, aby utrzymać właściwe proporcje przedmiotów podstawowych do pomocniczych. W związku z tym, zwiększenia ilości czasu na studia przedmiotów zasadniczych powinno dokonać się głównie kosztem przedmiotów nie "profilujących" w odpowiedniej specjalności. Ponieważ uczyniono

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

47

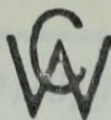
to już generalnie - dla wszystkich specjalności - przez likwidację lub radykalne ograniczenie czasu na przedmioty ogólnorozwojowe i ogólnokształcące /np. geografia wojenna, historia sztuki wojennej, czy też matematyka, fizyka itp. /pozostaje jedyna możliwość dalszego wygospodarowania czasu na przedmioty główne dla danej specjalności przez skrócenie czasu /i zakresu/ studiowania odpowiednio:

- dla słuchaczy WRiA - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki OPL wojsk oraz taktyki tyłów;
- dla słuchaczy OPL - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki WRiA oraz taktyki tyłów;
- dla słuchaczy specjalności kwatermistrzowskich - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki WRiA oraz taktyki OPL i uzyskanie w rezultacie proporcji czasu nauczania przedmiotów zasadniczych /dla danej specjalności/ do czasu nauczania pozostałych przedmiotów - jak 1:3, tj. szacunkowo około 900-1000 godzin na przedmioty zasadnicze - w ciągu 2 lat /ogólny czas studiów wynosi 2880 godz./;

c/ zarządzenie Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper. m.in. określało że dwuletnie dyplomowe studia podstawowe mają obejmować szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii.

Ustalone przez ASG w planie studiów podstawowe cele dla absolwenta akademii:

- opanowanie zasad, organizacji i prowadzenia współczesnej walki ogólnowojskowej przez pułk i dywizję oraz zasad użycia rodzajów wojsk i służb;
- zapoznanie się z podstawowymi zasadami sztuki operacyjnej na szczeblu armii ogólnowojskowej, pokrywają się z założeniami wspomnianego zarządzenia, lecz nie będą w pełni zabezpieczone przez realizację przedstawionego przez ASG programu studiów, ponieważ:
 - przeznaczono tyle samo /po 50%/ czasu na studiowanie przedmiotów taktyczno-operacyjnych na szczeblu pułku i dywizji, co na szczeblu armii, mimo różnych celów dydaktycznych /na szczeblu pułk, dywizja - nauczyć, na szczeblu armii-zapoznać/, przy czym nie-słusznie ograniczano tematykę ćwiczeń szczebla pułkowego jedynie do 3 na ogólną ilość 52 - za cały okres studiów tym bardziej, że podstawowe studia dyplomowe dotyczą szczebla taktycznego, a słuchaczami ASG - z reguły będą oficerowie ze stanowisk dowódców batalionów - kompanii i równorzędnych.

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

43

Można przypuszczać, że w uszczupleniu czasu nauczania problematyki operacyjnej tkwi dodatkowa rezerwa na rozwiązanie problemu specjalizacji oraz na opracowanie prac dyplomowych, co nie jest możliwe w ramach 30 godzin na ten cel wydzielonych;

- gros czasu zaplanowano na "ćwiczenia główne" i "tzw. ćwiczenia zespołowe na mapach" /połączone z wyjazdami pociągami w teren na kilkanaście dni/, które odpowiadają raczej potrzebom doskonalenia niż nauczania. Ponadto, część czasu w ćwiczeniach zespołowych w terenie, ze względów obiektywnych, nie będzie efektywnie wykorzystana. Naszym zdaniem - zastąpienie ćwiczeń zespołowych w terenie ćwiczeniami na mapach lub grupowymi, czy też praktycznymi /epizodycznymi/ w sali; dałoby z pewnością dodatkową rezerwę czasu i służyło lepiej założonym celom dydaktycznym;

d/ wobec problemu ogólnego braku czasu, budzi zastrzeżenie nie wydzielanie w programie wolnego czasu na opracowanie pracy dyplomowej /przewiduje się tylko 30 godzin/, przy jednoczesnym pozostawieniu dużej rezerwy, która wraz z czasem przeznaczonym na egzaminy - w ciągu 2 lat wynosi 257 godzin, co stanowi 10% ogółu godzin dydaktycznych.

Szczegóły dotyczące analizy, uwag i propozycji, związanych z planem studiów i tematycznymi programami dla słuchaczy wydziału wojsk lądowych ASG zawiera "notatka uzupełniająca".

IV

W N I O S K I

1. W związku z kontrowersyjną interpretacją koncepcji reformy studiów w ASG opóźniają się etapy organizacji tej reformy, które przewidywano w zarządzeniu Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper. Aktualny stan prac nad reformą studiów w ASG wskazuje na to, że można ją będzie wprowadzić w życie nie wcześniej niż w roku akademickim 1966/67. W związku z tym należy określić nowe terminy poszczególnych etapów reformy studiów.

2. Należałoby polecić Komendantowi ASG:

a/ zreorganizowanie /istniejącego na pierwszym roku/ systemu studiów na bazie ogólnej koncepcji: nauczania w oddzielnych grupach specjalistycznych, prowadzonego na podstawie odrębnych programów z przedmiotów zasadniczych dla słuchaczy danej specjalności;

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

43 (49)

W opracowanie nowych projektów programów 2-letnich studiów dyplomowych /zasadniczych/ dla:

- kursów pionu /wydziału/ wojsk lądowych oraz
 - kursów pionu /wydziału/ lotnictwa i obrony powietrznej
- z uwzględnieniem potrzeby:
- zapewnienia podniesienia kwalifikacji specjalistycznych słuchaczy w toku studiów akademickich/ niezbędnych do podjęcia pracy na stanowiskach dowódczych i sztabowych w oddziałach i związkach taktycznych, lub też na stanowiskach pomocniczych w ogniwach dowodzenia operacyjnego/;
 - przyjęcia kryterium wyjściowego, że studia w ASG, odbywają się w oddzielnych grupach specjalistycznych;
 - konsultowania się z odpowiednimi szefostwami rodzajów wojsk i służb, aby uwzględnić ich praktyczne potrzeby;
 - zachowania proporcji czasu na opanowanie tematyki przedmiotów zasadniczych /dla danej specjalności/ do czasu nauczania pozostałych przedmiotów - jak 1:3;
 - zachowania jednolitości studiów - odnośnie ogólnego czasu trwania, treści i czasu nauczania przedmiotów społeczno-politycznych i ogólnorozwojowych /pomocniczych/ oraz odnośnie czasu przeznaczanego na opracowanie prac dyplomowych.

3. Równolegle, należałoby ustalić termin i możliwości/kadrowe i zabezpieczenia bazy/ organizacji operacyjnego kursu podyplomowego, ponieważ opracowanie nowych statów organizacyjnych ASG będzie ściśle uzależnione od ogólnych potrzeb dydaktyczno-naukowych tej uczelni.

4. W związku z decyzją Ministra Obrony Narodowej - nie organizowania w 1965 roku kursu przygotowawczego dla kandydatów na studia w ASG, należałoby ustalić, czy decyzja ta będzie również dotyczyła studiów zreformowanych /2-letnich/, jeżeli nie, należałoby ustosunkować się do propozycji dotyczących programu i systemu przygotowania kandydatów.

Jest to szczególnie istotne/ze względów przytoczonych w notatce/ dla kandydatów o specjalnościach innych niż ogólnowojskowa.

Do niniejszej notatki, przedstawiającej genezę problemu reformy studiów w ASG, przebieg prac organizacyjnych związanych z reformą oraz aktualny stan załączam:

1. "Notatkę uzupełniającą" - w sprawie analizy projektu planu studiów i programów tematycznych dla słuchaczy wydziału wojsk lądowych ASG.

434 (50)

2. Uwagi i postulaty szefów: Art. WP, Wojsk OPL, Głównego Kwatermistrza WP oraz Inspektoratu Lotnictwa - zawarte w pismach nr nr: 04616/64 r., 04508/64 r., 04539/64 r., 04537/64 r./.
3. Uwagi w/w szefostw, dotyczące planu studiów i programów tematycznych - zawarte w pismach nr nr: 01213/65 r., 01206/65 r., 01203/65 r.

ZASTĘPCA SZEFA SZTABU GENERALNEGO
DO SPRAW OPERACYJNYCH

Gen.bryg. Bolesław CHOCHA

	1437/40/28/II
	k. 418 - 434

Wydrukowano w 2 egz.

ruk. A.M. nr 01020
nia 30.4.65 r.

egz Nr 2 na 17 ork. zniszczono
22.5.65 Szef Sztabu. Olszowski

on,

)

4
1

30

" 15 " .5.

180

51

T A J N E

Egz.nr...

6-28

[Handwritten signature]
10.5.60

[Handwritten signature]
SZEF SZTABU GENERALNEGO
WICEMINISTER OBRONY NARODOWEJ

Obywatel gen.dyw. Wojciech JARUZELSKI

Przedstawiam do akceptacji projekty materiałów:

1. Notatka służbowa w sprawie reformy studiów w ASG wraz z projektem
organizacji Szefa Sztabu Generalnego.

2. Notatka służbowa w sprawie rozszerzenia wymiany doświadczeń w dziedzinie
organizacji armii państw Układu Warszawskiego wraz z projektem odpowiedzi
Głównego Dowództwa Zjednoczonych Sił Zbrojnych.

Materiał wymieniony w pkt. 2 proponuję zgłosić do rozpatrzenia na
następnym posiedzeniu Zespołu MON.

Prilożeń: 4 - nr 01468 na 3 ark., nr 004750 / w j.ros. / na 2 ark.,
nr 01536 na 14 ark., nr 01537 na 3 ark. - tylko adresat.

ZASTĘPCA SZEF A SZT A B U G E N E R A L N E G O
D O S P R A W O P E R A C Y J N Y C H

[Handwritten signature]
Gen.bryg. Bolesław CHOCHA

	1437/41/28 III
	180-188

W	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

52

Egz. Nr.....

NOTATKA SŁUŻBOWA

sprawie reformy studiów w Akademii Sztabu Generalnego

I

Na podstawie decyzji Zespołu Ministerstwa Obrony Narodowej w sprawie studiów w ASG - zostały wydane dwa zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego /oper. z dnia 25.6.1964 r. i nr 053/oper. z 3.9.1964 r./ ustalające przedmiocie następujące kryteria wyjściowe i zadania:

studia w ASG mają być dwóch rodzajów:

tryletnie dyplomowe studia podstawowe / odpowiadające cywilnym studiom wyższemu /, obejmujące szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii;

dwuletnie poddyplomowe studia operacyjno-strategiczne /przygotowujące oficerów na stanowiska dowódców dywizji, równorzędne i wyższe/, obejmujące szczebel: armia - Front, armia lotnicza, wojska OPL, marynarka wojenna, okręg - kraj, systemie OTK.

ma posiadać 2 podstawowe wydziały: wojsk lądowych oraz lotnictwa i obrony powietrznej /z odpowiednią niezbędną specjalizacją wewnątrz tych działów/.

Podstawowym warunkiem skrócenia studiów do 2 lat winno być usunięcie z programów przedmiotów drugorzędnych; wymaga to z jednej strony zastrzeżenia warunków naboru kandydatów do akademii, z drugiej zaś - właściwego sprofilowania programów studiów.

Pracę związaną z reformą studiów miały obejmować:

przedstawienie Szefowi Sztabu Generalnego - przez Komendanta ASG - ramowego projektu reformy studiów, w terminie do 1.8.1964 r.;

zakończenie przez Sztab Generalny - do końca 1964 r. - analizy w/w projektu reformy;

przedstawienie Szefowi Sztabu Generalnego:

- do 1 marca 1965 r. - przez Komendanta ASG - nowego planu studiów i programów tematycznych;

- do 31 marca 1965 r. - przez Sztab Generalny /Zarząd I i VI/ - pełnej koncepcji szkoleniowo-organizacyjnej ASG, przy założeniu wspólnej i oddzielnej jej dyslokacji z WAP, z równoczesnym uwzględnieniem funkcjonalnego i organizacyjnego powiązania ich ze sobą;

WV	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

53

- do końca maja 1965 r. - przez Zarząd VI Sztabu Generalnego - nowej struktury organizacyjnej oraz etatów akademii;

✓ do końca sierpnia 1965 r. zapewnienie przez Komendanta ASG - przejście akademii na strukturę organizacyjną w/g nowego etatu.

Ponadto w styczniu br. - w rezultacie narady z zainteresowanymi dowódcami i szefami rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb oraz komendy ASG - Szef Sztabu Generalnego sprecyzował pewne zasady i kryteria, dotyczące sposobu organizacji reformy, ustalając co następuje:

Podstawowe /dyplomowe/ studia w ASG mają być prowadzone w oddzielnych grupach:

✓ na kursie wojsk lądowych - według specjalności:

- ogólnowojskowej,
- raketowo-artyleryjskiej,
- obrony przeciwlotniczej i
- kwatermistrzowskiej;

✓ oraz na kursach lotnictwa i obrony powietrznej - według niezbędnej specjalności. Studia te z przedmiotów zasadniczych należy curzeć o odrębne programy nauczania.

Wnecześnie - w całej akademii - należy zachować jednolitość studiów w odnie-
śnieniu do:

- ogólnego czasu ich trwania,
- czasu nauczania przedmiotów społeczno-politycznych i ogólnorozwojowych /np.: historia sztuki wojennej, geografia wojenna, języki obce itp./,
- czasu przeznaczonego na opracowanie prac dyplomowych i przeprowadzenie egzaminów państwowych.

~~II.~~

Do 15 maja br. zrealizowano następujące postanowienia omawianych
zarządzeń:

✓ przedstawiła Szefowi Sztabu Generalnego:

- ramowy projekt reformy studiów,
- projekty planu studiów i programy tematyczne /z miesięcznym opóźnieniem, i tylko dla wojsk lądowych, bez uwzględnienia przy tym postanowień z narady w Szefa Sztabu/.

Szefostwo Artylerii WP, Szefostwo Wojsk OPL, Główne Kwatermistrzostwo WP

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

54

Inspektorat Lotnictwa przedstawiły Szefowi Sztabu Generalnego /przez Zarząd I swoje uwagi i postulaty dotyczące w/w projektów.

Sztab Generalny przeanalizował dokumenty przedstawione przez ASG i postulaty zainteresowanych IC MON oraz opracował notatkę, która była podstawą dla narady zorganizowanej przez Szefa Sztabu Generalnego w styczniu br., udziałem przedstawicieli wymienionych instytucji, komendy ASG, szefów wydziałów i profilujących katedr tej akademii.

W rezultacie tej narady - na polecenie Szefa Sztabu Generalnego - Zarząd I Sztabu Generalnego opracował dodatkowe zalecenia dla komendanta ASG, w celu spowodowania jednoznacznej interpretacji poprzednich zarządzeń dotyczących reformy studiów.

Zaleceń tych - w postaci zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego - do akademii nie wysłano w związku z odejściem gen. broni J. BORDZIŁOWSKIEGO na inne stanowisko i koniecznością zameldowania całości sprawy /łącznie z uwagami i zalecającymi w międzyczasie programów tematycznych/ nowemu Szefowi Sztabu Generalnego.

W związku z powyższym pozostałe etapy prac nad reformą studiów uległy opóźnieniu i są opóźnione w stosunku do pierwotnie ustalonych terminów.

III.

WNIOSKI I PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPOSOBÓW ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW REFORMY STUDIÓW

Komendant ASG proponuje:

Odnosnie reformy organizacji studiów oraz zmiany struktury organizacyjnej Akademii:

W Wprowadzenie zintegrowanych dwuletnich studiów dyplomowych poprzez:

- szkolenie słuchaczy wszystkich specjalności - w dwóch odrębnych /podstawowych/ wydziałach: wojsk lądowych oraz lotnictwa i OPL - w mieszanych grupach, ✓

- realizację jednolitego programu dla wszystkich specjalistów w danym pionie *X. Interaktywne od wojsk lotniczych*

Wskazać przy tym zaznaczyć, że przytoczona koncepcja integracji studiów, została wprowadzona przez komendanta ASG w życie już w 1964/65r. mimo, że nie przewidywały tego żadne zarządzenia. W ten sposób, aktualnie, na pierwszym roku studiów - w pionie ogólnowojskowym, w ośmiu grupach studiów jest łącznie: 30 oficerów o specjalności ogólnowojskowej, 15 artylerzystów, 10 spec. OPL oraz 7-spec. kwatermistrzowskiej. Średnio w każdej grupie znajduje się po: 4 słuchaczy ogólnowojskowych, 2 artylerzystów, 1-2 spec. kwatermistrzowskiej.

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

55

2/ Skrócenie studiów z 3 i 4 lat do 2 uzyskać przede wszystkim w drodze redukcji godzin w działach przedmiotów społeczno-politycznych i technicznych /związanych z wykładową metodą nauczania/, przy równoczesnym utrzymaniu /w zasadzie/ dotychczasowego stanu godzin na realizację studiów taktyczno-operacyjnych. Ponadto enawiane skrócenie studiów uzyskać w drodze zorganizowanego przygotowania kandydatów do studiów.

W tym celu stosować następujący sposób naboru kandydatów:

Pierwszy etap:

- a/ egzamin kandydatów /z wiedzy ogólnej i politycznej/ - odpowiednio: przed komisją OW lub IC MON /w październiku, na 2 lata przed studiami/ oraz
- b/ zakwalifikowanie przez w/w komisję i wytypowanie przez Departament Kadr MON - kandydatów do II etapu przygotowania do studiów /15 listopada/.

Drugi etap:

- a/ zgrupowanie kandydatów w ASG /w czasie od 1 grudnia do 31 marca - na rok przed studiami/ - w celu jednolitego ich przygotowania do studiów i przeprowadzenia możliwie wszechstronnej selekcji oraz ostatecznego zakwalifikowania kandydatów.

Zgrupowanie /kurs/ ma trwać 4 miesiące, to jest 612 godzin lekcyjnych;

- a/ odbycie - w jednostkach liniowych o innych specjalnościach niż ta, którą reprezentuje kandydat - 4-miesięcznych staży /od 1 kwietnia do 31 lipca/ przez ostatecznie zakwalifikowanych kandydatów.

W związku z 2-letnim systemem naboru kandydatów, zreformowane 2-letnie studia dyplomowe rozpocząć dopiero w roku akademickim 1966/1967.

Przebieg operacyjnego kursu poddyplomowego przewidzieć nie wcześniej niż w roku akademickim 1966/67, ponieważ obecnie brak jest odpowiedniej bazy kadrowej i materiałowo-szkoleniowej.

Kurs ten udostępnić niektórym działaczom państwowym oraz pracownikom administracji państwowej i gospodarki narodowej /z wyższych szczebli tych pionów/.

Wydzielanie wolnego czasu na opracowanie pracy dyplomowej.

Wprowadzenie w strukturze organizacyjnej ASG następujących zasadniczych zmian - odpowiadających dwuwydziałowemu charakterowi akademii:

- rozwiązanie oddziału wojsk raketowych i artylerii;

- rozwiązanie katedry radioelektroniki Oddziału Wojsk Lotniczych i obrony powietrznej kraju oraz studium techniki czolpkowej;
- nadanie charakteru katedr ogólnoakademickich - w zintegrowanym Oddziale Wojsk Lądowych - katedrom: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, obrony terytorium kraju, obrony przeciwlotniczej i taktyki tyłów;
- pozostawienie w Oddziale Obrony Powietrznej i Lotnictwa katedr: OPL, taktyki lotnictwa wsparcia oraz zaopatrzenia wojsk lotniczych;
- zrezygnowanie z kursów zaocznych, wyższych kursów doskonalenia i innych kursów krótkoterminowych.

Ponadto Komendant ASG postuluje umożliwienie oficerom, posiadającym wyższe studia różnych specjalności, przesłuchanie pełnego kursu ogólnowojskowego - w celu gruntownego zapoznania ich z zasadami organizacji i prowadzenia działań bojowych oraz specyfiką realizacji zadań przez rodzaje wojsk w walce. Oficerowie ci - zdaniem komendanta akademii - powinni być przyjmowani na studia bez egzaminu wstępnego, na podstawie raportów, lub typowani przez przełożonych. Po przesłuchaniu kursu powinni otrzymać odpowiednie zaświadczenie.

Dotyczy planów studiów i programów tematycznych /opracowanych przez ASG dla słuchaczy pionu wojsk lądowych/:

ujednoczenie treści nauczania słuchaczy wszystkich specjalności wojsk lądowych, tj: ogólnowojskowej, raketowo-artyleryjskiej, OPL oraz kwatermistrzowskiej, ponieważ celem studiów - zdaniem komendanta ASG - jest przygotowanie oficerów wojsk lądowych do sprawowania i organizowania dowodzenia oddziałami i związkami taktycznymi oraz do pracy sztabowej na stanowiskach pomocniczych w ogniwach dowodzenia operacyjnego. W związku z tym absolwenci ASG powinni przede wszystkim opanować zasady, organizację i prowadzenie współczesnej walki ogólnowojskowej przez pułk i dywizję /zmechanizowaną i pancerną/ oraz zasady użycia rodzajów wojsk i służb;

zachowanie szkolenia specjalistycznego jedynie w ramach ćwiczeń na stanowiskach swojej specjalności oraz w ćwiczeniach /zajęciach/ taktycznych, organizowanych dla słuchaczy o specjalnościach: raketowo-artyleryjskiej, wojsk OPL i kwatermistrzowskiej według oddzielnego programu specjalistycznego /2 miesiące w ciągu 2 lat studiów - zamiast praktyki/;

1437/40/28/II

k. 180 - 193

57

- 6 -

o/ podzielenie zakresu studiów w taki sposób, aby obejmowały one:

- w I roku - wiadomości teoretyczne i ćwiczenia na szczeblu pułku i dywizji zmechanizowanej /pancernej/, dywizji powietrzno-desantowej i dywizji desantowej;
- w drugim roku studiów - podstawowe formy operacji armijnej, przegrupowanie armii na dużą odległość, organizację tyłów armii w podstawowych operacjach, użycie wojsk raketowych i artylerii oraz wojsk OPL w tych operacjach, prowadzenie działań bojowych przez grupę operacyjną itp. x/

Szefostwo Artylerii WP, Szefostwo Wojsk OPL i Główne Kwatermistrzostwo WP

zajmują odmienne - niż Komendant ASG - stanowiska co do sposobów rozwiązania problemów reformy studiów, a mianowicie:

o. Odnosnie organizacji studiów oraz zmiany struktury organizacyjnej Akademii:

o/ wymienione instytucje uważają, że idea prowadzenia zintegrowanych studiów w mieszanych grupach słuchaczy wszystkich /czterech/ specjalności jest całkowicie sprzeczna z nakazem wspomnianych zarządzeń o odnieniu zachowania specjalizacji studiów dla raketowców - artylerzystów, oficerów OPL i kwatermistrzów; dobrze natomiast służy poszerzeniu wiedzy oficerów ogólnowojskowych.

W związku z tym, postuluje się organizowanie studiów dla w/w specjalistów w oddzielnych grupach, w oparciu o odrębne programy nauczenia; w przeciwnym wypadku uważa się, że poszczególni specjaliści nie podniosą lecz uszczuplą swoje kwalifikacje;

o/ zainteresowane instytucje widzą również obiektywną konieczność organizowania kilkuniesięcznych kursów przygotowawczych dla kandydatów do studiów w ASG /przynajmniej do czasu naboru do ASG absolwentów szkół oficerskich typu wyższej uczelni I stopnia/, szczególnie na kierunki specjalistyczne, gdzie z programów studiów wyeliminowano przedmioty ogólnokształcące i techniczno-specjalistyczne /takie jak: wyższa matematyka, fizyka, mechanika, teoretyczna, służba ogniowa i budowa raket operacyjno-taktycznych, przeciwdziałanie radioelektroniczne itp./;

o/ z uwagi na integracyjne założenia zreformowania struktury organizacyjnej ASG i nowy system studiów /likwidacja oddziału wojsk raketowych

o/ Wszystkie tematy postuluje przerabiać się w ramach ćwiczeń grupowych i zespołowych - na mapach oraz niektóre jako ćwiczenia głośne.

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

58

i artylerii, prowadzenie studiów w grupach mieszanych/ - szefostwa: Artylerii WP i Wojsk OPL wyrażają obawę, że doprowadzi to do przekształcenia katedr raczej w komórki dydaktyczne i zlikwiduje ich charakter naukowo-dydaktyczny, co osłabi warunki prowadzenia prac naukowo-badawczych nad zadaniami stawianymi przez te szefostwa.

treść planów studiów i programów tematycznych opracowanych przez ASB:

Interesowane instytucje stwierdzają, że:

zrealizowany przez ASB
Plan studiów dla słuchaczy czterech specjalności: ogólnowojskowej, wojsk raketowych i artylerii, OPL oraz kwatermistrzowskiej, szkolonych w mieszanych grupach jest jednolity w swej treści i nosi charakter ogólnowojskowy /z wyjątkiem 312 godzin programu specjalistycznego przerabianego przez słuchaczy w ramach oddzielnych ćwiczeń, zamiast praktyki pod koniec każdego roku/;

W konsekwencji powyższego, za mało godzin dydaktycznych /ok. 480 = 17% czasu ogólnego/ przewiduje się na przedmioty zasadnicze dla słuchaczy poszczególnych specjalności, co wyraźnie naruszyło dotychczasowe proporcje czasu nauczania /przedmioty zasadnicze do pozostałych miały się tak, jak 1:3/;

przyjęcie proponowanej /częściowo wprowadzonej już w życie/ koncepcji reformy studiów nie zapewnia wykształcenia oficera dyplomowanego - specjalisty danego rodzaju wojsk i służb, a jedynie oficerów dyplomowanych o specjalności ogólnowojskowej.

Ponadto, Szefostwo Artylerii WP postuluje, aby staż /praktyka/ słuchaczy wojsk raketowych i artylerii był planowany na tych samych zasadach jak dla słuchaczy ogólnowojskowych. Główne Kwatermistrzostwo WP natomiast - oprócz oddzielnych studiów - proponuje przewidzieć dla słuchaczy swoich specjalności 6-cio tygodniowy staż /praktykę/ po zakończeniu studiów /przed przyjęciem obowiązków na nowych stanowiskach/.

stanowiska i propozycje Zarządu I Sztabu Generalnego

W sprawie reformy organizacji studiów oraz zmiany struktury organizacyjnej

stanowisk:

Zarząd I Sztabu Generalnego podziela stanowiska Szefostwa Artylerii WP, Szefostwa Wojsk OPL i Głównego Kwatermistrzostwa WP, ponieważ całkowite zintegrowanie studiów nie sprzyja podnoszeniu kwalifikacji oficerów rodzajów wojsk i służb.

W celu...
o zmianie
- przy...

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

59

W związku z tym wydaje się, że sprawą niecierpiącą zwłoki jest wydanie nowego zarządzenia /projekt w załączeniu/ z zaleceniami Szefa Sztabu Generalnego precyzującymi taką organizację studiów, która zapewniła odpowiednią specjalizację oficerów rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb, poprzez prowadzenie szkolenia z przedmiotów zasadniczych /dla danych specjalistów/ w oddzielnych grupach i w/g oddzielnych programów nauczania:

2/ Naszym zdaniem nie ma potrzeby organizowania żadnych kursów przygotowawczych dla kandydatów do studiów w ASG. Aby jednak przyszli słuchacze byli predystynowani do samodzielnych studiów, a następnie jako absolwenci stanowili kadrę odpowiednio przygotowaną do pracy na stanowiskach przewidzianych dla oficerów dyplomowanych - należałoby:

a/ ~~wszechstronnie~~ zabezpieczyć kandydatom do studiów w ASG /solidne przygotowanie się do egzaminów wstępnych.

W tym celu:

- ASG powinna zaopatrzyć ~~jednorazowo, na dłuższy okres czasu/~~ wszystkie jednostki /do szczebla pułku i równorzędnego włącznie/, sztaby rodzajów wojsk i służb oraz IC MON w obszerne programy egzaminów, z których każdy kandydat do studiów mógłby korzystać w dowolnym czasie, w zależności od indywidualnych potrzeb;
- dowódcy jednostek /dowódcy - szefowie instytucji/ powinni - w roku przystąpienia do egzaminów - udzielić 30-dniowego urlopu szkoleniowego kandydatom na ostateczne przygotowanie się ich do egzaminu wstępnego.

Ponadto wymienieni dowódcy /szefowie/ powinni stworzyć sprzyjające warunki służbowe i zapewnić pomoc /~~na~~ w okresie 2 lat/ w dobrym przygotowaniu się do egzaminów tym oficerom, którzy złożą raport o przyjęcie na studia w ASG;

b/ egzamin wstępny przeprowadzać na dotychczasowych zasadach. Powinien on obejmować tylko te przedmioty, które pozwolą ocenić walory ogólnorozwojowe kandydata i stan wiedzy z przedmiotów, bez znajomości których studia w danej specjalności /np.: raketowo-artyleryjskiej, CPL itd/ nie mogłyby dać zadowalających efektów - w aspekcie ustalonych celów nauczania xxx/.

xxx/ Szczegóły dotyczące naboru kandydatów do ASG /odnośnie ilości i wymaganego poziomu przygotowania/ zawarte są w odrębnym materiale, opracowanym przez Departament Kadr MON.

WV	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

60

Podzielamy opinię ASG, że ze względu na brak odpowiedniej bazy kadrowej i materiałowo-szkoleniowej, kurs podyplomowy można rozpocząć dopiero w roku akademickim 1966/67. Uważamy, że rok akademicki 1965/66 można byłoby poświęcić na wytypowanie i odpowiednie przygotowanie kadry dydaktycznej dla tego kursu, przygotowanie bazy materiałowo-szkoleniowej /w oparciu o pomoc IC MON/ oraz opracowanie przez Departament Kadr MON planu werbunku kandydatów.

Do opracowania ~~i rozwiązania~~ wymienionych i innych problemów organizacyjnych należałoby wyznaczyć odpowiedni zespół oficerów z Zarządu VI Sztabu Generalnego.

Propozycja ASG odnośnie udostępnienia tego kursu niektórym działaczom państwowym oraz wysokim pracownikom administracji państwowej i gospodarki narodowej - wydaje się możliwą do zrealizowania, jedynie w oparciu o oddzielny program nauczania, ponieważ ludzie ci nie będą posiadali wyaganego na tym kursie przygotowania wojskowego.

Naszym zdaniem, propozycja ASG dotycząca umożliwienia oficerom posiadającym wyższe studia różnych specjalności przesłuchania pełnego kursu ogólnowojskowego - w charakterze wolnych słuchaczy - ^{nie} powinna być brana pod uwagę. Problem ten z powodzeniem da się rozwiązać w ramach operacyjnego kursu podyplomowego, tym bardziej, że wiedza ogólnowojskowa niezbędna jest tylko nielicznej grupie oficerów pracujących na wyższych stanowiskach służbowych różnych specjalności wojskowych.

Widzimy potrzebę ustalenia struktury organizacyjnej ASG w następujących wariantach:

- w oparciu o obecny projekt ASG /z dopracowaniem go w szczegółach/ i aktualne potrzeby;
- z uwzględnieniem powiązania organizacyjno-dydaktycznego ASG z WAP;
- z uwzględnieniem przeniesienia z WAT do ASG słuchaczy kierunków technicznych pionu dowódczego.

Analizę tego problemu powinna przeprowadzić specjalnie do tego celu powołana komisja, składająca się z przedstawicieli: Sztabu Generalnego, ASG, WAP i WAT oraz Departamentu Kadr MON i Departamentu Kwat.-Bud.

Potrzeba taka wynika z faktu, że przedstawiony przez ASG projekt nowej struktury organizacyjnej uczelni nie uwzględnia wariantu struktury opartej na fuzji ASG i WAP. Wstępne rozeznanie odnośnie tych możliwości przedkładała Szefowi Sztabu Generalnego komisja / d/s kwaterunkowo-dysloka-

WV	437/40/28/II
	k. 180 - 193

61

cyjnych / we wrześniu ubiegłego roku. Komisja ta widzi możliwości ustalenia koncepcji szkoleniowo-organizacyjnej ASG, przy założeniu wspólnej dyslokacji, a co za tym idzie, - możliwości połączenia niektórych katedr i komórek administracyjno-gospodarczych obu uczelni. Z uwagi na to, że kompetencje i zadanie tej komisji były wycinkowe - problem ten nie został do końca opracowany. Ponadto w związku z rozważaną ewentualnością zmiany koncepcji szkolenia kadr technicznych w pionie dowódczym - zgodnie z sugestią gen. broni Jerzego BORDZIŁOWSKIEGO - należałoby już w ramach reformy studiów w ASG rozważyć możliwość przeniesienia z WAT do ASG słuchaczy pionu dowódczo-technicznego profilu: inżynierskiego, łączności i organizacji OPBMar, z zachowaniem dla nich niezbędnej specjalizacji, analogicznie jak dla kierunków: raketowo-artyleryjskiego, obrony przeciwlotniczej, kwatermistrzowskiego i innych istniejących w ASG.

Możliwość planów studiów i programów tematycznych:

Popieramy wszystkie zastrzeżenia i propozycje zainteresowanych instytucji w tej dziedzinie.

Uważamy, że istnieje możliwość wygospodarowania takiej ilości czasu na studiowanie przedmiotów zasadniczych dla słuchaczy wymienionych już specjalności, aby utrzymać właściwe proporcje przedmiotów podstawowych do pomocniczych. W związku z tym, zwiększenie ilości czasu na studia przedmiotów zasadniczych powinno dokonać się głównie kosztem przedmiotów "nie profilujących" w odpowiedniej specjalności. Ponieważ uczyniono to już generalnie - dla wszystkich specjalności - przez likwidację lub radykalne ograniczenie czasu na przedmioty ogólnorozwojowe i ogólnokształcące /np.: geografia wojenna, historia sztuki wojennej, matematyka, fizyka itp/ pozostaje jedyna możliwość dalszego wygospodarowania czasu w tej dziedzinie przez skrócenie czasu /i zakresu/ studiowania odpowiednio:

- dla słuchaczy WRiA - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki OPL wojsk oraz taktyki tyłów;
- dla słuchaczy OPL - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki WRiA oraz taktyki tyłów;
- dla słuchaczy specjalności kwatermistrzowskich - przedmiotów: taktyki ogólnej i sztuki operacyjnej, taktyki WRiA oraz taktyki OPL.

pozwoli to na poprawienie proporcji czasu nauczania przedmiotów zasadniczych /dla danej specjalności/ do czasu nauczania pozostałych przedmiotów - jak 1:3, co daje szacunkowo około 900-1000 godzin na przedmioty zasadnicze w ciągu 2 lat /ogólny czas studiów wynosi 2880 godzin/.

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

(61)

3/ Zarządzenie Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper. m.in. określało, że dwuletnie dyplomowe studia podstawowe mają obejmować szczebel pułku i dywizji oraz informacyjnie szczebel armii.

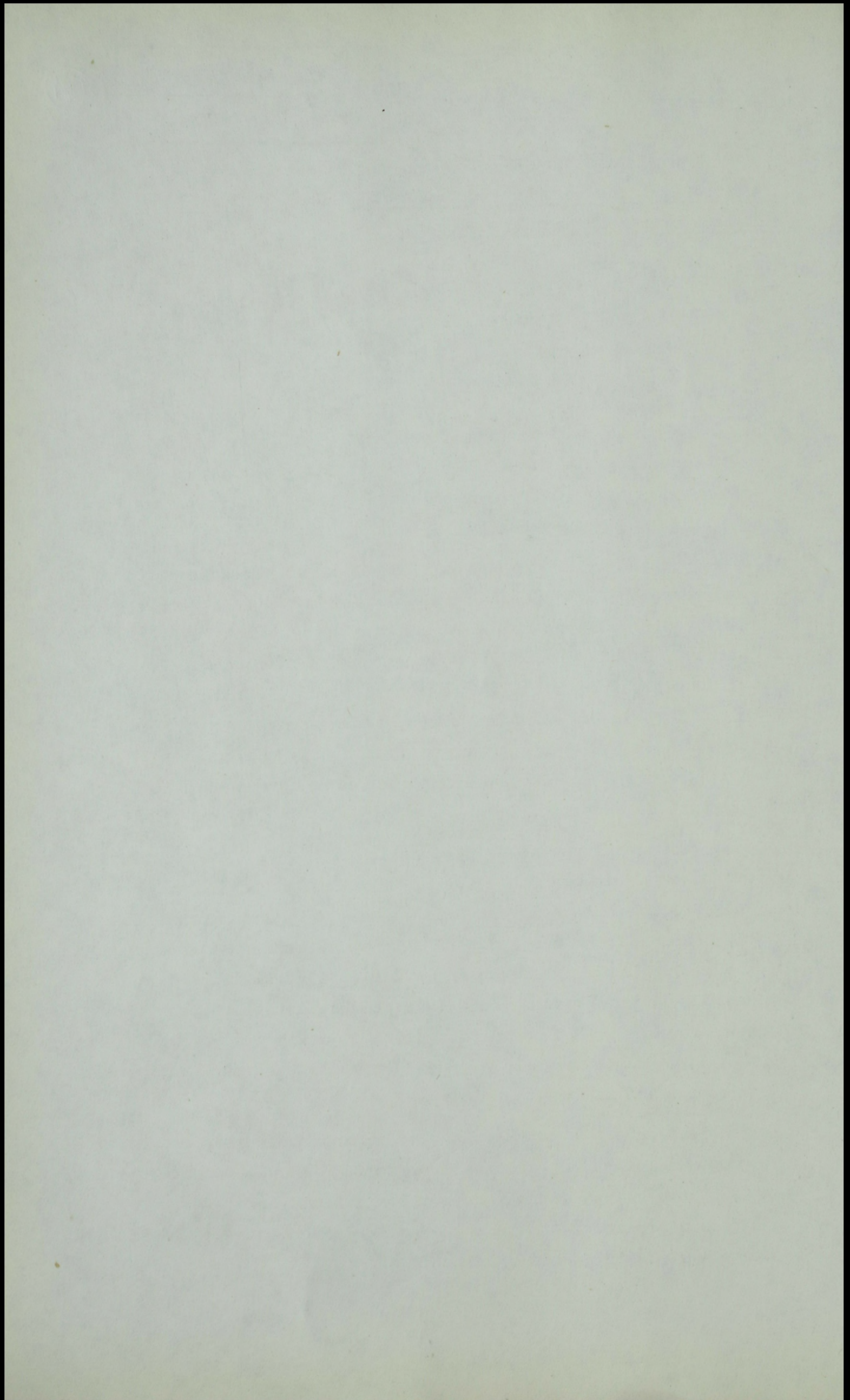
Ustalone przez ASG w planie studiów podstawowo cele dla absolwenta akademii:

o opanowanie zasad, organizacji i prowadzenia współczesnej sztuki ogólno-wojskowej przez pułk i dywizję oraz zasad użycia rodzajów wojsk i służb;

o zapoznanie się z podstawowymi zasadami sztuki operacyjnej na szczeblu armii ogólnowojskowej - pokrywają się z założeniami wspomnianego zarządzenia, lecz nie będą w pełni zabezpieczone przez realizację przedstawionego przez ASG programu studiów, ponieważ:

- przeznaczono tyle samo /po 50%/ czasu na studiowanie przedmiotów taktyczno-operacyjnych na szczeblu pułku i dywizji, co na szczeblu armii, mimo różnych celów dydaktycznych /na szczeblu pułk, dywizja - nauczyć, na szczeblu armii - zapoznać/, przy czym niesłusznie ograniczono tematykę ćwiczeń szczebla pułkowego jedynie do 3 /na ogólną ilość 52 ćwiczeń - za cały okres studiów/, tym bardziej, że podstawowe studia dyplomowe dotyczą szczebla taktycznego, a słuchacze ASG z reguły będą oficerowie ze stanowisk dowódców batalionów, kompanii i równorzędnych;
- gros czasu zaplanowano na „ćwiczenia główne” i tzw. „ćwiczenia zespołowe na mapach” /połączone z wyjazdami pociągami w teren na kilkanaście dni/, które odpowiadają raczej potrzebom doskonalenia niż nauczania. Ponadto, część czasu w ćwiczeniach zespołowych w terenie, ze względów obiektywnych, nie będzie efektywnie wykorzystana. Naszym zdaniem - zastąpienie ćwiczeń zespołowych w terenie ćwiczeniami na mapach lub grupowymi, czy też praktycznymi /epizodycznymi/ w sali dałoby z pewnością dodatkową rezerwę czasu i służyło lepiej założonym celom dydaktycznym.

Wobec problemu ogólnego braku czasu, budzi zastrzeżenie nie wydzielenie w programie czasu na opracowanie pracy dyplomowej /przewiduje się tylko 30 godzin/, przy jednoczesnym pozostawieniu dużej rezerwy która wraz z czasem przeznaczonym na egzaminy - w ciągu 2 lat - wynosi 257 godz., co stanowi 10% ogółu godzin dydaktycznych.

GW	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

63

IV

W N I O S K I

W związku z kontrowersyjną dotychczas interpretacją koncepcji reformy studiów w ASG opóźniają się jej etapy organizacji, przewidywane w zarządzeniu Szefa Sztabu Generalnego nr 053/oper.

Aktualny stan prac nad reformą studiów w ASG wskazuje na to, że:

a/ zreformowane, podstawowe studia dyplomowe będzie można rozpocząć w roku akademickim 1965/66, przy spełnieniu następujących niezbędnych warunków: *zgodnie z celami*

- opracowanie przez ASG - do 1 września br. - nowych planów studiów i programów tematycznych, odrębnych dla poszczególnych specjalności w pionach wojsk lądowych oraz ~~X~~ wojsk lotniczych i obrony powietrznej i zatwierdzenie ich przez Szefa Sztabu Generalnego;
- niezwłoczne uaktualnienie przez ASG programów egzaminów wstępnych dla kandydatów rozpoczynających studia w roku akademickim 1965/66 oraz rozesłanie zainteresowanym tej części programów egzaminów wstępnych, która będzie stanowić nowelizację programów dotychczas obowiązujących. Ponadto, ze względu na zbyt krótki okres czasu na przygotowanie się kandydatów do egzaminów, ASG powinna jak najszybciej zaopatrzyć zainteresowanych /których wskaże Departament Kadr MON/ w dodatkowe materiały /np.: skrypty - do zwrotu po egzaminach/ z tych przedmiotów egzaminacyjnych, do których kandydat nie będzie miał odpowiednich pomocy naukowych w jednostce.

opis selekcyjny
Należy potrzebą wydania nowego zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego obejmującego:

a/ polecenia dla komendy ASG dotyczące:

- a/ wprowadzenia na studiach podstawowych - szkolenia w oddzielnych grupach specjalistycznych, w oparciu o odrębne programy z przedmiotów zasadniczych;
- b/ opracowania nowych projektów programów 2-letnich studiów dyplomowych /zasadniczych/ dla kursów wojsk lądowych oraz lotnictwa i obrony powietrznej z uwzględnieniem:
- zapewnienia podniesienia kwalifikacji specjalistycznych słuchaczy w toku studiów akademickich /niezbędnych do podjęcia pracy na staro

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

64

wiskach dowódczych i sztabowych w oddziałach i związkach taktycznych, lub też na stanowiskach pomocniczych w ogniwach dowodzenia operacyjnego/;

- ~~przyjęcia kryterium wyjściowego, że studia w ASG odbywają się w oddzielnych grupach specjalistycznych;~~

- konsultowania się z odpowiednimi dowództwami rodzajów wojsk i służb, aby uwzględnić ich praktyczne potrzeby;

- zachowania proporcji czasu na opanowanie tematyki przedmiotów zasadniczych /dla danej specjalności/ do czasu nauczania pozostałych przedmiotów - jak 1:3;

- zachowania jednolitości studiów odnośnie ogólnego czasu trwania, treści i czasu nauczania przedmiotów społeczno-politycznych i ogólnorozwojowych /pomocniczych/ oraz czasu przeznaczanego na opracowanie prac dyplomowych;

c/ zabezpieczenia materiałowo-szkoleniowego indywidualnego przygotowania się kandydatów do egzaminów wstępnych w roku 1965/66, zgodnie z sugestiami podanymi wyżej i przy założeniu, że egzamin ten powinien obejmować te przedmioty, które nie będą objęte programem studiów, lecz stanowią podstawę do normalnego ich przebiegu /matematyka, fizyka, języki obce, historia ruchu robotniczego, ekonomia polityczna i inne wchodzące w zakres szkoły średniej lub oficerskiej danej specjalności/;

d/ przyjęcia zasady, że poczynając od roku akademickiego 1965/66 ASG nie będzie organizować kursów przygotowawczych dla kandydatów na studia. Zamiast tego, zobowiązana jest zaopatrzyć wszystkie zainteresowane jednostki wojskowe i IC MON w szczegółowo opracowane programy egzaminów wstępnych wraz z indeksem lektury obowiązkowej do wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych;

e/ przedstawienia do Sztabu Generalnego - w terminie do 1-go lipca br. - znowelizowanej organizacji i stanu grup słuchaczy na obu wydziałach.

f/ Ustalenie terminu rozpoczęcia operacyjno-strategicznego kursu podyplomowego w roku akademickim 1966/67 i polecenie komendantowi ASG przedstawienia do Sztabu Generalnego - w terminie do 30 września ^{br-} propozycji organizacyjno-personalnych i ramowo-programowych, zabezpieczających uruchomienie tego kursu, a ponadto przygotowanie odpowiedniej bazy materiałowej - w terminie do 1 maja 1966 r.

10 (65)

Znajomość znowelizowanej organizacji i stanu grup słuchaczy na kursach kaduczych, ramowych planów studiów oraz potrzeb organizacyjno-personalnych kursu podyplomowego jest niezbędna do opracowania - przez Zarząd VI Sztabu Generalnego - nowych etatów ASG.

ck - USA Sztab Generalny

ZASTĘPCA SZEFA SZTABU GENERALNEGO
do spraw operacyjnych

Chochoł
Gen.bryg. Bolesław CHOCHA

5 egz.
nr 01536
Pr.
klasa

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

	1437/40/28/II
	k. 180 - 193

66

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

1/b

T A J N E

Egz. nr

AKTUALNY STAN

I. PERSPEKTYWY ROZWOJU GŁÓWNYCH DZIEDZIN DZIAŁALNOŚCI

AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

	1459/33/10/69
	k. 306-362

	1459/33/10/69
	k. 306-362

WARSZAWA

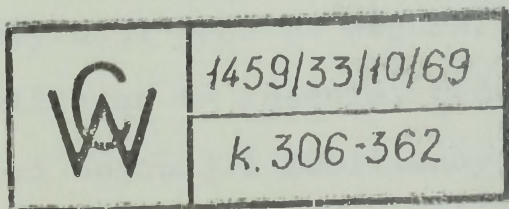
Grudzień

1968 r.

SPIS TREŚCI
=====

	Str.
Wstęp	1
I. Koncepcja i organizacja studiów oraz zamierzenia i propozycje dotyczące tej dziedziny działalności ASG w latach 1969-1975	5
II. Zasady rekrutacji i przygotowywania kandydatów na studia ASG	15
III. Ocena pracy naukowej oraz koncepcje i zasady organizacji pracy naukowo-badawczej ASG	20
IV. Ocena sytuacji kadrowej oraz wnioski i propozycje zmierzające do rozwiązania problemów kadrowych ...	30
V. Niektóre ważniejsze sprawy etatowe	34
VI. Założenia i propozycje dotyczące najważniejszych elementów struktury organizacyjnej ASG	36
VII. Propozycje i zamierzenia w zakresie doskonalenia bazy materiałowej i szkoleniowej	40
VIII. Zarys przewidywanych głównych zadań ASG po rozpoczęciu realizacji dwuletnich studiów dyplomowych	43

Załączników - 8

	1459/33/10/69
	k. 306-362

3 (68)

T A J N E

Egz.nr

AKTUALNY STAN

I PERSPEKTYWY ROZWOJU GŁÓWNYCH DZIEDZIN DZIAŁALNOŚCI

AKADEMII SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni K. Świerczewskiego

Oceniając aktualny stan głównych dziedzin działalności Akademii Sztabu Generalnego oraz formułując zadania, postulaty i propozycje zmierzające do nakreślenia prawidłowego rozwoju uczelni w latach 1969-1975 i następnych wychodzimy z podstawowych założeń ogólnych :

1. Zgodnie z Ustawą o wyższym szkolnictwie wojskowym i zarządzeniami Ministra Obrony Narodowej Akademia Sztabu Generalnego jest powołana do realizacji następujących, najważniejszych zadań :

a/ kształcenia i wychowywania wysoko kwalifikowanych kadr dowódczo-sztabowych;

b/ prowadzenia pracy naukowo-badawczej z zakresu taktyki, sztuki operacyjnej i strategii - podporządkowanej aktualnym i perspektywicznym potrzebom naszych sił zbrojnych;

c/ kształcenia kadr naukowych - specjalistów z taktyki, sztuki operacyjnej i strategii - dla potrzeb własnych oraz dla innych instytucji naszego wojska.

2. Realizując te zadania, będące wkładem ASG w podniesienie gotowości bojowej i mobilizacyjnej naszych sił zbrojnych, uczelnia znajduje się w bardzo specyficznej i niełatwej sytuacji, ponieważ :

a/ jako jedyna w kraju uczelnia typu dowódczo-sztabowego jest zobowiązana do kształcenia oficerów dla wszystkich rodzajów wojsk i różnych specjalności wojskowych /w odróżnieniu od istniejącego w ZSRR rozwiniętego systemu kształcenia

WV	1459/33/10/69
	k. 306-362

69

- 2 -

kadr dowódczo-sztabowych na poziomie studiów II stopnia; stąd wynika konieczność prowadzenia wielu kierunków studiów i specjalizacji;

b/ szybki rozwój techniki bojowej i sztuki wojennej oraz przemiany w systemie szkolenia i organizacji wojsk własnych i sojuszniczych, a także potencjalnego przeciwnika - zmuszają do nieustannego doskonalenia treści i metod studiów, jak też do operatywnego rozwiązywania problemów badawczych zgodnie z wymaganiami współczesnego pola walki i przewidywanymi zadaniami Wojska Polskiego na froncie zewnętrznym - w ramach działań sił zbrojnych państw należących do Układu Warszawskiego i wewnętrznym - w systemie obrony terytorium kraju.

Te specyficzne warunki wywierają wpływ na wszystkie podstawowe dziedziny działalności Akademii Sztabu Generalnego, a zwłaszcza na realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego, pracę naukowo-badawczą oraz kształcenie kadr naukowych.

W swej dotychczasowej działalności ASG zmierzała do jak najlepszego rozwiązywania postawionych przed nią zadań, osiągając wiele pozytywnych wyników. Jednakże, obok niezaprzeczonego dorobku, w działalności uczelni wystąpiły liczne braki i poważne niedociągnięcia utrudniające wykonywanie aktualnych zadań oraz hamujące dalszy rozwój akademii :

1. W koncepcji studiów i realizacji programu dydaktycznego z taktyki i sztuki operacyjnej zatracono istniejącą w uczelni wielokierunkowość studiów i poprzez ujednoczenie programów nie uwzględniono w należyтым stopniu potrzeb szkolenia specjalistycznego.

2. Negatywne zjawiska natury merytorycznej i organizacyjnej występują również w tej ważkiej dziedzinie działalności

	1459/33/10/69
	k.306-362

70

- 3 -

akademii, jaką jest praca naukowa badawcza. Polegają one m.in. na niewystarczającym poziomie niektórych prac, stanowczo za małym - w stosunku do możliwości - działalnością publicystyczną prowadzoną przez kadre naukowo-dydaktyczną, braku wyraźnego wytyczenia głównych kierunków pracy naukowej stosownie do potrzeb wojska, skoncentrowaniu uwagi przede wszystkim na badaniach podstawowych i niedostatecznym uwzględnianiu zapotrzebowania na problematykę służącą rozwiązywaniu bieżących zadań wszystkich rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk, zbyt powolnym przebiegu procesu podnoszenia kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych.

Istotne braki i niedociągnięcia występują w pracy badawczej prowadzonej przez Instytut Dowodzenia, wynikają one przede wszystkim z niedostatecznego uwzględniania potrzeb procesu dydaktycznego ASG oraz aktualnych potrzeb wojsk w dziedzinie dowodzenia.

3. Konstatując właściwe postawy i wysoki poziom moralno-polityczny prawie całej kadry, dostrzegamy również występowanie wśród części kadry nastrojów i postaw nie sprzyjających kształtowaniu się poczucia odpowiedzialności i zdyscyplinowania, pełnemu identyfikowaniu się z funkcją pracownika naukowo-dydaktycznego i wychowawcy, śmiałym, nowatorskim i twórczym poszukiwaniem w rozwiązywaniu problemów pracy dydaktyczno-wychowawczej i naukowej. Mamy na myśli szczególnie takie fakty, jak: nastroje tymczasowości, nieangażowanie się w rozwiązywanie ważnych i trudnych problemów życia uczelni, odczucie w świadomości części kadry, że praca w akademii stanowi jakiś "boczny tor" życia wojska.

4. System doboru i przygotowywania kandydatów na studia dyplomowe w ASG nie zapewnia dopływu niezbędnej

(21)

	1459/33/10/69
	k. 306-362

- 4 -

ilości oficerów odpowiednio przygotowanych do podjęcia studiów.

5. Bardzo niekorzystnie przedstawia się sytuacja w dziedzinie kadrowej. Poważna ilość nie obsadzonych stanowisk naukowo-dydaktycznych utrudnia realizowanie procesu dydaktyczno-wychowawczego, planów pracy naukowo-badawczej oraz podnoszenie kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej. Ponadto uczelnia dysponuje stosunkowo zbyt szczupłą ilością pracowników zdolnych do samodzielnego kierowania procesem dydaktyczno-wychowawczym i działalnością naukową.

6. W warunkach obecnej struktury organizacyjnej ASG zaczyna się komplikować kierowanie procesem dydaktyczno-wychowawczym, realizowanym na wielu specjalistycznych kierunkach, oraz działalnością naukowo-badawczą. Te trudności wzrosną w związku z planowanym rozwojem akademii /utworzeniem nowych specjalistycznych kierunków studiów i nowych katedr/.

7. Stosowane zasady przydzielania Akademii Sztabu Generalnego etatów naukowo-dydaktycznych i administracyjnych nie w pełni uwzględniają specyficzny charakter i potrzeby akademii, różniące się od innych wyższych uczelni.

8. Brak technicznej bazy materiałowo- szkoleniowej, która by umożliwiła wprowadzenie nowoczesnych metod organizacji dowodzenia.

W następnych rozdziałach niniejszego dokumentu przedstawiamy konkretne wnioski i propozycje, oparte na bardziej szczegółowej ocenie najważniejszych dziedzin działalności uczelni.

WV	1459/33/10/69
	k. 306-362

72

- 5 -

I. KONCEPCJA I ORGANIZACJA STUDIÓW ORAZ ZAMIERZENIA I PROPOZYCJE DOTYCZĄCE TEJ DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI ASG W LATACH

1969 - 1975

1. Koncepcja studiów

Punktem wyjścia do oceny całokształtu pracy dydaktyczno-wychowawczej ASG powinna być analiza, określająca, w jakim stopniu realizowana koncepcja studiów odpowiada ustalonym zadaniom akademii i założonym celom studiów.

Ogólnym zadaniem akademii jest przygotowanie oficerów rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb do sprawowania funkcji dowódczych i sztabowych w oddziałach i związkach taktycznych oraz pomocniczych funkcji w ogniwach dowodzenia operacyjnego.

Analiza tego najogólniej sformułowanego zadania nasunęła następujące generalne wnioski, stanowiące podstawę do określenia ogólnego celu i koncepcji studiów:

1. Absolwenci ASG powinni być świadomymi i oddanymi sprawie komunizmu dowódcami i oficerami sztabu, o szerokich horyzontach myślowych i realistycznym sposobie myślenia oraz szerokim zakresie zainteresowań. Powinni:

- głęboko rozumieć istotę, cele, charakter i mechanizm współczesnej walki we wszystkich jej przejawach i aspektach;

- znać zasady i metody organizowania i kierowania działaniami oddziałów i związków taktycznych;

- umieć twórczo myśleć kategoriami taktyczno-operacyjnymi oraz wszechstronnie działać w systemie dowodzenia wojskami, zarówno jako ogniwo decydujące, jak też przygotowujące oraz realizujące decyzje.

2. Studia powinny przygotować absolwentów do dowodze-

(23)
313

WV	1459/33/10/69
	k.306-362

- 6 -

nia /w szerokim tego słowa znaczeniu/ oddziałami i związkami taktycznymi - reprezentowanych przez nich rodzajów wojsk i służb - przede wszystkim w działaniach bojowych w czasie wojny i w okresie bezpośredniego zagrożenia. Jednakże powinny dać im również podstawę do sprawowania funkcji dowódczych i sztabowych w okresie pokoju, szczególnie w zakresie zapewnienia wysokiej gotowości bojowej i mobilizacyjnej oraz szkolenia wojsk.

3. Zważywszy, że od chwili ukończenia ASG do momentu wybuchu wojny może upłynąć znaczna ilość czasu, oficerowie dyplomowani powinni mieć teoretyczne podstawy do samodzielnej pracy, aby móc nadążać za rozwojem myśli wojskowej oraz za postępem technicznym oraz szybko i skutecznie przystosować się do nowych warunków. Ponadto powinni zdobyć umiejętność przewidywania rozwoju i nowatorskich poszukiwań, odpowiadających wizji przyszłego pola walki.

Jak z tego wynika, celem studiów w ASG powinno być: z jednej strony wszechstronne teoretyczne i praktyczne przygotowanie absolwentów do objęcia funkcji dowódczych i sztabowych w oddziałach i związkach taktycznych poszczególnych rodzajów wojsk i służb w warunkach aktualnych /bezpośrednio po ukończeniu studiów/, a z drugiej - teoretyczne przygotowanie ich do nadążania za rozwojem sztuki wojennej i zmianami organizacyjnymi oraz szybkiego dostosowywania się do nowych warunków.

Związane z realizacją tych celów i zadań założenia programowe winny przewidywać:

- przekazanie słuchaczom, w ciągu trzech lat, obszernej wiedzy taktyczno-operacyjnej /szczebla: pułk-dywizja-armia/ w zakresie niezbędnym do sprawowania funkcji dowódczych i sztabowych, zgodnie z nakreślonym zadaniem, oraz dającym

	1459/33/10/69
	k. 306-362

74

- 7 -

podstawę do samodzielnych studiów i poszukiwać w tej dziedzinie;

- danie słuchaczom podstaw teoretycznych umożliwiających zrozumienie zmian zachodzących na współczesnym polu bitwy, samodzielne nadążanie za rozwojem myśli wojskowej i postępem w dziedzinie technicznego wyposażenia wojsk własnych i nieprzyjaciela. Rolę tę powinny spełniać - obok działu taktyczno-operacyjnego - również takie działy wiedzy, jak: automatyzacja procesów dowodzenia, teoria badań operacyjnych, radioelektronika, logika, cybernetyka, matematyka, problemowo ujęta historia sztuki wojennej, teoria organizacji i zarządzania itp.;

- poszerzenie horyzontów myślowych słuchaczy m.in. poprzez uwzględnienie w programach szczególnie takich dyscyplin, jak ekonomika wojenna, psychologia i pedagogika wojskowa, doktryny wojenno-polityczne;

- wszechstronne kształtowanie i rozwijanie osobowości słuchaczy, w szczególności ich kwalifikacji moralno-politycznych, oraz cech charakteru i umysłu, decydujących o wartości współczesnego dowódcy i oficera sztabu; wychowanie w duchu socjalistycznej ideowości i zaangażowania. Osiąga się to przez pracę partyjno-polityczną oraz cały zespół przedsięwzięć natury metodyczno-wychowawczej, a także przez realizację programów z takich przedmiotów, jak filozofia, ekonomia polityczna i szereg innych /w tym także taktyczno-operacyjnych/.

Przyjęta koncepcja, wyrażona w sposób pełny w programach i planach studiów, w zasadzie odpowiada celom i zadaniom uczelni. Niemniej jednak w praktycznej realizacji tej koncepcji

	1459/33/10/69
	k. 306-362

75

- 8 -

cji zarysowały się pewne nieprawidłowości, które stopniowo pogłębiając się doprowadziły do stanu nie w pełni odpowiadającego aktualnym potrzebom naszych sił zbrojnych:

- Śluszna idea ujednoczenia celów studiów w akademii, realizowana w sposób zbyt skrajny, doprowadziła do tak daleko idącego ujednoczenia programów, że zaczęły one kolidować z potrzebami specjalizacji, zwłaszcza na kursach wojsk lądowych. Skutkiem tego zbyt mało uwagi zwracano na przygotowanie oficerów stosownie do aktualnych potrzeb rodzajów wojsk.

- Wąsko pojęty praktycyzm w realizacji programu taktyczno-operacyjnego powodował jednostronność w kształtowaniu umiejętności i nawyków słuchaczy. Wyrażało się to w położeniu głównego nacisku w szkoleniu na umiejętność podejmowania decyzji przez dowódcę, przy jednoczesnym zaniedbaniu pracy oficera sztabu, a zwłaszcza sztabu rodzajów wojsk i służb.

- Również wąsko rozumiany praktycyzm spowodował niekiedy nadmierne rozbudowanie szkolenia praktycznego kosztem przygotowania teoretycznego. Tym samym w niedostatecznej mierze uwzględniono postulat przygotowania słuchacza do samodzielnej działalności w zmienionych warunkach oraz do uogólniania doświadczeń i poznawania ogólnych zasad i metod działania.

- Zbyt mało uwagi poświęcano kształtowaniu samodzielności, giętkości myślenia i działania słuchaczy oraz nadawaniu właściwego kierunku ich zainteresowaniom w dziedzinie rozwiązywania teoretycznych i praktycznych problemów sztuki wojennej. Powyższe zjawisko wyrażało się w przeznaczaniu niedostatecznej ilości czasu na studiowanie teorii oraz seminaria i dyskusje naukowe - w porównaniu z czasem

	1459/33/10/69
	k.306-362

przeznaczonym na ćwiczenia praktyczne.

W świetle powyższego, dla lepszego dostosowania koncepcji studiów do założonych celów szkolenia i potrzeb Sił Zbrojnych, w okresie do 1975 roku namierza się:

1. O, ólne cele oraz ich interpretację uznać za właściwe i w związku z tym pozostać bez zmian, natomiast w praktycznej realizacji koncepcji studiów wyeliminować ewidentne nieprawidłowości.

2. W programach szkolenia uwzględnić potrzeby specjalizacji i w większym stopniu zwrócić uwagę na przygotowanie oficerów zgodne z potrzebami danego rodzaju wojska lub służby. Niemniej jednak ta specjalizacja powinna mieć nadal charakter taktyczno-operacyjny, z uwzględnieniem wiedzy fachowo-specjalistycznej tylko w niezbędnym zakresie. Nie wydaje się natomiast skuteczną przyjęcie koncepcji specjalistycznej w zakresie postulowanym przez dowództwa i szefostwa rodzajów wojsk i służb, zakładającej znaczne uprzywilejowanie problematyki specjalistyczno-technicznej. Dążąc do zachowania właściwych proporcji między koniecznością integracji a potrzebami specjalizacji przewidujemy realizację programów 1 i 2 roku studiów według oddzielnych programów dla poszczególnych kierunków i specjalności, zaś na 3 roku studiów - znaczne ujednoczenie nauczania przez realizację zintegrowanego programu dydaktycznego. Nie dotyczy to programów kursu wojsk lotniczych i OFK, na którym utrzymana jest zasada specjalizacji.

3. W zakresie przedmiotów taktyczno-operacyjnych uzyskać ściślejsze powiązanie problematyki pracy dowódcy z metodami i treścią działalności sztabów przez poprawienie proporcji programowych. W dążeniu do zapewnienia słuchaczom

76

	14... /10/69
	k. 306-362

Wystarczających podstaw do twórczego rozwiązywania teoretycznych i praktycznych problemów taktyczno-operacyjnych, zakłada się również zwiększenie ilości godzin na zajęcia o charakterze teoretycznym /wykłady, seminaria, dyskusje naukowe/.

4. Systematycznie uaktualniać programy odpowiednio do bieżących perspektywicznych potrzeb wojsk, uwzględniając wyniki własnych i obcych badań, doświadczenia praktyki szkoleniowej wojsk, rozwój techniki wojennej, zmiany zachodzące w organizacji wojsk i zespołów taktyczno-operacyjnych oraz nowe tendencje zarysowujące się w rozwoju sztuki wojennej.

5. W zakresie kształtowania osobowości słuchaczy - systematycznie doskonalić metody nauczania i wychowania, traktując proces dydaktyczno-wychowawczy jako nierozłączną całość. Metody nauczania i zasady kształtowania osobowości słuchaczy zostaną poddane badaniom naukowym, a uzyskane rezultaty posłużą do wypracowania ^{lepszych} form pracy w tych dziedzinach.

6. Przeprowadzić szczególnie poważne zmiany w nauczaniu języków obcych. Ponieważ dotychczasowa koncepcja nauczania języków obcych nie dała należytych rezultatów, prosimy o wyrażenie zgody na obowiązkowe nauczanie wszystkich słuchaczy akademii tylko języka rosyjskiego. Jednocześnie przedstawiamy do akceptacji propozycję nauczania języków zachodnich /angielskiego, francuskiego lub niemieckiego/ jako nadobowiązkowych w programach studiów dyplomowych.

2. Organizacja studiów

Studia dyplomowe

Ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych przewiduje się utworzenie następujących nowych specjalności na kierunku studiów wojsk lądowych; wojsk inżynierskich; wojsk łączności, wojsk chemicznych. Potrzeba utworzenia wymienionych kierunków wynika z konieczności zaspokojenia zapotrzebowań różnych rodzajów wojsk na wysoko wykwalifikowane kadry dośrodkowo-sztabowe. Obecnie oficerowie tych rodzajów wojsk są szkoleni wg programu ogólnowojskowego, który nie zapewnia im zdobycia wystarczającej wiedzy w swojej dziedzinie, dlatego że po ukończeniu studiów są kierowani do odnośnego ro-

1459/33/10/69

k. 306-362

78

- 11 -

działu wojska lub służby. Te studia traktujemy jako dowódczo-sztabowe, a nie jako dowódczo-techniczne, ponieważ absolwenci będą przewidziani na stanowiska dowódczo-sztabowe. Szkolenie słuchaczy tych specjalności będzie się odbywać w grupach specjalistycznych.

Akademia uznaje potrzebę i celowość wyodrębnienia specjalizacji z zakresu rozpoznania wojskowego.

Naszym zdaniem zakres zadań i działań Marynarki Wojennej jest ściśle powiązany z działaniami wojsk operacyjnych i obrony terytorium kraju. To wymaga uwzględnienia problematyki wojenno-morskiej w programach studiów istniejących kierunków, jak i kształcenia oficerów dla Marynarki Wojennej w zakresie ogólnej problematyki operacyjnej. W związku z tym uznajemy celowość utworzenia nowego, dowódczo-sztabowego kierunku studiów marynarki wojennej. Dotychczas nie mamy wyższej uczelni kształcącej oficerów Marynarki Wojennej w zakresie dowódczo-sztabowym. Wydaje się zatem, że utworzenie takiego kierunku studiów jest konieczne również i z tego względu, że programy wyższych uczelni marynarki wojennej ZSRR nie mogą należycie uwzględniać specyficznych warunków działania naszych morskich sił zbrojnych.

Organizowanie powyższego kierunku studiów należałoby zacząć od utworzenia w ASG Katedry Marynarki Wojennej, która realizowałaby zadania dydaktyczne na istniejących kierunkach studiów w zorganizowanej grupie specjalistycznej oficerów Marynarki Wojennej oraz prowadziła pracę naukowo-badawczą. W przyszłości można by przekształcić tę katedrę w samodzielny wydział marynarki wojennej. Powstanie tego wydziału umożliwiłoby kształcenie słuchaczy i kadry - z uwzględnieniem potrzeb współdziałania wszystkich rodzajów sił zbrojnych - przygotowanie dowódczo-sztabowej kadry naukowej dla Marynarki Wojennej, a także rozwój pracy naukowo-badawczej z za-

79

	1459/33/10/69
	k. 306-362

kresu problematyki wojenno-morskiej.

Z powyższego wynika, iż w najbliższej przyszłości po ewentualnym utworzeniu proponowanego kierunku studiów akademii realizowałyby studia o jednolitym profilu dowódczo-sztabowym w zakresie trzech kierunków: wojsk lądowych, obrony powietrznej kraju i lotnictwa oraz marynarki wojennej - razem 12 specjalizacji /zestawienie kierunków i specjalizacji studiów przedstawia załącznik nr .../.

Zaoczne studia dyplomowe

Akademia podtrzymuje konsekwentnie negatywne stanowisko wobec tego rodzaju studiów. Uważamy, że w naszych warunkach nie mogą one dać pełnej wiedzy, takiej, jaką otrzymują słuchacze na studiach stacjonarnych. Studia dowódczo-sztabowe powinny bowiem odbywać się na miejscu w uczelni i pod kierunkiem wykładowców, ponieważ osiągnięcie celu studiów jest możliwe przede wszystkim w wyniku przerobienia szeregu ćwiczeń taktycznych i operacyjnych. Ponadto studiującym znacznie bardziej trudno jest pogodzić obowiązki służbowe z kontynuowaniem studiów zaocznych. Postulujemy, aby po zakończeniu bieżącego kursu zaocznego dla personelu dydaktycznego wyższych szkół oficerskich zaniechać w przyszłości organizowania tego rodzaju studiów.

Kursy poddyplomowe

Istniejący obecnie poddyplomowy kurs operacyjno-strategiczny należy utrzymać ze względu na konieczność, jakie studia te mają siłom zbrojnymi i samej akademii. Powinien on być realizowany według obecnej koncepcji do czasu przejścia Akademii

	1459/33/10/69
	k. 306-362

na nowy system studiów, obejmujący dwuletnie studia dyplomowe i roczne studia podyplomowe /po 1975 r./. Kurs ten powinien mieć charakter ogólnoperacyjny, a nie specjalistyczny. Dlatego też na studia tego rodzaju powinni być kierowani oficerowie ze wszystkich rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb, zajmujący stanowiska operacyjne lub przewidziani do objęcia tego rodzaju stanowisk. Studia na tym kursie powinny być prowadzone według jednolitych programów, obejmujących wybrane zagadnienia strategii oraz problematykę operacyjną.

Naszym zdaniem nie należy organizować osobnych kursów operacyjnych dla różnych rodzajów wojsk.

W odniesieniu do istniejącego w ASG podyplomowego kursu badań operacyjnych uważamy, iż celowe jest zachowanie aktualnie realizowanego programu, którego celem jest przygotowanie problemistów tzn. oficerów zajmujących się formalną strukturą procesów decyzyjnych w sensie ich optymalizacji /w odróżnieniu od kursów operacyjnych prowadzonych w Wojskowej Akademii Technicznej, na których przygotowywani są oficerowie zajmujący się przede wszystkim techniczną stroną procesów informacyjnych/.

Inne kursy

Jak wynika z ostatnich propozycji Inspektoratu Szkolenia MON, akademii w najbliższym okresie zostanie zlecone zadanie przeszkolenia i doskonalenia na krótkoterminowych kursach sztabowych szczebla dywizyjnego i armijnego oficerów zasadniczych specjalności wojsk lądowych. Podobne postulaty w sprawie organizacji kursów o równorzędnym zakresie i charakterze wysuwają poszczególni dowódcy i szefowie rodzajów wojsk i służb. Duża ilość tego rodzaju kursów może - przy

WW 1459/33/10/69
k. 306-362

istniejących wielu specjalistycznych kierunkach studiów - wpłynąć ujemnie na wykonywanie podstawowych zadań akademii. Abstrahując od trudności natury kwatermistrzowskiej, organizacyjnej itp., trzeba stwierdzić, iż dodanie akademii kilkunastu krótkoterminowych kursów grozi obniżeniem rangi uczelni i przekształceniem jej w ośrodek doskonalenia oficerów.

Nie wyklucza to celowości organizowania niektórych kursów o charakterze operacyjnym oraz kursów kwalifikacyjnych dla oficerów przed objęciem przez nich stanowisk dowódców pułków i dywizji bądź przeszkolenia oficerów już pełniących te funkcje.

WW 1459/33/10/69
k. 306-362

	1459/33/10/69
	k. 306-362

II. ZASADY REKRUTACJI I PRZYGOTOWYWANIA KANDYDATÓW NA
STUDIA ASG

Dość właściwych kandydatów na studia do ASG to jeden z istotnych warunków przygotowania absolwentów do pracy dowódczo-sztabowej na poziomie odpowiadającym celom studiów dyplomowych. Wychodząc z tego założenia uważamy, że rekrutacja kandydatów na studia w ASG powinna być przedmiotem troski nie tylko ASG, ale także dowódców wszystkich szczebli, szefów instytucji wojskowych i organów kadrowych. ASG powinna być instytucją ostatecznej selekcji kandydatów na studia dyplomowe.

Niestety, sytuacja w tej ważnej dla uczelni i dla sił zbrojnych dziedzinie przedstawia się wręcz źle, zarówno pod względem ilości kandydatów na studia w ASG, jak też pod względem posiadanej przez nich wiedzy.

Wielu oficerów, kandydujących na studia w ostatnich latach, nie spełnia wszystkich wymaganych warunków. Kwalifikuje się oficerów przekraczających nieraz znacznie górną granicę wieku lub zbyt młodych, nie posiadających odpowiedniego stażu dowódczego. Niskie wyniki egzaminów wstępnych oraz stosunkowo duży procent odsiewu w I roku nauczania świadczą o tym, że do akademii kandydują oficerowie nie zawsze należycie przygotowani do podjęcia studiów /z powodu braku czasu na przygotowanie lub z innych względów/.

Mała ilość kandydujących na studia wynikająca z ustalenia, że na 2 miejsca kandyduje 3 oficerów, oraz niepełne wywiązywanie się z limitów nie zapewniają możliwości pełnej rekrutacji. Te warunki powodują konieczność kwalifikowania do egzaminu z przedmiotów taktycznych nawet takich oficerów,

	1459/33/10/69
	k. 306-362

którzy otrzymali dwie a nawet trzy oceny niedostateczne z przedmiotów ogólnych /poprawione w okresie późniejszym na różnych sesjach poprawkowych/.

Ponadto nie mamy konkretnych ustaleń dotyczących ilości oficerów szkolonych w ASG na poszczególnych kierunkach specjalistycznych.

Celem zapewnienia dopływu odpowiednich kandydatów na studia dyplomowe w ASG, przedstawiamy do zaakceptowania następujący tryb kwalifikowania oficerów.

1. Kwalifikowanie kandydatów na studia dyplomowe w ASG powinno się odbywać w terminie 1 roku przed rozpoczęciem studiów /dotychczasowe kwalifikowanie z dwuletnim wyprzedzeniem nie zdaje egzaminu/.

2. Odpowiedzialność za typowanie /lub opiniowanie/ odpowiednich kandydatów na studia do ASG oraz stworzenie im warunków do przygotowania się do egzaminów ponoszą dowódcy okręgów wojskowych /równorzędnych/, bezpośredni przełożeni oficera oraz właściwe organa kadrowe /zgodnie z obowiązującymi wytycznymi/.

Celem większego zainteresowania dowódców okręgów wojskowych typowaniem oficerów na studia w ASG należałoby wprowadzić zasadę kierowania absolwentów ASG do "macierzystych" okręgów.

3. Powinno się zapewnić co najmniej dwóch kandydatów na jedno miejsce przewidziane na danym kierunku studiów specjalistycznych /a nie w ogóle na studia dyplomowe ASG/.

Dotychczasowe kryteria doboru są w zasadzie słuszne i powinny obowiązywać w dalszym ciągu, tzn., że kandydaci

	1459/33/10/69
	k. 306-362

na studia powinni posiadać:

- wiek nie przekraczający 32 lat;
- przynajmniej trzyletni staż na stanowisku dowódcy kompanii lub równorzędnym;
- perspektywy w pracy dowódczej i sztabowej;
- odpowiednie walory moralno-polityczne;
- nieskazitelną opinię służbową.

Tylko w wyjątkowych wypadkach można odstąpić od wymaganego wieku i trzyletniego stażu dowódczego na stanowisku dowódcy kompanii - po uzyskaniu zgody Ministra Obrony Narodowej lub Szefa Sztabu Generalnego.

Etapy selekcji oraz tryb przygotowania kandydatów na studia:

1. Kandydatów wytypowanych przez dowódców okręgów kwalifikują okręgowe komisje kwalifikacyjne, z udziałem przedstawicieli akademii, z tym, że opinia przedstawiciela ASG w okręgowej komisji kwalifikacyjnej powinna być preferowana.

Zadaniem komisji powinno być przeprowadzenie egzaminu obejmującego sprawdzenie wiedzy kandydata z zakresu przedmiotów ogólnokształcących, społeczno-politycznych oraz taktyki.

W okręgu kandydaci na studia w ASG będą kwalifikowani jako spełniający warunki dla skierowania na 6-tygodniowy kurs przygotowawczo-kwalifikacyjny w akademii.

Po tej pierwszej selekcji ilość kandydatów na jedno miejsce przewidziane na danym kierunku specjalistycznym powinna wynosić około 1,25 - 1,30.

2. Druga selekcja powinna odbywać się w ASG, po 6-tygodniowym kursie, podczas którego kandydaci zostaną

	1459/33/10/69
	k. 306-362

przygotowani z wiedzy ogólnej, politycznej i wojskowej.

Wyniki osiągnięte przez kandydatów na tym kursie będą stanowić podstawę do ostatecznego zakwalifikowania oficerów na pierwszy rok studiów. Zakładamy, że po tej drugiej selekcji odpadnie ww. nadwyżka 20-25% kandydatów.

Po zaakceptowaniu tych propozycji ASG opracuje i przedstawi kalendarzowy plan przedsięwzięć związanych z doбором i przygotowaniem kandydatów na studia do akademii.

Zakres egzaminów wstępnych

Na podstawie przeprowadzonej analizy uznaliśmy, iż nie jest celowe utrzymanie tak dużej ilości /9/ przedmiotów wchodzących w zakres egzaminów wstępnych. Proponujemy zredukowanie tej liczby do czterech egzaminów, a mianowicie:

- 1/ pisemnego i ustnego z wiadomości o Polsce i świecie współczesnym oraz historii Polski i polskiego ruchu robotniczego;
- 2/ pisemnego z matematyki;
- 3/ pisemnego z języka rosyjskiego;
- 4/ z wiedzy ogólnowojskowej, składającego się z rozwiązania zadania taktycznego na szczeblu batalionu oraz sprawozdania wiadomości teoretycznych z zakresu zasad organizacji i prowadzenia walki na szczeblu batalionu.

Egzaminy z tych czterech przedmiotów zostaną przeprowadzone w okręgach wojskowych.

x x x

Z innych, ważniejszych spraw związanych z rekrutacją kandydatów na studia w ASG, uregulowania wymaga sprawa zmniejszenia normy "nalotu" dla oficerów personelu latającego. Ze względu na trudności występujące w dopływie kandydatów

WW 1459/33/10/69
k. 306-362

na studia w ASG spośród personelu latającego, należy usta-
lić takie normy "nalotu", które nie utrudniałyby opanowania
materiału programowego oraz dawały podstawę do wypłacania
tym słuchaczom określonego dodatku do uposażenia.

WW 1459/33/10/69
k. 306-362

	1459/33/10/69
	k. 306-362

21

- 20 -

III. OCENA PRACY NAUKOWEJ ORAZ KONSEPCJE I SASADY ORGANIZACJI PRACY NAUKOWO-BADAWCZEJ ASG

Mimo niewątpliwych osiągnięć, dotychczasowa działalność naukowo-badawcza ASG ma szereg słabych stron. Do najważniejszych negatywnych zjawisk w dotychczasowej działalności naukowo-badawczej ASG można zaliczyć:

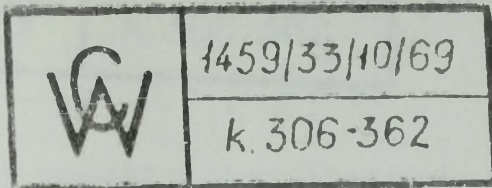
1. Brak wyraźnego wytyczenia głównych kierunków pracy naukowej. Plany naukowo-badawcze ASG obejmowały zbyt dużą ilość bardzo zróżnicowanej tematyki, przeważnie ze sobą nie powiązanej i niejednokrotnie o wątpliwej przydatności; np. plan na 1968 rok obejmował 121 tematów prac /bez prac Instytutu Dowodzenia/.

Plan na 1969 r. przewiduje opracowanie 82 tematów prac, jednakże i ta liczba jest jeszcze zbyt duża. Szczególnie uwidacznia się to w zestawieniu z akademiami radzieckimi; np. plan Akademii im. Frunze przewiduje opracowanie w ciągu roku 9 prac naukowych, 6 podręczników, 4 zbiorów prac oraz 3 rozpraw habilitacyjnych i 10 doktorskich.

Akademia Sztabu Generalnego ZSRR otrzymuje na okres 3 lat tylko od 3 do 5 prac zleconych.

Negatywnym zjawiskiem w działalności naukowo-badawczej ASG jest również fakt, że zbyt duża część tej działalności miała charakter badań podstawowych, stosunkowo mało miejsca poświęcono badaniom nad tematyką o charakterze stosowanym, bezpośrednio użytecznym dla wojska.

2. Zlecenie prac naukowych akademii przez kilka instytucji: instytucje centralne MON i szefostwa rodzajów wojsk i służb - niemal w ciągu całego roku - a przy tym bez

uwzględnienia możliwości ASG. W rezultacie często dochodziło do tego, że opracowanie nawet bardzo ważnych i trudnych tematów badawczych powierzano pojedynczym pracownikom, i to w ciągu nieraz bardzo krótkiego czasu, co rzecz jasna musiało się odbić ujemnie na wartości naukowej tych prac. Nie dokonywano również dotychczas weryfikacji prac przedstawianych przez ASG instytucjom, które je zlecały. Zespoły autorskie nie były zapoznawane ani z celem /przeznaczeniem/ wykonywanych przez nie prac, ani też z oceną ich przydatności i wartości.

3. Brak ścisłej współpracy w procesie badań z wojskami, instytucjami centralnymi MON, dowództwami rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk /służb/ oraz uczelniami wojskowymi, a także cywilnymi. Akademia utrzymywała jedynie doraźne kontakty z niektórymi dowództwami rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk oraz sztabami okręgów, ograniczające się przeważnie do uczestnictwa grup oficerów w charakterze obserwatorów ćwiczeń. W tych warunkach niemożliwe jest przeprowadzenie ćwiczeń eksperymentalnych i dokonywanie weryfikacji założeń teoretycznych formułowanych przez kadre akademii.

4. Zbyt mały udział Instytutu Dowodzenia w pracach dla potrzeb procesu dydaktycznego ASG oraz nieuogólnianie wyników doświadczeń okręgów wojskowych i dowództw rodzajów sił zbrojnych w pracach na rzecz usprawnienia istniejącego systemu dowodzenia w oparciu o posiadaną przez jednostki technikę i aktualną bazę materiałową. Poświęcenie głównej uwagi pracom nad mającym perspektywę rozwoju zautomatyzowanym systemem dowodzenia uniemożliwiało zaspokajanie bieżących potrzeb wojsk w dziedzinie dowodzenia.

WV

1459/33/10/69

k.306-362

(89)

- 22 -

5. Zbyt powolny przebieg procesu podnoszenia kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych ASG, który odbywa się głównie drogą uzyskiwania stopni naukowych; np. w 1966 r. stopnie naukowe doktora uzyskało tylko 5 oficerów ASG, a w 1967 r. - 7 oficerów. Dopiero w drugiej połowie bieżącego roku proces ten się nieco ożywił; od czerwca do grudnia prace doktorskie obroniło 8 oficerów. Do tej pory żaden z pracowników akademii się nie habilitował. W bieżącym roku został dopiero otwarty pierwszy przewód habilitacyjny.

Oslabienie procesu doktoryzacji w akademii zostało spowodowane głównie nadmierną rotacją znacznej części kadry naukowej. Większość oficerów przybyłych z wojsk do akademii będzie się mogła doktoryzować w zasadzie dopiero po kilku latach pracy naukowo-dydaktycznej, a przede wszystkim po opanowaniu metodologii pracy naukowej oraz stworzeniu własnego warsztatu i uzyskaniu pewnego dorobku naukowego.

6. Stanowczo za mała - w porównaniu z potrzebami i możliwościami - jest również działalność wydawnicza i publicystyczna kadry naukowo-dydaktycznej ASG. Chodzi tu szczególnie o wydawnictwa na szeroki użytek wojska (podręczniki, pozycje popularno-naukowe oraz prace i artykuły zamieszczane w czasopiśmie wojskowych i cywilnych/. Np. podczas ostatnich kilku lat przyspadało rocznie 0,3 artykułu na 1 pracownika naukowego.

Praca naukowo-badawcza należąca do najważniejszych dziedzin działalności ASG powinna być ściśle związana z procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym w uczelni oraz podporządkowana potrzebom Sztabu Generalnego. Wychodząc z tych założeń ustala się następujący zakres oraz ogólne cele działalności naukowo-badawczej ASG:

	1459/33/10/69
	k. 306-362

90

- 23 -

1. Uwzględnienie problematyki badawczej dotyczącej wszystkich rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk przeznaczonych do działania zarówno na froncie zewnętrznym, jak i w systemie obrony terytorium kraju.

2. Skoncentrowanie głównego wysiłku na badaniach stosowanych i wdrożeniowych, zgodnie z aktualnymi i perspektywicznymi potrzebami naszych sił zbrojnych, umożliwiające optymalny wkład ASG w rozwiązywanie konkretnych, najpilniejszych dla wojsk i sztabów problemów sztuki wojennej.

3. Prowadzenie badań podstawowych w zakresie niezbędnym dla rozwoju myśli wojskowej i wykluczającym naruszenie zasady koncentracji głównego wysiłku na badaniach stosowanych.

Jednym z najpilniejszych zadań akademii jest dokonanie korekty perspektywicznego planu pracy naukowo-badawczej pod kątem najważniejszych potrzeb wojska.

Do podstawowych warunków racjonalnego planowania przez ASG działalności naukowo-badawczej oraz pomyślnej realizacji przyjętych w tej dziedzinie planów zaliczamy między innymi:

1. zlecanie prac naukowych przez Sztab Generalny z reguły jeden raz w ciągu roku /w jednym planie/;

2. ograniczenie napływu w ciągu roku do ASG dodatkowych zleceń od instytucji centralnych MOI i dowództw rodzajów sił zbrojnych oraz rodzajów wojsk i służb - bez uzgodnienia ze Sztabem Generalnym;

3. ograniczenie ilości zlecanych prac celem zapewnienia poprawy ich jakości;

4. wstępne zasięgnięcie opinii akademii co do tematyki zlecanych prac, ich ilości i terminów realizacji.

Ograniczenie ilości tematów prac naukowych powinno iść w parze ze zwiększeniem ich wartości merytorycznej i

91

	1459/33/10/69
	k. 306-362

metodologicznej oraz użyteczności praktycznej.

Wszystkie tematy prac naukowych przewidziane do opracowania przez akademię /zlecane i własne/ zostają ujęte w jednym planie z podziałem na trzy działy:

- prace zlecane akademii;
- prace ogólnoakademickie /międzykatedralne/;
- prace katedralne.

Dla opracowania poszczególnych tematów ujętych w planie pracy naukowo-badawczej akademii tworzy zespoły naukowe pod kierownictwem najbardziej doświadczonych pod względem naukowym i organizacyjnym oficerów.

W ramach kompleksowych tematów prac naukowych wycinkowe problemy powinny stanowić tematy prac doktorskich i habilitacyjnych lub stwarzać podstawę dla przyszłych dysertacji.

Prace naukowe o charakterze ogólnowojskowym, mające duże znaczenie dla obronności kraju, po opracowaniu przez odpowiednie zespoły ASG będą przedstawione do przedyskutowania na sesjach i konferencjach naukowych z udziałem przedstawicieli wojsk, instytucji centralnych MON, dowództw, rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk /służb/, okręgów oraz naukowych placówek wojskowych. W ciągu roku akademii jest w stanie przygotować i przeprowadzić 1 konferencję oraz 1-2 sesje /lub sympozja/ naukowe /akademie radzieckie organizują 1 konferencję lub sesję naukową na rok/.

Materiały będące przedmiotem obrad konferencji naukowych ASG - po uwzględnieniu uwag dyskutantów - powinny być wydane drukiem na użytek całości sił zbrojnych jako materiały zawierające oficjalne poglądy obowiązujące wszystkie dowództwa, sztaby i instytucje wojskowe. Materiały zaś

1459/33/10/69

k. 306-362

92

z sesji i sympozjów naukowych będą drukowane w Zbiorach Prac lub innych opracowaniach akademickich.

Akademia w ciągu roku wydaje - w ramach programów jej Zarządzenia MON nr 23 z 6.3.1968 r. Liczba artykułów wydawniczych - 4-5 numerów Zbiorów Prac lub innych opracowań naukowych oraz 8-10 Zeszytów Taktycznych.

Akademia zwiększy ilość wydawanych podręczników dla celów dydaktyczno-szkoleniowych, uwzględniając zarówno potrzeby własne, jak i zapotrzebowania wojsk. Zamierzenie to można zrealizować głównie kosztem ograniczenia ilości skryptów, wydawanych na użytek wewnętrzny akademii, które - jak wynika z dotychczasowej praktyki - są masowo wypożyczone przez jednostki i instytucje wojskowe.

W procesie działalności naukowo-badawczej Akademia utrzymuje i zamierza utrzymywać nadal i pogłębiać ścisłe kontakty z wojskami i instytucjami centralnymi MON oraz uczelniami wojskowymi, zwłaszcza z WAP i WAT.

Do tej współpracy Akademia wyznaczy określone zespoły oficerów, składające się ze specjalistów różnych rodzajów wojsk, które nawiążą i będą utrzymywały bezpośrednie kontakty z dywizjami i pułkami wytypowanymi przez wyższe szczeble. Akademia będzie służyła wojskom pomocą w przeprowadzaniu zajęć teoretycznych oraz organizowaniu niektórych ćwiczeń z wojskami, szkieletowych lub dowódczo-sztabowych na mapach.

Dowództwa okręgów wojskowych i dowództwa rodzajów sił zbrojnych powinny umożliwić akademii przeprowadzenie w ciągu roku ćwiczeń doświadczalnych według koncepcji i założeń ASG, a mianowicie:

	1459/33/10/69
	k.306-362

93

- 26 -

- jednego ćwiczenia /pułkowego, dywizyjnego lub OTK/
w każdym okręgu wojskowym;

- jednego ćwiczenia z wojskami lotniczymi;

- jednego ćwiczenia z wojskami CPK.

Oficerowie z jednostek i Instytucji Centralnych MON są zapraszani do aktywnego uczestniczenia w obronie rozpraw doktorskich i habilitacyjnych przeprowadzanych w ASG oraz w organizowanych przez akademię sesjach i konferencjach naukowych.

Współpraca ASG z WAP dotyczy głównie działalności nauk społeczno-politycznych i ekonomicznych oraz psychologii i pedagogiki wojskowej. W dziedzinie tej grupy dyscyplin naukowych ASG pragnie przede wszystkim korzystać z doświadczeń i dorobku naukowego WAP /co nie wyklucza wzajemnej współpracy obydwu uczelni w tej dziedzinie, a nawet przekazywania dorobku naukowego z zakresu tej problematyki, która jest rozwijana w ASG/. Natomiast ASG ze swej strony zapewni pomoc WAP w dziedzinie sztuki operacyjnej i taktyki poszczególnych rodzajów wojsk, w zakresie których ASG ma daleko większe możliwości rozwijania działalności naukowo-badawczej niż WAP.

Współpraca ASG z WAT będzie kontynuowana w zakresie problematyki naukowej znajdującej się zwłaszcza na styku techniki z taktyką ogólną i rodzajów wojsk. Ponadto ASG planuje zorganizowanie /przy współpracy z WAT/ doświadczalnego ośrodka dowodzenia, oczekując od WAT pomocy w sensie konsultacji fachowych oraz zaprojektowania i wykonania szeregu prac technicznych. ASG ze swej strony służy WAT swoim doświadczeniem oraz dorobkiem naukowym w dziedzinie taktyki i sztuki operacyjnej.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

94

- 27 -

Podnoszenie kwalifikacji kadry naukowej akademii traktuje jako jedno z ważniejszych zadań w bieżącym okresie - z uwagi na odejście w ostatnich latach z akademii oficerów ze stopniami i tytułami naukowymi oraz przybycie oficerów z jednostek nie mających doświadczenia dydaktyczno-naukowego.

W celu zintensyfikowania i podniesienia jakości procesu doktoryzacji i habilitacji akademii przewiduje zrealizowanie szeregu przedsięwzięć, a mianowicie:

- umożliwienie pracownikom naukowym przygotowania rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej w ramach bieżącej działalności naukowej uczelni oraz stwarzanie zaawansowanym doktorantom i habilitantom odpowiednich warunków umożliwiających szybsze zakończenie dysertacji;

- inspirowanie opracowywania w ramach dysertacji naukowych problemów o wysokim stopniu użyteczności praktycznej.

Obok tych przedsięwzięć celowe wydaje się również rozważenie potrzeby wprowadzenia rocznej aspirantury naukowej dla najbardziej zaawansowanych doktorantów i habilitantów, aby umożliwić im w ten sposób szybsze zakończenie dysertacji.

W procesie kształcenia kadr naukowych akademii koncentruje główną uwagę na ścisłym powiązaniu tematyki rozpraw doktorskich i habilitacyjnych z aktualnymi potrzebami wojsk i sztabów. W ramach dysertacji naukowych będą rozwiązywane problemy najtrudniejsze, a zarazem istotne dla sił zbrojnych i ludowej obronności kraju. Szczególnej troski wymaga obecnie przyspieszenie procesu habilitacji, umożliwiające zaspokojenie potrzeb akademii w zakresie wykształcenia wysoko kwalifikowanych pracowników ze stopniem naukowym doktora habilitowanego.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

W całości działalności naukowo-badawczej ASG, a zwłaszcza w pracach z dziedziny dowodzenia, istotną rolę powinien spełniać Instytut Dowodzenia. Działalność naukowo-badawcza Instytutu Dowodzenia dla potrzeb akademii zależy w poważnej mierze od jego charakteru i koncepcji rozwoju.

Do czasu powstania instytutu resortowego /lata 1970-71/ Instytut Dowodzenia ASG - poza zadaniami zlecanymi przez Biuro do Spraw Automatyzacji i Mechanizacji Dowodzenia Sztabu Generalnego - będzie wykonywał na rzecz akademii takie główne zadania, jak:

- a/ uczestniczenie w procesie dydaktycznym polegające na prowadzeniu zajęć z zakresu teorii i praktyki systemów dowodzenia, a zwłaszcza wprowadzenie do procesu dydaktycznego opracowanych algorytmów i programów oraz usprawnień w zakresie organizacji pracy i zarządzania;
- b/ opracowywanie algorytmów i programów wyłącznie dla potrzeb ASG;
- c/ przygotowanie koncepcji, organizacja i osiadczenie pracami doświadczalnego ośrodka dowodzenia.

Po przekształceniu części Instytutu Dowodzenia na resortowy /przypuszczalnie w 1971 roku/, pozostała w ASG część stanie się jej integralną placówką naukowo-badawczą, sformułowaną wyłącznie na zaspokajanie bieżących potrzeb dydaktyczno-naukowych akademii.

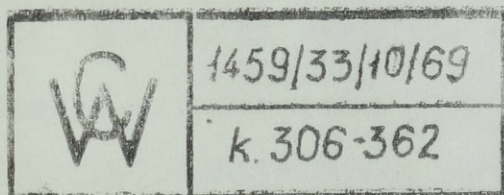
W skład akademickiego Instytutu Dowodzenia wejdą następujące jednostki: ośrodek obliczeniowy, zakład badań podstawowych i prac nad systemami dowodzenia, zakład technicznego usprawnienia organów dowodzenia i zakład /katedra/ automatyzacji i mechanizacji systemów dowodzenia.

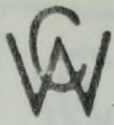
Do podstawowych zadań akademickiego Instytutu Dowodzenia będą należeć:

a/ prowadzenie zajęć dydaktycznych w zakresie podstaw teoretycznych automatyzacji i mechanizacji dowodzenia;

b/ wykonywanie obliczeń w zakresie prowadzonych w ASG prac naukowych i dydaktycznych oraz opracowywanie i eksploatacja programów w czasie ćwiczeń dowódczo-sztabowych;

c/ prowadzenie studiów w dziedzinie ogólnej teorii dowodzenia oraz prac badawczych nad ulepszaniem struktur organizacyjnych organów dowodzenia i metod dowodzenia wojskami.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

(97)

- 30 -

IV. OCENA SYTUACJI KADROWEJ ORAZ WNIOSKI I PROPOZYCJE ZMIENIAJĄCE DO ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW KADROWYCH

Ze względu na charakter ASG jako instytucji kształcącej dowódczo-sztabowe kadry oficerów dyplomowanych, problem doboru kadry dydaktyczno-naukowej ma szersze znaczenie. Nie jest to wyłącznie wewnętrzna sprawa Akademii, ale całego wojska i poszczególnych jednostek, bowiem poziom absolwentów ASG kierowanych do pracy w jednostkach wojskowych w zasadniczym stopniu zależy od jakości i ilości kadry dydaktyczno-naukowej, jaką dysponuje Akademia. Zdając sobie sprawę o priorytetu ukończenia kadry w jednostkach operacyjnych, sztabach i instytucjach centralnych, uważamy jednak, że wszelkie ograniczenia i trudności występujące w doborze kadry ASG mogą wywrzeć ujemny wpływ na przygotowanie absolwentów ASG, a w konsekwencji również na gotowość bojową wojska.

Niestety sytuacja w dziedzinie kadrowej, a zwłaszcza kadr pracowników naukowo-dydaktycznych, przedstawia się bardzo niepozywnie, co w znacznym stopniu utrudnia realizację zarówno zadań dydaktyczno-wychowawczych, jak i naukowo-badawczych.

W ostatnim czasie ilość obsadzonych etatów wynosi około 70%, przy wciąż wzrastających zadaniach ASG.

1.12.1963 r. na ogólną liczbę 299 etatów pracowników naukowo-dydaktycznych nie obsadzone są 64 stanowiska naukowe (co stanowi około 23%, w tym stanowiska 7 szefów katedr i szefa Oddziału Naukowego. Najtrudniejsza sytuacja jest w Katedrze Taktyki Ogólnej i Sztuki Operacyjnej, w Katedrze Taktyki Tyłów oraz w Zespole Geografii Wojennej.

WV	1459/33/10/69
	306-362

98

- 31 -

Wytworzyła się taka sytuacja, że nie jesteśmy w stanie zapewnić obsady etatów kierowników taktycznych grup szkoleniowych.

Na przestrzeni ostatnich 4 lat z ASG odeszło 130 oficerów, w tym: 4 profesorów, 2 docentów /1 habilitowany, 1 etatowy/, 30 oficerów posiadających tytuł doktora oraz wielu pracowników o dużym stażu dydaktycznym i dobrze przygotowanych do pracy naukowej.

Akademia posiada tylko 6 profesorów nadzwyczajnych oraz 2 docentów etatowych. Na 13 docentów /etatowych/ ASG złożyła wnioski w Departamencie Kadr, a na następną grupę /ok. 20/ wnioski przygotowuje. Doktorów jest w ASG obecnie 54. Przewody doktorskie otworzyło 78 oficerów ASG, a przewody habilitacyjne - 2 oficerów.

Odejście z Akademii wielu wartościowych oficerów przyczyniło się do znacznego zróżnicowania poziomu i przydatności kadry naukowej. Akademia dysponuje w tej chwili stosunkowo niewielką grupą oficerów zdolnych do samodzielnego rozwiązywania zadań dydaktycznych i naukowych.

Niezbyt pomyslnie kształtują się kwalifikacje oraz doświadczenia praktyczne większości nowo przybyłych oficerów. Tak np. na ogólną liczbę 41 nowych pracowników naukowo-dydaktycznych tylko 1 przybył ze stanowiska dowódcy pułku, 2 ze stanowiska zastępcy dowódcy dywizji, 1 ze sztabu okręgu wojskowego i 1 z innej akademii wojskowej. Większość nowo przybyłych ma praktykę na stanowisku dowódcy batalionu.

Niekorzystnie przedstawia się także wiek ogółu kadry naukowo-dydaktycznej uczelni. Większość starszych asystentów i adiunktów, nie posiadających stopnia doktora, przekroczyła

W	1459/33/10/69
	k. 306-362

(99)

już 40 rok życia.

Tak więc rozwój kadry dydaktyczno-naukowej uczelni /zdobywanie kolejnych stopni naukowych/ jest szczególnie niezadowolający, zwłaszcza w porównaniu z sytuacją w uczelniach cywilnych /zakładnik/.

Trudności i braki etatowe występują również wśród innych kategorii pracowników. Między innymi nie obsadzono 14 stanowisk w Instytucie Dowodzenia /14% etatu/, 14 stanowisk przewidzianych dla pracowników komórek nieliczających /14% etatu/ oraz 60 stanowisk pracowników /około 9% etatu/.

Akademia odczuwa znaczne trudności w obsadzeniu wartościowych stanowisk naukowych. Próby pozyskania wartościowych oficerów z wojsk przebiegają opornie i zazwyczaj pozostają bez rezultatu. Wartościowy oficer, któremu proponuje się objęcie stanowiska ASG, bądź sam odmawia przyjęcia do uczelni, bądź nie zgadzają się na to jego przełożeni. Natomiast inni oficerowie na ogół nie odpowiadają wymaganiom ze względu na brak odpowiednich kwalifikacji, brak zgody na objęcie tej pracy lub nienajlepszą opinię. Powodzenie w pozyskiwaniu szczególnie wartościowych oficerów jest niestety faktem, że dotychczasowe zasady wynagradzania pracowników naukowych naszej uczelni nie zadowolają kandydatów na stanowiska dydaktyczno-naukowe. Niejednokrotnie przejście do Akademii łączy się z obniżeniem utrzymywanego uposażenia. Jest to między innymi rezultat obniżenia stawek uposażeniowych podczas taryfikacji dokonywanej w poprzednim okresie.

Dla zapewnienia dopływu doświadczonych kadr z jednostek liniowych do ASG oraz stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi kadry pracowników dydaktyczno-naukowych, należałoby

	1459/33/10/69
	k. 306-362

100

1. Kierować do pracy w akademii pracowników o następujących kwalifikacjach:

- doświadczonych oficerów z dużą praktyką w zakresie dowodzenia ze stanowisk szczebla dowódcy pułku, szefa sztabu dywizji i dowódcy dywizji /od wymienionych oficerów wymagałoby się predyspozycji do pracy dydaktyczno-wychowawczej i naukowej/;

- utalentowanych młodych oficerów o stosunkowo nie-dużej praktyce służbowej /przypuszczalnie w wielu 33-36 lat/, którym należy zapewnić warunki umożliwiające stosunkowo szybkie zdobywanie kolejnych stopni naukowych oraz dużego doświadczenia w pracy naukowo-badawczej z przewidzianymi krótkimi przerwami na praktykę w jednostkach. Pracownicy ci rozpocząłoby pracę na stanowiskach starszego asystenta i adiunkta;

2. Stworzyć system bodźców finansowych poprzez odpowiednią taryfikację typowych stanowisk dydaktyczno-naukowych /konkretne propozycje w tej sprawie przedstawiamy w rozdziale dotyczącym niektórych ważniejszych spraw etatowych oraz w załączniku nr/.

3. Przewidzieć w niezbyt odległej przyszłości wystąpienie z wnioskami mianowania profesorami nadzwyczajnymi najzdolniejszych docentów etatowych posiadających stopień doktora, aby ilość profesorów w ASG odpowiadała wymaganiom ustawy o wyższym szkolnictwie wojskowym; wpłynęłoby to korzystnie również na umocnienie identyfikacji pracowników naukowych z uczelnią i na rozwój kwalifikacji naukowych.

Z oceny sytuacji kadrowej wynika pilna konieczność obsadzenia wakujących stanowisk wartościowymi oficerami, których kwalifikacje odpowiadają warunkom pracy w akademii /wykaz wakatów w załączniku nr/.

WV	1459/33/10/69
	k. 306-362

102

- 35 -

W obecnej sytuacji akademia odczuwa również poważny niedobór etatów wojskowego i cywilnego personelu służb zabezpieczających i administracyjno-gospodarczych. W ostatnim czasie akademia została obciążona dodatkowymi świadczeniami na rzecz instytucji przeniesionych do Rembertowa /np. WIH/, mimo to etaty takich komórek, jak: kwatermistrzostwo, wydział finansowy i ogólny nie zostały zwiększone.

Istnieje również konieczność zwiększenia liczby personelu bezpośrednio obsługującego katedry /laborantów, referentów/ w celu uwolnienia pracowników dydaktyczno-naukowych od prac administracyjno-biurowych, a także w najbliższej przyszłości zwiększenia liczby personelu technicznego, zwłaszcza w związku z sukcesywnym uruchamianiem doświadczalnego ośrodka dowodzenia.

Oddzielnym problemem wymagającym decyzji wyższych instancji jest kwestia taryfikacji kadry dydaktyczno-naukowej.

Aby stworzyć odpowiednie warunki i bodźce dla podnoszenia kwalifikacji naukowych kadry oraz zapewnić dopływ do akademii najbardziej wartościowych oficerów, należy zróżnicować etaty dydaktyczno-naukowe oraz podnieść wysokość stawek uposażeniowych. Uposażenie w każdej kategorii stanowisk powinno być zróżnicowane w zależności od:

- kwalifikacji naukowych, to jest uzyskanych kolejnych stopni naukowych, niezależnie od otrzymywanych z tego tytułu dodatków;

- stażu pracy na stanowisku dydaktyczno-naukowym lub stanowiska etatowego zajmowanego ostatnio przez nowo przybyłego pracownika.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

Konkretyzacje naszych propozycji przedstawiamy w załączonej tabeli /załącznik nr .../.

Zaangażowanie niezbędnych dla akademii pracowników naukowo-dydaktycznych z czynnego personelu latającego /i spadochroniarzy/ wymaga zapewnienia im odpowiednich warunków dla utrzymania posiadanych umiejętności oraz pobierania przewidzianych z tego tytułu dodatków do uposażenia.

VI. ZAŁOŻENIA I PROPOZYCJE DOTYCZĄCE NAJWAŻLIWSZYCH PRZEMIAN STRUKTURALNYCH ORGANIZACYJNEJ ASG

Akademia Sztabu Generalnego ma nadal strukturę organizacyjną uczelni jednowydziałowej z wyodrębnionym oddziałem wojsk obrony powietrznej kraju i lotnictwa. Działalność naukowo-dydaktyczną w akademii prowadzi: 14 katedr ogólnoakademickich, zakład dydaktyki, lektorat języków obcych, cykl szkoleń ogólnego i fizycznego oraz 3 katedry wchodzące w skład Oddziału Wojsk i Lotnictwa. Wszystkie katedry i zakłady ogólnoakademickie, Oddział Wojsk i Lotnictwa oraz Instytut Dowodzenia podlegają bezpośrednio Komendantowi Akademii.

Obecna struktura organizacyjna ASG zaczyna komplikować kierowanie procesem dydaktyczno-wychowawczym i naukowo-badawczym, zwłaszcza w warunkach istnienia wielokierunkowości studiów specjalistycznych. W związku z tym, proponuje się przebudować jej t.j., aby zapewnić:

- 1/ operatywność i sprawność kierowania procesem dydaktyczno-wychowawczym i działalnością naukowo-badawczą

	1459/33/10/69
	k. 306-362

2/ j mocé procesu szkolenia, wychowania i pracy naukowej oraz optymalną koncentrację procesu dydaktyczno-wychowawczego na poszczególnych kierunkach studiów;

3/ integrację katedr i zespołów zajmujących się podobną problematyką.

Wychodząc z powyższych założeń proponujemy przekształcenie ASG w uczelnię kilkunastuwydziałową, tworząc wydziały /fakultety/ odpowiadające kierunkom studiów:

- 1/ wydział wojsk lądowych;
- 2/ wydział wojsk lotniczych i OPR;
- 3/ zespół katedr i zakładów ogólnoakademickich.

W skład poszczególnych wydziałów /fakultetów/ oraz zespołu ogólnoakademickich katedr i zakładów wejdą następujące komórki naukowo-dydaktyczne;

I. Wydział /Fakultet/ Wojsk Lądowych

- Katedra Taktiki i Ogólnej i Sztuki Operacyjnej;
- Katedra Wojsk Rakietowych i Artylerii;
- Katedra Tyłów Wojsk Lądowych;
- Katedra Obrony Przeciwlotniczej;
- Katedra Wojsk Łączności;
- Katedra Wojsk Chemicznych;
- Katedra Wojsk Inżynieryjnych;

Wydział /Fakultet/ Wojsk Lotniczych i OPR

- Katedra Obrony Powietrznej Kraju,
- Katedra Taktyki Lotniczej i Sztuki Operacyjnej;
- Katedra Tyłów Wojsk Lotniczych;
- Katedra Zapewnienia Specjalnego Lotnictwa Operacyjnego Wojsk Obrony Powietrznej Kraju.

WV	1459/33/10/69
	k. 306-362

105

III. Zespół katedr i zakładów Ośrodków Generycznych

- Katedra Strategii / z zakładem studiów teatrów działań wojennych/;
- Katedra Obrony Teritorium Kraja;
- Katedra Nauk Społeczno-Politycznych /z zakładami:

1/. Pracy partyjno-politycznej oraz psychologii współczesnego pola walki i propagandy specjalnej; 2/. Filozofii oraz socjologii wojska; 3/. Współczesnych problemów ideologicznych i politycznych oraz doktryn wojenno-politycznych/;

- Katedra Rozpoznania i Armii Obcych;
- Katedra Historii Sztuki Wojennej;
- Katedra Wojny Radioelektronicznej;
- Katedra Automatyzacji i Mechanizacji Dowodzenia;
- Zakład Dydaktyki Wojskowej.

Przedstawiamy do rozważenia również utworzenie w perspektywie wydziału marynarki wojennej. W pierwszym etapie /w roku 1969/70/ zostanie utworzona Katedra Marynarki Wojennej, której celem byłoby, obok realizacji procesu dydaktycznego na istniejących kierunkach studiów, przygotowanie warunków do utworzenia wydziału w 1972 roku.

Struktura Instytutu Dowodzenia pozostanie w zasadzie bez zmian dopóty, dopóki Instytut będzie podlegał Komendantowi Akademii.

Wydziały powinny jednoczyć proces szkolenia z procesem wychowywania oraz koordynować pracę naukową. Dlatego też w skład wydziałów powinny wchodzić zarówno katedry, jak też kursy studiów ogólnowych. Komendant wydziału powinien mieć zastępców: 1/ do spraw politycznych; 2/ do spraw naukowych;

	1459/33/10/69
	k. 306-362

3/ do spraw szkolenia kursów, oraz odpowiedzialność organizacyjno-szkoleniową uwzględniającą, w szczególności, kierownika kursu. Kursy powinny, podlegać komendantom wydziału do spraw szkoleniem należący do spraw szkolenia kursów. Wymagania, jakie do kierownictwa procesem dydaktyczno-wychowawczym potrzebą wydziału wiodącej katedry /któremu powinni bezpośrednio podlegać kierownicy szkolenia taktycznego/.

Biorąc pod uwagę specyficzne cechy pracy partyjno-politycznej prowadzonej w wojsku, uważamy, że powyższe propozycje stworzą jeszcze lepsze warunki dla kierowania tą ważną dziedziną jej działalności przez odpowiednie udoskonalenie struktury aparatu partyjno-politycznego w ASG.

Potrzebą powołania do życia Katedry Strategii, wynika z narastających zadań dydaktycznych /m.in. w związku z prowadzeniem w ASG podyplomowych kursów strategiczno-operacyjnych/ oraz naukowych.

Katedrę Cybernetyki Wojskowej należy przekształcić w Katedrę Automatyki i Mechanizacji Dowodzenia. Zadaniem tej katedry, oprócz realizacji procesu dydaktycznego, będzie praca naukowa /zwłaszcza w zakresie badań stosowanych/, a bazą dla jej działalności stanie się projektowany w ASG system ośrodków dowodzenia.

Uwzględniając aktualne i wzrastające znaczenie środków radioelektronicznych w działaniach bojowych, proponujemy utworzenie Katedry Zwalczania Środków Radioelektronicznych.

WV	1459/33/10/69
	k. 306-362

407

III. PROBLEMY I ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE PODROBIAJĄCYCH

PROBLEMY I ZAŁOŻENIA

Podstawowym problemem jest brak odpowiedniej ilości i jakości materiałów, które należy przede wszystkim udostępnić.

Jedynie w ramach pododdziału akademii w zakresie takich materiałów szkoleniowych, jak podręczniki, skrypty i inne pomoce jest najbardziej.

Ważnym problemem niedociągniętym uwidaczniają się w braku niezbędnej technicznej bazy sprzętów do pododdziału dla celów szkoleniowych i badawczych.

Różne inne niezbędne urządzenia oraz wyposażenie sal wykładowych, gabinetów przedmiotowych itp. powodują w tym w stosunku do aktualnych osiągnięć techniki i wymagań współczesnej dydaktyki. Dotychczas odnotowywane innymi brak studia do zapewnienia języków obcych. Możliwości pełnego wykorzystania posiadanych środków audiowizualnych są ograniczone ze względu na brak kwalifikowanego personelu dla obsługi i konserwacji tych urządzeń.

Zabezpieczenie procesu szkolenia kadry i słuchaczy utrudnia w ASG brak takich oddziałów i pododdziałów, przy pomocy których kadra i słuchacze mieliby możliwość praktycznego doświadczenia w czasie ćwiczeń, organizowania i prowadzenia badań naukowych, organizowania pokazów, ćwiczeń metodycznych itp. Posiadane środki, szczególnie łączności, umożliwiają jedynie organizację skromnych zamiarów na miejscu w uczelni. Uzyskanie środków na organizację ćwiczeń szkieletowych wymaga dużych starań i pokonania wielu trudności. Podobne trudności występują np. przy organizacji ćwiczeń pokazowych, które muszą być

	1459/33/10/69
	k. 306-362

198

- 41 -

skorelowane z planem szkolenia jednostek liniowych.

W najbliższych latach przewidujemy gruntowną modernizację i rozbudowę bazy szkoleniowej. Między innymi planujemy:

1. Rozbudować w ASG doświadczalny ośrodek dowodzenia złożony z głównych elementów systemu dowodzenia wojsk lądowych /pułku, dywizji i armii/, lotnictwa operacyjnego i wojsk obrony powietrznej kraju.

Ośrodek ten umożliwiłby:

a/ prowadzenie zajęć /ćwiczeń/ taktycznych oraz doskonalenie umiejętności słuchaczy i kadry w zakresie dowodzenia wojskami w oparciu o najbardziej nowoczesną organizację i technikę pracy sztabowej i najnowszy sprzęt techniczny.

b/ prowadzenie badań naukowych i doświadczeń w celu usprawnienia struktury organizacyjnej organów dowodzenia oraz metod dowodzenia wojskami.

Prace związane z urządzeniem ośrodka planuje się w dwóch etapach. Do 1970 roku przewiduje się opracowanie dokumentacji technicznej i budowę głównych elementów systemu, z wyjątkiem ośrodka elektronicznego przetwarzania danych. W roku 1972 planujemy zakończenie budowy całości ośrodka.

Koncepcja urządzenia doświadczalnego ośrodka dowodzenia wraz z zapotrzebowaniem na środki finansowe, materiałowe itp. jak też propozycje etatowe zostały przesłane do Biura Automatykacji i Mechanizacji Dowodzenia Sztabu Generalnego.

2. Do roku 1970 w pełni wyposażyć uczelnię w stacjonarne urządzenia szkolne i techniczne środki metodyczne umożliwiające podniesienie efektywności pracy dydaktyczno-wychowawczej.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

109

- 42 -

w tym zakresie przewiduje się: modernizację audytoriów, sal szkolnych oraz gabinetów taktyczno-operacyjnych przy wykorzystaniu nowoczesnych środków technicznych.

W następnych dwóch latach - do roku 1972 - urządzić kilka sal specjalnych przeznaczonych do opracowywania ćwiczeń według wzoru przyjętego w Oddziale Szkolenia Operacyjnego Sztabu Generalnego.

Do końca 1975 roku zmodernizować komórkę wydawniczą, aby zapewnić szybkie opracowywanie wydawnictw, drukowanie sytuacji taktycznej na mapach, jak również wykonywanie mikrofilmów, przeźroczy i innych materiałów poglądowych.

Ponadto przedstawiamy propozycję wykorzystania dla celów szkoleniowych i badawczych jednego z pułków 1 WZ. Dzięki temu akademią uzyskalaby odpowiednie warunki dla organizowania /według własnych założeń/ ćwiczeń doświadczalnych, metodycznych i pokazowych oraz sprawdzanie teoretycznych założeń /organizacyjnych, taktyczno-operacyjnych i metodycznych/ w toku zajęć praktycznych.

Do rozważenia przedstawiamy również propozycję wykorzystania dla dydaktycznych i naukowych potrzeb akademii oddziałów Zgrupowania Jednostek Zabezpieczenia LON oraz innych jednostek wojskowych położonych w pobliżu uczelni /specjalistycznych ośrodków szkoleniowych itd/.

Jednocześnie uważamy, że nie należy rozbudowywać w ASG bazy technicznej /warsztatów/ dla potrzeb poszczególnych kierunków studiów specjalistycznych o charakterze technicznym.

Z innych spraw prosimy o wydanie decyzji dotyczącej wstąpienia w przyszłości do noszenia na teren ASG innych instytucji oraz szybkiego ustalenia proponowanych...

	4459/33/10/69
	k. 306-362

110

- 43 -

a w szczególności: budowy internatu na 300 miejsc, typowego budynku na bibliotekę naukową oraz mieszkań dla kadry celem zabezpieczenia planowanego rozwoju akademii.

VIII. ZARYS PRZEWIJDYWANYCH GŁÓWNYCH ZADAŃ ASG PO ROZPOCZĘCIU REALIZACJI DWULETNIICH STUDIÓW DYPLOMOWYCH /ORIENTACJA- NIE PO 1975 ROKU/

O zadaniach akademii po roku 1975 możemy mówić tylko ogólnie, przewidując, że z interesującego nas punktu widzenia w tym okresie nastąpią istotne zmiany w wielu dziedzinach.

1. Ogólna charakterystyka koncepcji i zasad organizowania studiów dyplomowych

Uwzględniając zmiany wynikające z utworzenia i rozwoju wyższych szkół oficerskich uważamy, iż możliwe i celowe byłoby skrócenie studiów dyplomowych ASG do 2 lat, zakładając, że absolwenci wyższych szkół oficerskich powinni mieć kilkuletni staż pracy w jednostkach liniowych przed przyjściem na studia w ASG, proponujemy rozpoczęcie realizacji dwuletnich studiów dyplomowych po 1975 roku.

Przewidujemy, że kandydaci na studia dwuletnie będą się rekrutować zazwyczaj ze szczebla batalionu, a więc mając taką praktykę mogliby zdać egzamin teoretyczny z zakresu taktyki pułku. Będą to ludzie znacznie lepiej przygotowani z przedmiotów ogólnokształcących, społeczno-politycznych, techniczno-specjalistycznych. Uważamy zatem, że opanują oni program studiów dwuletnich.

Cele oraz kierunki i zakres dwuletnich studiów dyplomowych powinny pozostać w zasadzie bez zmian. Nie przewidujemy

również zmian w proponowanym układzie specjalizacji studiów dowódczo-sztabowych.

Ogólny układ programów dydaktycznych powinien być w zasadzie analogiczny do układu na studiach trzyletnich, z uwzględnieniem takich istotnych okoliczności, jak wyższy poziom wiedzy z zakresu wspomnianych przedmiotów.

Wychodząc z tych założeń uważamy, że w programach dydaktycznych szkolenia taktyczno-operacyjnego należy skoncentrować się na działaniach bojowych pułku i dywizji. Problematyka armii byłaby potraktowana w formie zapoznawczej, celem ukazania działań dywizji na ogólnym tle operacyjnym.

W obecnej chwili nie jest możliwe przedstawienie bardziej konkretnie struktury programów - ze względu na brak niezbędnych przesłanek upoważniających do realistycznego wnioskowania. Przyjęte przez nas założenia mają zbyt ogólny charakter. Na przykład programy dydaktyczne wyższych szkół oficerskich stanowią istotny element ogólnej koncepcji dwuletnich studiów dyplomowych w ASG, jednakże dla wysnucia bardziej konkretnych wniosków niezbędna będzie znajomość wyników realizacji tychże programów.

W latach 1969/1970 akademia przystąpi do prac związanych z opracowaniem koncepcji i ramowych programów dwuletnich studiów dyplomowych.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

2. Zasady doboru kandydatów na studia w ASG

Zasady doboru kandydatów na kurs dwuletni powinny zostać nieco zmienne. Nie dotyczy to jednak granicy wieku kandydatów, która nadal dla wojsk lądowych powinna wynosić 32 lata /dla specjalizacji kwatermistrzowskiej - 35/. Natomiast należałoby ściśle przestrzegać, aby przynajmniej 70 % kandydatów na studia legitymowało się ukończeniem kursu dowódców batalionu lub rocznym stażem pracy na szczeblu batalionu.

3. Ogólne zasady i kierunki działalności naukowo-badawczej

Po roku 1975 będą one uwarunkowane nowymi zadaniem Sił Zbrojnych, jakie się wyłonią w związku z nieustannym rozwojem środków walki i nauki wojennej.

4. Kadra naukowa

Przypuszcza się, że w tym okresie znacznie wzrośnie zapotrzebowanie na wojskowych pracowników naukowych /w tym specjalizujących się w problematyce taktyczno-operacyjnej/ z tych względów uczelnia powinna być przygotowana do przyspieszenia procesu doktoryzacji i habilitacji. Przesłanki umożliwiające podążanie ewentualnym zapotrzebowaniom należy stworzyć już obecnie. Wiąże się to zwłaszcza z koniecznością przygotowania odpowiedniej ilości docentów i profesorów zarówno dla własnych potrzeb, jak też dla innych akademii i wyższych szkół oficerskich.

Celem stworzenia odpowiednich warunków dla planowego rozwoju kadry naukowej proponujemy utworzenie w ASG 1-2 letniej aspirantury.

5. Baza szkoleniowa

Przewiduje się, że po roku 1975 zaistnieje konieczność dokonania modernizacji szkolno-naukowego ośrodka dowodzenia oraz bazy szkoleniowej.

	1459/33/10/69
	k 306-362

(155)

- 46 -

x

x

x

W niniejszym dokumencie poruszyliśmy tylko zagadnienia zasadnicze dla działalności ASG. Po zaakceptowaniu naszych propozycji przedstawimy bardziej szczegółowe decyzje dotyczące zabezpieczenia planowanych przedsięwzięć pod względem kwaterunkowym, organizacyjnym, administracyjnym.

	1459/33/10/69
	k. 306-362

1459/33/10/69

k. 306-362

114

Załącznik nr 1

ZESTAWIENIE KIERUNKÓW I SPECJALIZACJI STUDIÓW W ASG

Kierunki i specjalizacje studiów	Istniejące	Przewiduje się uruchomienie w roku szkolnym 1969/70	Przewiduje się uruchomienie w zależności od potrzeb
<u>KURSY DYPLOMOWE</u> (dczo-sztabowe) Wojska Lądowe			
Specjalizacja: ogólnowojskowa wojsk rak i art. obrony przeciwlot kwatermistrzów wojsk inżynier wojsk łączności wojsk chemicz rozpozn. wojsk			
Wojska O- Lotnictwa Specjalizacja: obron. pow. kraju lotnictwa tytuł. techniczny			
Marynarka Wojenna			
<u>KURSY PODDYPLOMOWE</u> Operacyjno-Strategiczny			
Specjalizacja: ogólnowojskowa tytułowa			
tytuł. Operacyjny			

117

	1459/33/10/69
	k. 306-362

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
13	Kat. Tyłów Lotn.	9					1							2	22,2
14	Kat. Przedm. Specjalnych	10					1							1	10,0
15	Rezerwa Etatowa Kadry Dyd.	17					16							16	94,1
	Razem:	222	1	5			32	13						56	25,2
16	Instytut Dowodzenia	99		1										11	11,1
	Ogółem:	321	1	6			32	13						67	20,7

Uwaga: Zestawienie obejmuje wyłącznie stanowiska oficerów I generacji.

1459/33/10/69

k. 306-362

198

Załącznik nr 4

Porównanie praktyki liniowej i dydaktycznej oraz wieku
kardry dydaktyczno-naukowej ASG
wg stanu na dzień 18.12.1968r.

Kategorie oficerów		Kadra dydaktyczno-naukowa ASG /ogółem/							Oficerowie kadry dydaktyczno-naukowej, którzy przybyli do ASG w okresie od 1.1.1964 r. do 31.10.1968 r.						
		Szefowie Katedr /zawieszonych/	Szefowie Katedr /CIOP/	Docenci i szefowie katedr	Adiunkci - doktorzy	Adiunkci bez doktorat	Starsi asystenci	Razem	Szefowie Katedr	Uczony Szefów Katedr	Docenci	Adiunkci	Starsi asystenci	Razem	
Podział praktyki i wiek	Kompania		2	7	6	29	27	71					2	2	
	Batalion		2	6	4	15	32	61				2	15	17	
	Pułk		1	2	5	14	10	34			1	1		2	
	Dywizja		3	1		6		10				3		3	
	Instytut /Sztab OW/	Operacyjne stanowisko	1	1			2		4	1		3		4	
		Inne	1				1	4	6	1				5	
	Instytucje centralne	Operacyjne stanowisko	1		4		9	2	16			2	2	4	
		Inne	1	1	3	2	11	12	30		1		2	3	
	Razem		10	9	22	17	87	87	232	2	1	1	13	24	41
	do 5 lat		1				10	25	36	1				6	9
	do 10 lat		1		2		18	32	53					1	2
	do 15 lat		5	4	6	5	28	21	69			1			2
	powyżej 15 lat		3	5	14	12	31	9	74	1	1		13	24	41
	Razem		10	9	22	17	87	87	232	2	1	1	13	24	41
	do 35 lat							1	1						1
do 40 lat				1		10	34	45				2	14	16	
do 45 lat		4	1	11	9	52	44	121		1		9	7	17	
do 50 lat		3	5	8	6	23	8	53	1			2	2	5	
powyżej 50 lat		3	3	2	2	2		12	1		1			2	
Razem		10	9	22	17	87	87	232	2	1	1	13	24	41	

	459/33/10/69
	k. 306-362

119

Załącznik nr 5

ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE STRUKTURY WIEKU

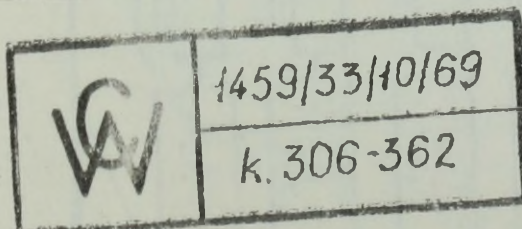
Pracowników dydaktyczno-naukowych ASG i uczelni cywilnych według kolejnych etapów rozwoju zawodowego

Etap rozwoju zawodowego / naukowego /	Granice wieku osiągnięcia kolejnego etapu rozwoju zawodowego	
	w wojsku /ASG/	w uczelni cywilnej
Ukończenie wyższej szkoły zawodowej	22-24	x
Praktyka w jednostkach	22-32	x
Rozpoczęcie studiów w wyższej uczelni II stopnia	26-32	18-20
Ukończenie studiów ^{1/}	29-35	23-25
Praktyka w jednostkach	29-44	x
Objęcie stanowiska asystenta /st. asystenta/ ^{2/}	36-41	brak danych
Objęcie stanowiska adiunkta ^{2/}	39-44	brak danych
Uzyskanie stopnia doktora ^{3/}	39-42	30-35
Mianowanie na docenta etatowego ^{4/}	43-47	brak danych
Uzyskanie stopnia dr habilitowanego	x	ok. 40
Mianowanie na profesora nadzwyczajnego	x	ok. 45

- Uwagi:
- 1/ dane dotyczą absolwentów kończących studia w 1967 r.
 - 2/ dane obejmują lata 1964-1968
 - 3/ dotyczą pracowników ASG, którzy na dzień 1.12.1968 r. posiadali stopień doktora
 - 4/ przeciętny wiek pracowników ASG, na których zostały wystawione odnośne wnioski.

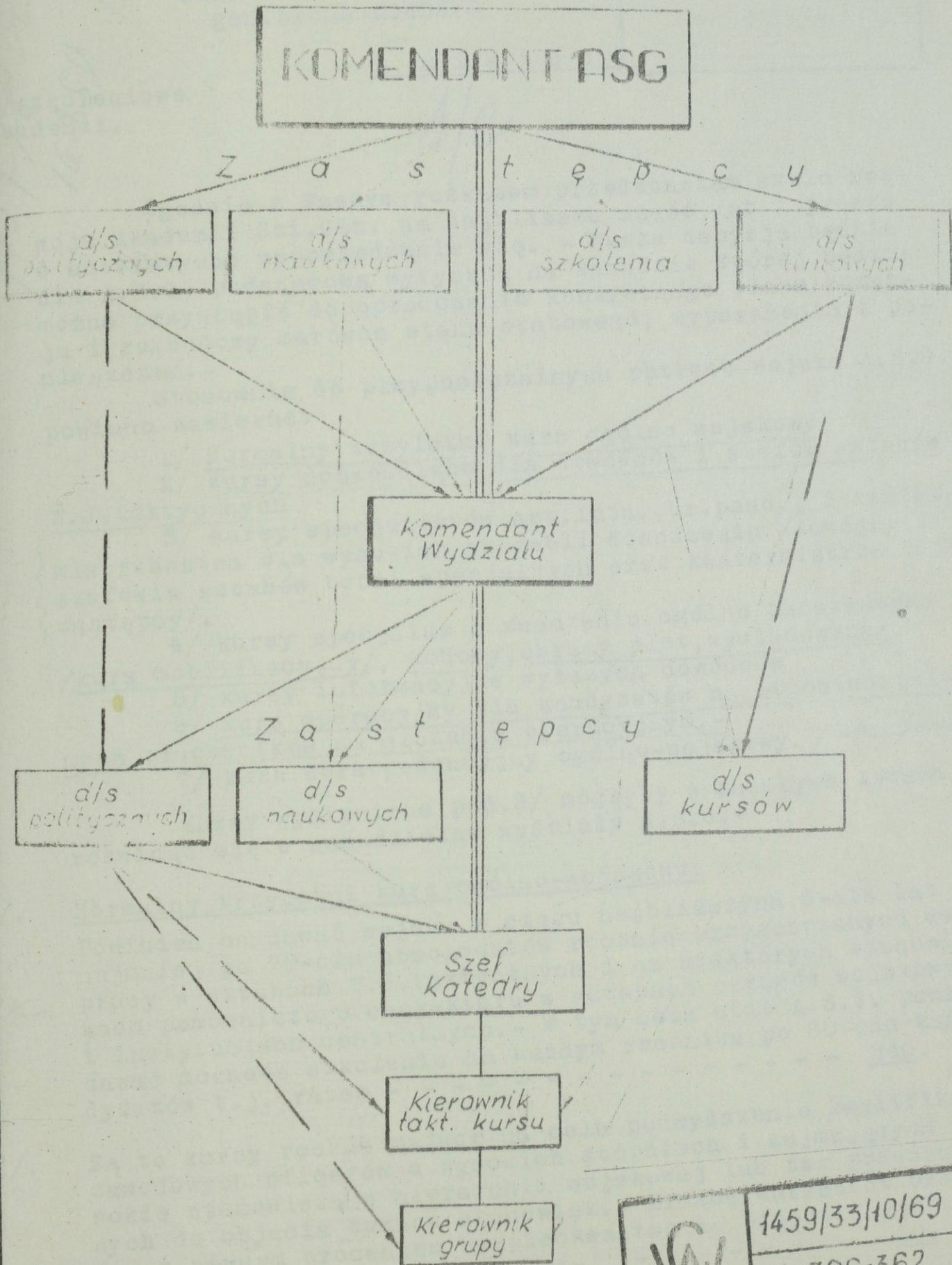
TABELA PROPONOWANYCH TYPOWYCH
STANOWISK

Stanowisko /tytuł funkcyjny lub dydak- cyjny, stopień funkcyjny/	Stopień naukowy, kwalifikacje /w nawiasach przyrównanie do stanowiska w wojsku/	Uposażenie	
		Grupa	Stawka
profesor katedry /pro- fesor, docent, ge- nerał lub pułkow- nik dypl./	profesor, doktor habilitowany /dca korpusu lub dywizji/	I	2500
	doktor habilitowany, doktor /dca dywizji/	II	2400
	doktor /dca lub zca dcy dywizji/	III	2300
zastępca szefa ka- walerii. Kierownik za- rządu samodzielnego profesor, docent, generał, pułkownik dypl./	profesor, doktor habilitowany /dca dywizji/	I	2400
	doktor habilitowany, doktor /zca dcy dywizji/	II	2300
	doktor, starszy wykładowca /zca dcy dywizji/	III	2200
kierownik zakładu kaduczej kierownik zespołu kierownik kursu docent, pułkownik dypl./	doktor habilitowany /zca dcy dywizji/	I	2200
	doktor, starszy wykładowca /zca dcy dywizji/	II	2100
	doktor, starszy wykładowca /zca dcy dywizji/	III	2000
starszy wykładow- ca /pułkownik dypl./	12 lat praktyki dydaktycz- nej lub w linii /zca dcy dywizji/	I	2000
	8 lat prakt. dydakt. lub w linii /dca pułku/	II	1900
punkt pułkownik dypl./	doktor /12 lat prakt. dydakt. /zca dcy dywizji/	I	2000
	doktor /8 lat prakt. dydakt. /dca pułku/	II	1900
	doktor /5 lat prakt. dydakt./ /szef sztabu pułku/	III	1800
wykładowca podpułkownik dypl./	5-10 lat prakt. dydakt. lub w linii /dca pułku/	I	1800
	5-10 lat prakt. w linii /szef sztabu pułku/	II	1700
starszy asystent, asystent /podpuł- kownik dypl./	3-5 lat prakt. dydakt.	I	1700
	do trzech lat prakt. dydakt.	II	1600

SCHEMAT FUNKCJONALNY ASG

/PROJEKT/

	1459/33/10/69
	k. 306-362

Warszawa, dnia 8.08.1950r

123

12.08.50
03840

T a j n e

Egz.Nr.

SZTAB GENERALNY
Oddział III

Wpłynęło dn. 17.08 1950

Nr. 02157

Zał.

SZEF SZTABU GENERALNEGO
gen. broni KORCZYC

w m i e j s c u

1/c

wyszkoleniowe
Akademii.

Zgodnie z Waszym rozkazem przedstawiam szkic rozwoju Akademii Szt.Gen. na najbliższe sześć lat i proszę o autoratywne wypowiedzenie się. - Wasza decyzja będzie dla A.S.G. podstawową wytyczną na zasadzie której będzie można przystąpić do opracowania konkretnego planu rozwoju i rozbudowy zarówno stanu etatowego, wyposażenia i pomieszczeń. -

Stosownie do przypuszczalnych potrzeb wojska A.S.G. powinno zawierać:

- 1/ Normalny trzyletni kurs ogólnowojskowy
- 2/ kursy doskonalące dla dowódców i szefów sztabów W.J.taktycznych
- 3/ kursy specjalistów art.lotn., br.panc., i kwatermistrzostwa dla wysokich szczebli dowodzenia /dowódcy i szefowie sztabów broni specjalnych oraz kwatermistrze i ich zastępcy/.
- 4/ kursy specjalne o znaczeniu ogólnopaństwowym: /kurs mobilizacyjny/, kodowy, obrony plot, wywiadowczy/.
- 5/ kursy informacyjne wyższych dowódców
- 6/ kurs operacyjny dla kandydatów na odpowiedzialnych pracowników na szczeblu operacyjnym. -
- 7/ kurs korespondencyjny ogólnowojskowy. *tak i więcej.*

Kursy wymienione pod 3/ mogłyby w dalszych latach rozwinąć się w samodzielne wydziały A.S.G. -

1/. Normalny trzyletni kurs ogólnowojskowy.
Powinien on dawać wojsku w ciągu najbliższych 6-ciu lat co najmniej po 70-ciu absolwentów rocznie przygotowanych do pracy w sztabach W.J.taktycznych i na niektórych stanowiskach pomocniczego charakteru w sztabach okręgów wojskowych i instytucjach centralnych. - W tym celu etat A.S.G. powinien dawać możliwość szkolenia na każdym roczniku po 80-ciu kandydatów t.j. razem - - - - - 240.

TAK

2/.

Są to kursy roczne mające na celu podwyższenie kwalifikacji zawodowych oficerów o wysokich stopniach i zajmujących wysokie stanowiska w hierarchii wojskowej lub też przeznaczonych do objęcia takich stanowisk. - Liczbę kursantów określam z pewnym procentem bezpieczeństwa na pięćdziesięciu rocznie - - - - - 50.

malony J.S.

1394/68/366
K 131-133

124

3) kursy specjalistów miałyby za zadanie szkolenie taktyczno-operacyjne dowódców i szefów sztabów broni specjalnych oraz kwatermistrzów i ich zastępców na wysokich szczeblach dowodzenia.- Słuchacze tych kursów tworzyliby w ramach każdego z roczników normalnego kursu, wyszczególnionego pod 1./ osobne grupy szkoleniowe.- Szkolenie trwałoby trzy lata przy czym przez dwa pierwsze lata byłoby prowadzone zasadniczo według jednolitego ogólnego programu dla kursu normalnego z pewnymi specjalnymi odchyleniami, zaś na trzecim roku byłaby przeprowadzona specjalizacja według osobnego programu. Program ten byłby skoordynowany z programem 3-go rocznika kursu normalnego tak, by niektóre zajęcia i wykłady były wspólne.- Liczebność tych kursów przewiduję, dla wymienionych rodzajów broni i kwatermistrzostwa:

W r.1951 po 30 słuchaczy = 120 /po jednej grupie na 1-szym roczniku,

w r.1952 po 60 słuchaczy - 180 /po jednej grupie a 30 na 1-szym i 2-gim roczniku,

w r.1953 i następnych latach po 90 słuchaczy /po jednej grupie na 1-szym, 2-gim i 3-cim roczniku a 30 słuchaczy.

R a z e m: 270.

W razie dalszego rozwinięcia kursów specjalistów w samodzielne wydziały A.S.G. pomieszczenia wybudowane dla wszystkich tych kursów będą zużytkowane przez jeden z nowo utworzonych wydziałów.

A44 Będą to kursy związane tylko luźno lub nawet wcale nie z ogólnym programem nauczania w A.S.G. mają one jednak pierwszorzędne znaczenie dla całości wojska i jego gotowości bojowej, szkolenie na nich będzie się odbywać według wytycznych Szefa Sztabu Generalnego i ich absolwenci powinni mieć potrzebne im wyszkolenie taktyczno-operacyjne zgodne z doktryną, organizacją i wyposażeniem technicznym wojska wykładanych w A.S.G.

Będą to moim zdaniem kursy kilkumiesięczne 1 lub 2 w roku.- Ich frekwencję obliczam przypuszczalnie na 30 - 40 słuchaczy co razem wynosi dla kursów: wywiadowczego, mobilizacyjnego, obrony przeciwlotniczej i kodowego. 160.

A45 kursy te będą tworzone przez Szefa Sztabu Gen. dla przeprowadzenia informacji i przestudiowaniu użycia nowych środków i sposobów prowadzenia walki. Mogą one obejmować dowódców i szefów sztabów okręgów i W.J. w ilości 30 - 40 słuchaczy, - - - - - 40.

A46 kurs operacyjny.- Na tym kursie byłyby prowadzone studia operacyjne. Miałyby one charakter podwyższenia kwalifikacji podobnie jak kursa wymienione pod 2./ ale na szczeblu operacyjnym /armii - frontu/. Kurs trwałby rok i obejmował 30-40 słuchaczy.- 40.

W	1394/68/366
	K. 131-133

125

kurs ten mógłby obejmować do 120 słuchaczy. W A.S.G. potrzebne byłoby pomieszczenie dla kadry tych kursów, oraz dla przeprowadzenia zbiórek i egzaminów.- Dla tego celu A.S.G. musiałaby dysponować pewną rezerwą pomieszczeń na około 100 osób - 100.

Wszystkie dane cyfrowe przytoczone wyżej przezemnie są wzięte z nieoficjalnych wypowiedzi i wymagają potwierdzenia.-

KOMENDANT
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im.gen. broni K.Swierczewskiego

Berling
BERLING
gen.dyw.

w 2 egz.

- adresat

- a/a.

yw.BERLING

S. Nr.488.

.5or.

	1394/68/366
	K. 131 - 133

126

Na Nr wch.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY

Egz.nr 3.7.

Nr
" 19 r.
m. Warszawa

N/c

lutym 1968 r.

	1549/33/10/69
	k. 9-19

WNIOSKI KOMISJI

w sprawie uregulowania całokształtu działalności
i perspektyw rozwojowych ASG.

Zgodnie z zarządzeniem Szefa Sztabu Generalnego Nr 019/oper z dnia 5.11.1968 r. komisja przeanalizowała przedstawione przez Akademię Sztabu Generalnego ocenę aktualnego stanu i propozycje w zakresie perspektyw rozwoju głównych dziedzin działalności ASG. Komisja pozytywnie ocenia przedstawiony dokument i ogólnie biorąc zgadza się z przedłożonymi wnioskami i propozycjami. Jednocześnie uważa, że w niektórych wypadkach nie zostały w sposób dostatecznie pełny i wszechstronny zbadane i wzięte pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na dane zagadnienie. Dlatego też szereg wniosków i propozycji wymaga dodatkowych przemyśleń i uzupełnień.

Ustosunkowując się do propozycji ASG komisja przedstawia następujące uwagi i wnioski.

I. Koncepcja i organizacja studiów

Zdaniem komisji Akademia Sztabu Generalnego właściwie interpretuje stojące przed nią cele, widzi nieprawidłowości występujące w praktycznej realizacji koncepcji studiów i przedstawia słuszne w zasadzie propozycje w zakresie wyeliminowania tych nie-

127

prawidłowości i usprawnienia procesu nauczania. Jednak co do niektórych konkretnych propozycji komisja ma pewne wątpliwości i zastrzeżenia i dlatego przy podejmowaniu decyzji w tych sprawach proszę o uwzględnienie niżej podanych uwag i wniosków.

1. Studia w ASG zajmują określone miejsce w systemie kształcenia kadry oficerskiej WP. Obecnie akademia szkoli absolwentów szkół oficerskich /typu szkoły średniej/ dając im wyższe wykształcenie wojskowe i przygotowując ich do pracy w jednostkach szczebla taktycznego /gruntowna znajomość taktyki oraz poznanie i zrozumienie zasad sztuki operacyjnej/. W późniejszym okresie, gdy do ASG przychodzić będą absolwenci wyższych szkół oficerskich, nadal głównym przedmiotem studiów w akademii będzie taktyka. Ze względu na to, że część programu obecnie przerabianego w ASG realizowana będzie w WSZO to studia w akademii można będzie skrócić do dwóch lat bez obniżania poziomu wiedzy absolwentów.

Wykształcenie operacyjne i operacyjno-strategiczne oficerów naszego wojska zdobywa w Akademii Sztabu Generalnego Armii Radzieckiej lub na niedawno uruchomionym w ASG podyplomowym rocznym kursie operacyjno-strategicznym.

Tak ustawione studia w ASG odpowiadają naszym potrzebom. Potwierdza to praktyka. Na studia przybywają oficerowie w większości z niskich stanowisk taktycznych, a po ich ukończeniu kierowani są na niewiele wyższe. Dlatego też absolwent ASG musi być przede wszystkim doskonale wykształconym taktycznie specjalistą danego rodzaju wojsk o przygotowaniu dowódczo-sztabowym. Rozumiejąc to akademia częściowo odeszła od koncepcji studiów zintegrowanych. Zdaniem Komisji ASG w tej sprawie powinna być bardziej konsekwentna i przewidzieć realizację oddzielnych programów dla poszczególnych rodzajów i specjalności w czasie całego 3-letniego okresu studiów.

	1549/33/10/69
	k. 9-19

128

/a nie, jak proponuje ASG, w ciągu 1 i 2 roku studiów/. Takiego ustalenia studiów domagają się wszystkie zainteresowane szefostwa i komisja uważa, że żądanie to jest słuszne. W trakcie realizacji rocznych programów specjalistycznych celowe jest możliwe częste przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń, w których słuchacze różnych kierunków studiów występują w swoich specjalnościach. Umożliwi to ujednoczenie poglądów i wyeliminowanie ewentualnych niekorzystnych zjawisk spowodowanych przez specjalizację.

2. Komisja podziela zdanie akademii, że istnieje konieczność uruchomienia studiów dyplomowych o charakterze dowódczo-sztabowym o specjalności wojsk inżynieryjnych, łączności i chemicznej. Domagają się tego, jak również uzasadniają potrzeby w tej dziedzinie, zainteresowane szefostwa i Departament Kadr MON. Celowość uruchomienia tych studiów widzi również Inspektorat Szkolenia. Przeciw jest pion operacyjny Sztabu Gen. Ale ze sformułowań zawartych w pisemnych uwagach tego pionu wynika, że jest on przeciw uruchamianiu studiów dowódczo-technicznych. Komisja również uważa, że studiów dowódczo-technicznych nie należy prowadzić w ASG, bo do tego lepiej nadaje się WAT. Komisja sądzi, że ponieważ chodzi tu o studia o charakterze dowódczo-sztabowym pion operacyjny Sztabu Gen. przewiduje swoje stanowisko.

3. Komisja, podobnie jak ASG, również uznaje potrzebę i celowość wyodrębnienia specjalności z zakresu rozpoznania. Potrzeby wojska nakazują podjęcie przez ASG szkolenia oficerów pionu rozpoznawczego. Uzasadniają to zainteresowane instytucje, a przede wszystkim Zarząd II Sztabu Gen. i Inspektorat Szkolenia MON. Uznając tę potrzebę komisja proponuje uruchomienie studiów dyplomowych o specjalności rozpoznania wojskowego w dwóch kierunkach: wojsk lądowych oraz wojsk lotniczych.

4. Komisja uważa, że problematyka morska i obrony wybrzeża powinna być rozszerzona w programach szkolenia na wszystkich kierunkach stu-

WV	1549/33/40/69
	k. 9-19

129
AC

ów. Spowoduje to konieczność zwiększenia ilości pracowników nauko-
dydaktycznych o specjalności morskiej. Jeśli ich ilość będzie tak
uża, że działalność tej grupy będzie utrudniona w ramach Katedry
aktyki i Sztuki Operacyjnej, to komisja nie neguje potrzeby powoła-
ia specjalistycznej Katedry Marynarki Wojennej. Natomiast utworzenie
ASG Wydziału Marynarki Wojennej zdaniem komisji jest niecelowe.
akiego zdania jest również Dowództwo Marynarki Wojennej. Komisja,
ak jak i Dowództwo Marynarki Wojennej, uważa, że morskie studia dyplo-
owe o charakterze dowódczo-sztabowym powinny być uruchomione, ale
le w ASG lecz w Wyższej Szkole Marynarki Wojennej, tym bardziej, że
SMW zakończyła już przygotowania do rozpoczęcia tego rodzaju studiów,
ramowy program tych studiów został zatwierdzony przez Ministra
brony Narodowej. Takie rozwiązanie jest jedynie słuszne, ponieważ
SMW posiada morską bazę naukową i możliwość zaangażowania do prowa-
zenia omawianych studiów w większości katedr istniejących na wydzia-
e dowódczym WSMW.

5. Komisja nie zgadza się z poglądem ASG w sprawie nauczania
języków obcych w tej uczelni. W całym polskim szkolnictwie wyższym,
tym i we wszystkich wyższych uczelniach wojskowych, z wyjątkiem
SG, programy przewidują nauczanie przynajmniej w zakresie dwóch
języków obcych: rosyjskiego i jednego z zachodnich. Nie ma więc
odstaw ku temu, by uznać, że prośba ASG w sprawie zezwolenia na na-
czenie tylko języka rosyjskiego jest uzasadniona. Tym bardziej, że
chodzi tu przecież o dalsze doskonalenie znajomości w zakresie tych
języków, których nauka przewidziana jest w programach szkół średnich.
 Ponadto oficerowi dyplomowanemu znajomość języków obcych jest nie-
niej potrzebna niż absolwentom innych wojskowych wyższych uczelni,
dzie obowiązuje nauczanie w zakresie dwóch języków obcych.

6. Komisja zgadza się z negatywnym stanowiskiem ASG w sprawie
ocznych studiów dyplomowych, i popiera propozycje kierowni, aby po

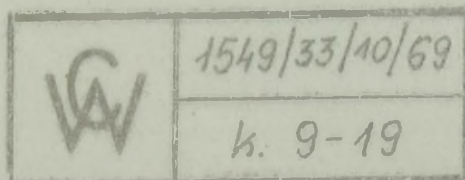
WV	1549/33/40/69
	k. 9-19

zakończeniu istniejącego kursu zaocznego dla personelu dydaktycznego wyższych szkół oficerskich zaniechać w przyszłości organizowania tego rodzaju studiów.

7. W sprawie kursów dyplomowych komisja popiera propozycje polegające na utrzymaniu istniejącego obecnie podyplomowego kursu operacyjno-strategicznego oraz zorganizowanie podyplomowego operacyjnego kursu tyłowego /pismo Komendanta ASG Nr 035 z dnia 7.01.1969 r./.

8. Komisja proponuje uwzględnić prośbę Głównego Kwatermistrzostwa w sprawie utrzymania jeszcze w ciągu najbliższych lat tyłowego WKDO. Sprawę tę należałoby potraktować jako niezbędny wyjątek. Chodzi bowiem o przeszkolenie wartościowych oficerów służb tyłowych, w większości po przekwalifikowaniu, którzy z powodu przekroczenia granicy wieku nie mogą być kierowani na studia dyplomowe.

9. Komisja, po rozpatrzeniu materiałów przedstawionych przez przedstawicieli zainteresowanych szefostw rodzajów wojsk, a w szczególności Inspektoratu Szkolenia MON i Departamentu Kadr, stwierdza, że istnieje konieczność zorganizowania szeregu kursów krótkoterminowych. Jednocześnie przedstawia propozycje, by były one uruchamiane przede wszystkim w wyższych szkołach oficerskich. ASG powinna zorganizować tylko te kursy których inne szkoły nie są w stanie zorganizować, a więc od szczebla pułku wzwyż i specjalne /rozpoznawcze, badań operacyjnych, org.-mob. itp./. Uruchomienie tego rodzaju kursów w ASG będzie możliwe tylko wówczas, gdy zostaną stworzone tam odpowiednie warunki. Obecnie takich możliwości, z wyjątkiem organizacji kursu rozpoznawczego, akademia nie posiada. Komisja uważa, że jednym z możliwych rozwiązań tego stanu rzeczy jest propozycja Departamentu Kadr, który sugeruje wspomniane kursy zorganizować na bazie dotychczasowego Ośrodka Szkolenia Oficerów Rezerwy, natomiast szkolenie rezerwistów uruchomić na bazie jednej z reformowanych szkół oficerskich

131

10. Wojsk Ochr. Pogr. /.

10. Komisja sądzi, że propozycja Sekretariatu Komitetu Obrony Kraju przekształcenia ASG w Akademię Obrony Narodowej i uruchomienie równorzędnych, obok studiów operacyjnych, studiów obrony terytorium kraju jest obecnie niemożliwa do zrealizowania i dlatego przedwczesna. Zdaniem komisji można by zorganizować operacyjno-strategiczny kurs OTK, taka potrzeba niewątpliwie istnieje. Gdyby zapadła decyzja zorganizowania takiego kursu, wówczas Sekretariat Obrony Kraju i Inspektorat OT powinny ustalić kto ma być szkolony na tym kursie, jego cel i założenia programowe.

11. Jak wynika z niniejszego dokumentu i propozycji przedstawionych przez ASG zadania akademii znacznie wzrastają. Podyktowane one są aktualnymi i perspektywicznymi potrzebami sił zbrojnych w zakresie szkolenia kadry dowódczo-sztabowej. Wykonanie tych zadań będzie wymagało od ASG znacznego rozszerzenia działalności dydaktyczno-naukowej. Możliwości akademii pod tym względem są znikome. Dlatego warunkiem podjęcia i realizacji omawianych zadań będzie odpowiednie zwiększenie kadry naukowo-dydaktycznej, a przede wszystkim obsadzenie w jak najkrótszym terminie istniejących vacatów, rozbudowa i udoskonalenie bazy szkoleniowej oraz rozwiązanie trudności kwaterunkowych spowodowanych przez przeniesienie na teren ASG szeregu instytucji z Warszawy.

II. Organizacja pracy naukowo-badawczej.

1. Komisja zgadza się z oceną pracy naukowo-badawczej, dokonaną przez kierownictwo ASG i uważa za słuszne propozycje akademii zmierzające do likwidacji istniejących niedociągnięć i do właściwego ustalenia tej ważnej dziedziny działalności.

W	1549/33/10/69
	k. 9-19

2. Komisja pragnie zwrócić uwagę na konieczność wzmoczenia i przyspieszenia procesu podnoszenia kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych ASG. W ostatnich latach wystąpił w akademii spadek tempa doktoryzacji, co w połączeniu z odejściem dużej liczby wysoko wykwalifikowanych pracowników ze stopniem naukowym doktora wytworzyło w ASG trudną sytuację kadrową i ujemnie wpłynęło na ogólny poziom przygotowania kadry naukowo-dydaktycznej. Komisja uważa, że odpływ z ASG oficerów o wysokich kwalifikacjach jest rzeczą normalną, a nawet konieczną i nie może być sztucznie hamowany. Ale Departament Kadr odwołując oficerów z ASG powinien jednocześnie zatroszczyć się o to, by do akademii napływała stale nowa kadra, która po uzyskaniu odpowiednich kwalifikacji, a głównie po uzyskaniu stopnia naukowego, mogłaby sukcesywnie obejmować funkcję tych, którzy odeszli. Komisja proponuje, by akademie uzyskała prawo pozostawienia co roku pewnej ilości absolwentów bezpośrednio po ukończeniu przez nich studiów.

III. Sprawy kadrowe.

Komisja zgadza się z przedstawioną przez ASG oceną sytuacji kadrowej, popiera wnioski i propozycje zmierzające do rozwiązania istniejących trudności kadrowych oraz stwierdza, że zachodzi pilna konieczność obsadzenia wakujących stanowisk.

IV. Sprawy organizacyjne i etatowe.

1. ASG przedstawia propozycje w sprawie przekształcenia Akademii w uczelnię kilkwydziałową. Nie podała jednak argumentów uzasadniających taką propozycję. Dlatego komisja nie może stwierdzić czy jest ona słuszna. Wątpliwości to pogłębia fakt, że w tym czasie d... ..

WV 1549/33/10/69
k. 9-19

organizacyjna jest korzystniejsza od struktury wielowydziałowej. Początkowo ASG miała strukturę wielowydziałową. Później jednak przeszła na obecnie obowiązującą, głównie z dwóch powodów. Po pierwsze chodziło o ścisłe powiązanie procesu dydaktycznego i wychowawczego, czego poprzednia struktura nie zapewniała. Katedry zajmowały się tylko nauczaniem, a kierownictwo wydziału i kursów sprawami organizacyjno-wychowawczymi. Próby zlikwidowania tego ujemnego zjawiska przy ówczesnej strukturze nie dawały pożądanych wyników. Drugim głównym powodem było dążenie do zwiększenie bezpośredniego udziału komendy akademii i komórek ogólnoakademickich w kierowaniu procesem nauczania i pracą naukowo-badawczą. Praktyka w pełni potwierdziła celowość nowej struktury organizacyjnej, która w działaniu dała oczekiwane rezultaty, nie nastroczając przy tym większych trudności. W związku z tym propozycje ASG w tej sprawie nie wydają się uzasadnione. Proponowane zmiany, zdaniem komisji, spowodują osłabienie procesu dydaktyczno-wychowawczego, zwłaszcza ze strony katedr, które aktualnie sprawują opiekę i spełniają bezpośrednio funkcje wychowawcze w podporządkowanych im grupach szkoleniowych. Dlatego też podporządkowanie poszczególnych kursów dyplomowych szefom katedr którzy kierują całokształtem procesu dydaktycznego i wychowawczego przy czynnym współudziale oficerów danej kadry, wydaje się rozwiązaniem bardziej właściwym.

2. Po przekształceniu Instytutu Dowodzenia w instytut resortowy i wyjściu go z podporządkowania ASG komisja uważa, że zamiast proponowanych przez ASG akademickiego instytutu dowodzenia i istniejącej Katedry Cybernetyki Wojskowej bardziej celowe będzie zorganizowanie Katedry Dowodzenia. Katedra ta posiadałaby ośrodek obliczeniowy.

3. Uwzględniając istnienie w ASG podyplomowego kursu operacyjno-strategicznego komisja widzi konieczność powołania katedry

W	1549/33/10/69
	k. 9-19

134

tegi. Jednocześnie proponuje kierownictwo tą katedrą powierzyć zastępcy Komendanta ASG d/s Naukowych. Ponadto komisja uważa za celowe angażowanie kierowniczej kadry akademii, wybitnych pracowników katedr, a także generałów i oficerów spoza ASG do opracowywania i wygłaszania wykładów oraz do wykonywania innych prac naukowo-dydaktycznych w ramach ustalonych przez Katedrę Strategii.

4. W sprawie utworzenia Katedry Zwalczania Środków Radioelektrycznych, biorąc pod uwagę istnienie w WAT Instytutu Rozpoznania i Przeciwdziałania Elektronicznego, komisja proponuje utworzenie nie-wielkiego zespołu przy jednej z istniejących katedr.

5. Komisja uważa, że zastrzeżenia ASG do metod stosowanych przy obliczeniu etatów naukowo-dydaktycznych pozbawione są podstaw. Komisja stwierdziła, że wzięta została pod uwagę specyfika nauczania w ASG. Trudności kadrowe wynikają nie z małej ilości etatów lecz z nieobsadzenia istniejących vacatów. Gdyby okazało się, że po obsadzeniu wakujących stanowisk etatów jest za mało, wówczas ich ilość zostałaby zwiększona.

6. Sprawa podniesienia taryfikacji stanowisk kadry naukowo-dydaktycznej była prawidłowo rozpatrywana i decyzje Kierownictwa MOI w tej sprawie zostały już podjęte.

7. Problem powiększenia aparatu kwatermistrzowskiego i administracyjnego w ASG z racji przyjęcia na zaopatrzenie przeniesionych do Rzeszowskiej instytucji jest obecnie badany przez Główne Kwatermistrzostwo WP. Wnioski w tej sprawie zostaną sprecyzowane w odrębnym trybie.

IV. Zasady rekrutacji i przygotowania kandydatów na

studia ASG

Do propozycji w tej sprawie przedstawionych przez ASG komisja zwraca się następująco:

W	1549/33/10/69
	k 9-19

18
135

Rekrutacja kandydatów na studia odbywałaby się w okręgach wojskowych i rodzajach Sił Zbrojnych. Komisja kwalifikacyjno-selekcyjna, w skład której wchodziłoby przedstawiciele ASG i Departamentu Kadr, kwalifikowałaby kandydatów na studia na podstawie rozmowy na temat wybranych zagadnień społeczno-politycznych, historii, geografii i aktualnych wydarzeń na świecie oraz oceny uzyskanej w czasie rozwiązywania ćwiczenia taktycznego z zakresu batalionu.

Za podstawową formę przygotowania oficera do studiów należy uważać 6-tygodniowy kurs przygotowawczy w ASG. Bezpośrednio po kursie przygotowawczym należy przeprowadzić egzamin wstępny z przedmiotów proponowanych przez ASG. Należy rozważyć czy celowy jest egzamin z matematyki na wszystkie kierunki studiów. Na kurs przygotowawczy należałoby kierować kandydatów z 50% nadwyżką w stosunku do ilości miejsc określonej na poszczególne kierunki studiów.

W odniesieniu do wieku kandydatów proponuje się następujące kryteria kwalifikacyjne. Górną granicę wieku kandydata w specjalności wojsk lądowych i lotnictwa ustalić na 35 lat, z wyjątkiem kierunku kwatremistrzowskiego, na który można kwalifikować oficerów w wieku do 38 lat. W czasie rekrutacji należy jednak brać orientację na oficerów młodszych. Równocześnie proponuje się utrzymać nadal zasadę pozwalającą w wyjątkowych przypadkach na kierowanie na studia w wieku 38 lat, a na kierunek kwatremistrzowski do 40 lat - na podstawie indywidualnej zgody Szefa Sztabu Generalnego.

W	1549/33/10/69
	k. 9-19

19
136V. Baza szkoleniowa i materiałowa

Przedstawione propozycje w zakresie doskonalenia bazy szkoleniowej i materiałowej są zbyt ogólne, by można było określić co jest możliwe do zrealizowania, a co jest nierealne. Sztab Generalny uznaje, że baza szkoleniowa i materiałowa powinna być zmodernizowana i rozszerzona w ramach istniejących możliwości. W związku z tym ASG powinna opracować szczegółowy wykaz potrzeb z wykazaniem kosztów i terminy realizacji w rozbięciu na dostawy krajowe i importowe.

VI. Przewidywane główne zadania ASG po 1975 roku

Komisja zgadza się z poglądem ASG na jej zadania po roku 1975. Wynikają one głównie z tego, że na studia do akademii przybywać będą absolwenci wyższych szkół oficerskich i w związku z tym ASG przejdzie na dwuletni okres studiów. Zdaniem komisji, przed przystąpieniem do prac związanych z opracowaniem koncepcji i ramowych programów dwuletnich studiów dyplomowych, co akademia planuje wykonać w latach 1969/1970, konieczne jest ponowne szczegółowe rozpatrzenie i podjęcie odpowiednich decyzji w zakresie powiązania, zależności i współzależności w relacjach WSzO - ASG oraz WSzO - WAT.

PRZEWODNICZACY KOMISJI

W	1549/33/10/69
	k. 9-19

gen.bryg.M. BIEN

137

TAB. G. GENERALNE
1549/33/40/69

Nr 1. 69

W	1549/33/40/69
	k. 291-293

U W A G I

1969r.

piomu operacyjnego Sztabu Generalnego w sprawie działalności i rozwoju ASG

Generalnie akceptując przedstawione perspektywy rozwoju głównych dziedzin działalności Akademii Sztabu Generalnego, uważam za wskazane przedstawić w tej sprawie punkt widzenia piomu operacyjnego Sztabu Generalnego, który nie we wszystkich wypadkach jest zbieżny z poglądem akademii. W koncepcji zmian należałoby, naszym zdaniem, uwzględnić następujące propozycje:

1. Uważa się za niecelowe uruchamianie w ASG kursów akademickich o specjalnościach inżynierskiej, łączności i chemicznej. Uzasadnia się to tym, że:

- oficerowie tych rodzajów wojsk powinni być przede wszystkim doskonałymi fachowcami w swojej dziedzinie i do wykonywania swych obowiązków wystarczająca jest im znajomość podstawowej problematyki taktyczno-operacyjnej,

- oficerowie wymienionych rodzajów wojsk zamiast na ASG powinni być kierowani do WAT, która zapewnia uzyskanie dostatecznej wiedzy technicznej i ogólnowojskowej, umożliwiającej objęcie stanowisk w każdej jednostce wspomnianych rodzajów wojsk. Natomiast po 1975 roku absolwenci wyższych szkół oficerskich mogą być doszkalani na krótkoterminowych /jednorocznych/ kursach o charakterze dowódczo-sztabowym, organizowanych w ASG lub w WAT.

Gdyby jednak uwzględnić propozycje ASG dotyczące zorganizowania kursów akademickich o specjalności inżynierskiej, łączności i chemicznej, powstaje pytanie: jaką rolę w tej dziedzinie spełniać będą ASG i WAT i jakiego rodzaju oficerów będą kształcić na tych uczelniach. Jeżeli założyć, że ASG nie będzie kształciła w kierunku technicznym, to wydaje się zbędne kształcić na normalnych kursach dyplomowych tego typu oficerów wyksz-

	1549/33/10/69
	k. 291-293

138

nie na stanowiska dowódczo, tym bardziej, że w tych rodzajach wojsk nigdy nie zajdzie potrzeba podejmowania "wielkich" decyzji taktyczno-operacyjnych.

2. W zasadzie nie kwestionuje się potrzeby utworzenia wydziału marynarki wojennej, tym niemniej wydaje się, że założona ilość szkolonych słuchaczy /30/ jest zbyt wygórowana w stosunku do potrzeb naszych sił zbrojnych, szczególnie w zestawieniu z proporcją wydziału wojsk lądowych. W związku z tym sprawę tę należy повторно rozpatrzyć i ustalić rozsądne ilości szkolonych w tej dziedzinie.

3. Proponuje się wprowadzić i utrzymać specjalizację w ciągu całego okresu studiów na proponowanych przez ASG wydziałach rodzajów wojsk /lądowych, lotniczych, marynarki wojennej/. Podyktowane to jest potrzebą, podobnie jak w odniesieniu do wojsk łączności, inżynierskich i chemicznych, kształcenia wysokiej klasy specjalistów.

4. W świetle doświadczeń i opinii absolwentów kursu operacyjno-strategicznego istnieje potrzeba, zgodnie z jego celami, lepszego doboru kandydatów. Niewłaściwe podejście odpowiedzialnych dowódców /szefów/ do tej sprawy powoduje kierowanie na kurs oficerów ze służb technicznych lub pomocniczych, bez żadnych widoków na objęcie stanowisk w sztabach i dowództwach szczebla operacyjnego. Jak dotychczas najpoważniej sprawę tę traktuje Dowództwo Marynarki Wojennej.

Ponadto tematyka kursu nie w pełni uwzględnia konkretne warunki oraz położenie i możliwości naszych sił zbrojnych w kontekście zobowiązań wynikających z przynależności naszego państwa do Układu Warszawskiego. Chodzi tutaj przede wszystkim o takie zagadnienia, jak ekonomika wojenna /potencjał ekonomiczny/, mobilizacyjne i operacyjne rozwinięcie wojsk.

5. Zamiast katedry automatyzacji i mechanizacji dowodzenia winna być zorganizowana katedra dowodzenia zajmująca się problemami: teorii dowodzenia, organizacji dowództw i sztabów, naukowych metod organizacji pracy w sztabach, cybernetyki wojskowej oraz automatyzacji i mechanizacji procesów dowodzenia. Jednym z zakładów tej katedry /np. zakładowi organizacji pracy w sztabach/ powinny być podporządkowane pracownie, w których słuchacze

134

niegliby nabierać praktycznych umiejętności w posługiwaniu się aktualnie posiadanymi w wojsku technicznymi środkami dowodzenia, jak również zapoznawaliby się z nowymi środkami, które mają być wprowadzone do wojsk. Pracownicy powinny być wyposażone w następujące urządzenia /sprzęt/ : środki łączności wewnętrznej i zewnętrznej sztabu, magnetofony, dyktofony, maszyny do pisania i liczenia, termowiatko i elektrokopiarki itp.

Ponadto po zorganizowaniu resortowego instytutu dowodzenia niecelowe jest posiadanie przez ASG własnego instytutu, natomiast powinien jedynie pozostać ośrodek obliczeniowy podporządkowany katedrze dowodzenia.

ZASTĘPCA SZEFA SZTABU GENERALNEGO
DO SPRAW OPERACYJNYCH

Barański
gen. bryg. Wojciech BARAŃSKI

	1549/33/10/69
	k. 291-293

Wydrukowano w 2 egz.
Egz. nr 1-2 Bibl. Arch.
Przekazał do druku:
płk A. KARPINSKI
Reprodukcja CAW
Nr pf 372/ks.ksero cz. I

